The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINCELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U. S. A.
SATURDAY, MARCH 18, 1967

LATVIJA
AMERIKĀ

22. N-RS. SESTDIENA, 1967. G. 18. MARTS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINCELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītāja V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill. 60647, U. S. A., tālrunis 486—8975

BPLA protests Latvijas zelta lietā

NO PIENĀKUMIEM ATLŪDZIES ALAs INFORMĀCIJAS BIROJA DIREKTORS SIGURDS RUDZĪTIS

Amerikas latviešu apvienības valdes sēdē 11. martā Ņujorkā nolēma nosūtīt protesta telegrammu Anglijas ministru prezidentam Vilsonam par Latvijas noguldītā zelta atsavināšanu. (Saņemtā papildinformācija vēsti, ka 13. martā no Vašingtonas visu brīvās pasaules latviešu vārdā protesta telegramma Vilsonam nosūtīta.) Pēc Ņujorkā saņemtajām ziņām britu valdība tagad vēlas izlietot Baltijas valstu un saimniecisko uzņēmumu noguldījumus Anglijā, lai panāktu ar Pad. savienību nokārtojumu savstarpējo parādu lietā. Nav tomēr skaidrības, kas jau izdarīts, jo šī nodoma īstenošanai nepieciešama britu parlamenta vai valdības locekļu un karalienes piekrišana. Apspriežot jautājumu parlamentā, lietas oficiālai nokārtošanai vajadzētu mēnešus, bet valdība vien to izdarītu ātrāk.

No sēdes gaitas izrietētāja, ka Anglijai nopietnas sarunas ar Pad. savienību par Baltijas valstu zelta izdošanu bijušas jau 1964. gadā, kad Brīvās pasaules latviešu apvienība 18. septembrī nosūtīja protesta rakstus un telegrammas toreizējam Anglijas ārlietu ministram Batleram, bet ALAs vārdā Anglijas sūtniem Vašingtonā un pie Apvienotajām nācijām. Toreiz viss apklusa, un tas, liekas, deva latviešu trimdas vadībai pārliecību, kuŗa tagad izrādījusies nepamatota, ka zeltu neizdos. Šo drošību vēl vairāk pastiprināja mīts, ka Latvijas zelts ir apzīmogots, kādēj Anglija to neizdos.

Nesenajās Anglijas un Pad. savienības sarunās minētais datums bija 1939. gada 1. septembris, kad Baltijas valstis vēl bija neatkarīgas, kaut britu valdības izdotajā apspriežu komunikē Baltijas valstis nevienā vietā nav pieminētas. Liekas, tas darīts nolūkā, lai izvairītos no sarežģījumiem. Latvijas un Igaunijas sūtniecību vadītāji Londonā iesniegusi britu valdībai protestu par zelta atsavināšanu.

Pēc publicētajiem datiem Rīgas pilsētas 1913. gada parāds Anglijai ir 760.000 mārc., Viļņas — 376.000 mārc., bet Igaunijas — 588.000 mārc., tātad pavisam kopā 1.724.000 angļu mārciņu. Pēc juristu atzinuma ir iespējams, ka zeltu var izdot vai atsavināt, bet vispārēja doma ir, ka Baltijas valstu pārstāvju vārdi Anglijas diplomātu sarakstā varētu palikt.

Zelts, kuŗu noguldīja Anglijā, bija un juridiski vēl ir Latvijas valsts bankas, kas uzskatāma par autonomu uzņēmumu, īpašums. Pēdējo zelta pārvedumu izdarīja Latvijas valsts bankas vecākais kasieris Bērziņš un viņa palīgs Draule.

Sēdes gaitā pārrunāja arī iespējamu tiesas prāvu pret Anglijas valdību Hāgas starptautiskajā vai kādā Anglijas tiesā, tomēr noskaidrojās, ka Hāgā sūdzības var iesniegt tikai Apvienoto nāciju dalībniekvalstis, bet no citiem tādas nepieņem. Iespējai rodoties, sūdzētājs varētu būt Latvijas valsts bankas pēdējais padomes priekšsēdis A. Klive, kas tagad dzīvo Ņujorkā un nekad nav atcelts no Latvijas valsts bankas direktora amata.

Valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš sēdes gaitā informēja, ka nosūtītas arī protesta telegrammas ASV viceprezidentam un senāta frakciju vadītājiem pret ASV un Pad. savienības konsulārā nolīguma ratificēšanu. Iespaids tomēr tāds, ka nobalsojumā senātā nolīgums iegūs nepieciešamo 2/3 balsu vairākumu, bet iespējams, ka līgumam varētu pievienot īpašas klauzulas, kuŗas tā spēkā stāšanos novilcinātu. Visumā kongresa locekļu pārliecība tomēr ir, ka nolīgumu jāratificē.

No ALAs informācijas biroja direktora pienākumiem personīgu iemeslu dēļ atlūdzies Sigurds Rudzītis, kas drīzumā atkal atgriezīsies Detroitā. Šai nozīmīgajā amatā viņš bija tikai mazliet vairāk par gadu, darbodamies gan ALAs birojā Vašingtonā, gan apmeklējot amerikāņu politikus, organizējot informācijas darbinieku tīklu latviešu kolonijās un sarikojot latviešu informācijas sanāksmi Ņujorkā, kuŗa gan jau aizmirsusies, tāpat kā tajā pānāktās vienošanās. S. Rudzītis tomēr paliks ALAs konsultants, veicot dažus līdzīgus uzdevumus tāpat kā līdz šim. Līdz nākošajai sēdei S. Rudzīša atstātos pienākumus veiks ALAs ģenerālsekretārs, valdei meklējot aizstāju. Piemēroti kandidāti aicināti pieteikties pie ALAs valdes priekšsēža Vašingtonā.

Kultūras fonda ziedojumu vākšanas akcijā līdz 10. martam bija ienācis ap 4500 dolaru, kādēj var cerēt, ka ziedojumu kopsumma būs apmēram tāda pati kā iepriekšējos gados. Izsūtīto ziedošanas aicinājumu saņemšanu

(Nobeigums 5. lpp.)

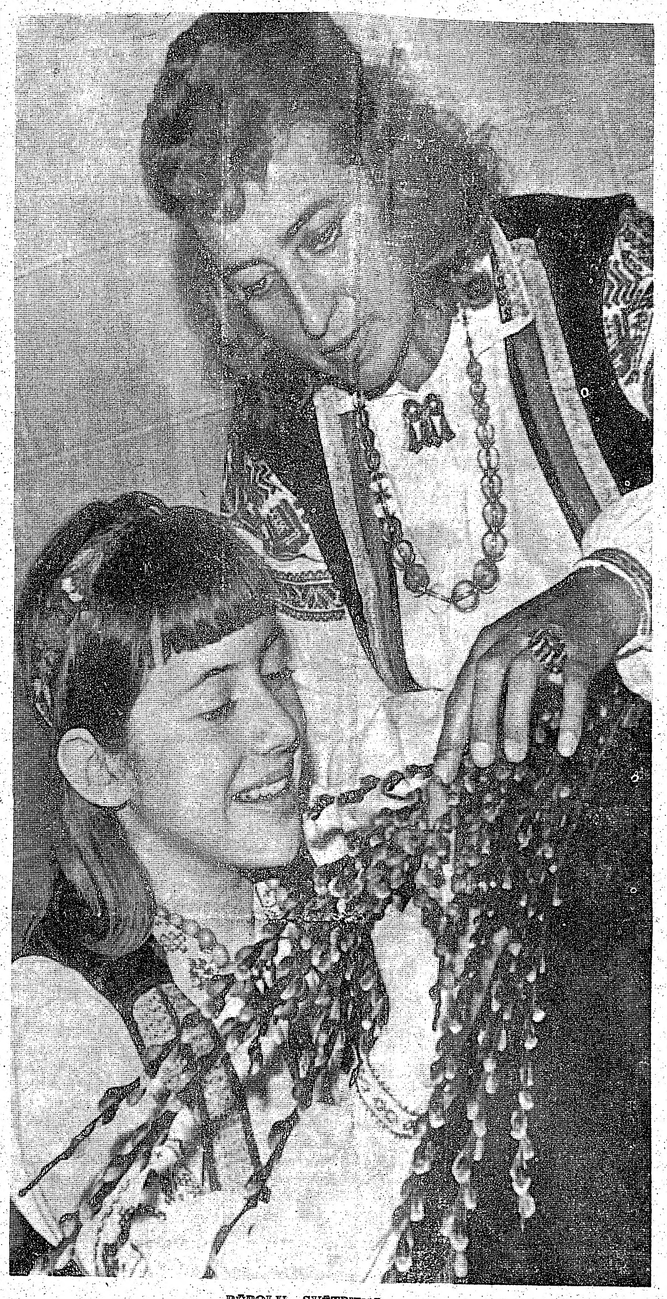

PŪPOLU SVĒTDIENĀ

Torontiete Mirjama Bērziņa ar 11 gadu veco meitu Ingridu priecājas, ka Pūpolu svētdienai atnestie pūpoli jau nometuši brūnos kažociņus. Foto: J. Ligers

Piemineklis pie Sv. Jāņa draudzes baznīcas Toronto

ARCHIBĪSKAPS ARNOLDS LŪSIS POSAS CEĻAM UZ AUSTRALIJU

Kā jau pērnā rudenī kļuva zināms, kad Amerikas apceļojuma laikā arī Toronto ieradās Austrālijas latviešu ev.-lut. draudžu pārvaldes priekšnieks prāv. A. Grosbachs. Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskaps A. Lūsis šal pavasarī viesosies Austrālijā un Jaunzēlandē, lai stiprinātu turienes tautiešus ticībā un garīgajā spēkā, kā arī risinātu draudžu problēmas. 40 dienu ilgais brauciena maršruts paredz, ka archibīskaps 7. aprīlī ielidos Oklendā un paliks Jaunzēlandē līdz 18. aprīlim, tad izlidos uz Austrāliju, lai tur laikā līdz 16. maijam viesotos Brisbanē, Sidnejā, Melburnā, Adelaidē, Pertā un, iespējams, arī Kanberā, Volongongā un Hobartā.

Vēl isi pirms došanās tālajā ceļā archibīskaps A. Lūsis apliecināja savu ideju bagātību un nesatricināmo gribu stiprināt Latvijas brīvības domu, Sv. Jāņa draudzes Toronto padomes sēdē 3. martā ierosinot celt pie baznīcas īpašu piemineklī Latvijas valsts dibināšanas 50 gadu un Sv. Jāņa draudzes dibināšanas 20 gadu atcerei 1968. gadā. Archibīskapa ierosinājums paredz, ka piemineklis veidojams dabiskā akmenī, izvēloties bēgļa, važu rāvēja vai citu līdzīgu tematu, kuŗu kopā ar pamatideju paskaidrotu ierakstā latviešu un angļu valodā. Tas būtu iespaidīgs veids, kā uzskatāmi parādīt Latvijas un latviešu tautas traģēdiju un vēl nenokārtoto tiesību jautājumu. Šis pieminekļis ar ierakstu katram pateiktu, kādēļ latvieši atrodas Kanadā, kādēļ cēluši šo dievnamu un kādēļ arī Kanadas pilsoņiem jābūt nemitīgā nomodā par savas zemes brīvību. Mums šis pieminekļis savukārt uzturētu dzīvu Latvijas brīvības domu, cieši akmenī iekaltu.

Draudzes padome archibīskapa ierosinājumu apsveica, 12. marta sēdē priekšlikumu pieņēma arī draudzes gada sapulce, uzdodot padomei izraudzīt īpašu komisiju, kas veiktu visus nepieciešamos priekšdarbus — izstrādātu plānu līdzekļu sagādei, rastu pieminekļa projektu u. t. t. Līdzekļus pieminekļa celšanai domāts iegūt ar draudzes locekļu ziedojumiem; var pieņemt, ka atsaucība rastos arī citos tautiešos. Jācer, ka, maija vidū atgriežoties no Austrālijas un Jaunzēlandes apciemojuma, archibīskaps jau varēs dzirdēt, cik tālu ar priekšdarbiem pieminekļa ideja īstenošanā tikusi plānošanas komisija, kuŗa pagaidām gan vēl nav izraudzīta.

Tagad, kad viss archibīskapa ceļojumam uz Piekto kontinentu nokārtots un brauciena maršruts izstrādāts, laikraksts „Austrālijas Latvietis" lūdzis no archibīskapa rakstveida interviju jautājumos, kas nozīmīgi turienes latviešu draudžu darbībai un sadarbībai. Piezīmējams, ka Austrālijā darbojas sinodālā kārtībā ievēlēta Latvijas ev.-lut baznīcas draudžu pārvalde, bet latviešu draudzes, pastāvot īpatiem apstākļiem, nav vienotas. Archibīskaps tomēr lūdzis, lai pilsētās, kuŗās pastāv vairākas latviešu draudzes, notiktu tikai viens kopīgs dievkalpojums tām draudzēm, kuŗas atzīst mūsu baznīcu un tās vaditājus. Sniedzam izvilkumā dažus no „Austrālijas Latvieša" jautājumiem un archibīskapa atbildēs uz tiem:

— Austrālijā ir vairākas latviešu ev.-lut. draudzes, kuŗu vār-

(Nobeigums 5. lpp.)

VAI ESAT JAU NOSŪTĪJUŠI SAVU ĀRTAVU KULTŪRAS FONDAM

Rosīgais latviešu kultūras darbinieks ASV rietumu krastā T. Sīlis, piesūtot savu gadskārtējo ziedojumu, raksta: „Nosūtu savu ziedojumu reizē ar pateicību par līdzšinējo skolu un ārpusskolas jaunatnes audzināšanas pasākumu atbalstīšanu, piešķirot šiem pasākumiem vairāk nekā pusi no saviem līdzekļiem. Jāvēlas tikai, lai arī visa sabiedrība, organizācijas un draudzes apzinātos to, ka latviešu skolas un vispār jaunatnes latviskā audzināšana ir visas mūsu kultūrālās dzīves un Latvijas brīvības atgūšanas pamats, kādēļ tas jānodrošina, atsaucīgi dodot līdzekļus. Šo atziņu jau pirms 95 gadiem savā dzejolī izteicis Auseklis:

„Ja cerēt gribi, draugs,
uz brīvību,
Uz sikstu, nemirstīgu tautību,
Tad noej klausīt
latvju skolas sienās,
Kā jauno audzi māca
šinīs dienās.

Ja dzirdi šādus vārdus: tēvija, Un miļā, dārgā, svētā Latvija, Tad cerēt vari gan uz brīvību."

Tautietis B. Bukovskis no Bostonas pie sava ziedojuma piebilst: „Atļaujos piebilst, ka prātīgāk būs, ja dosim vairāk materiāla atbalsta nekā padoma. Ar pilnu kasi īstenot paredzētos nodomus pūļu daudz nebūs, bet pie tukšas kases visi padomi un pūles nelīdzēs. Kristus gan teica, ka patikamāk ir dot nekā saņemt, bet dzīve rāda, ka vairums cilvēku domā otrādi!"

Ziedojumi Kultūras fondam nosūtāmi ASV: American Latvian Association, Inc., Room 913, Shoreham Bldg., 15th &H Sts., N. W. Washington, D. C.: Kanadā: Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ont. Canada.

Adrešu trūkuma un maiņas dēļ nav bijis iespējams visām ģimenēm piesūtīt aicinājumu un aploksni ziedojumu nosūtīšanai, bet atbalstīt savu Kultūras fondu aicināti visi.

Voldemārs Korsts

Brīnumpasaules pareģi

No politiski saindētu un patstāvīgi domāt nespējīgu cilvēku grupiņām, tāpat no politiķiem, kuŗi cer ar demagoģisku orātoriju sev pavērt durvis uz izcilu stāvokli un varu, arvien par jaunu jādzird, ka bažas par komūnisma briesmām nav vietā, jo tas ar katru dienu kļūst arvien pieņemamāks un drīz vien atbildīs ultraliberāļu sasapņotajai demokratijas brīnumvalstij. Šo vieglprātīgo, lai neteiktu valstiski nodevīgo, domu stiprina arī komūnistu maskētā propaganda, ka bažas patiešām nav vietā, jo iedomātās briesmas inscenējuši bojā ejošie kapitālisti. Pretī stāv jaunā audze un jauna cilvēku šķira, kas pilna optimisma un saprašanās gribas. Tā tikai gaida brīdi, kad vēstures kuģa stūre nonāks tās rokās. Tad pēkšņi vilks sadzīvos ar jēru, bet visu cilvēku dzīves standarts pacelsies vēl nepiedzīvotā augstumā; pat tiem, kas negrib strādāt, tad būs nodrošināta laba un bagāta dzīve!...

Ne reti ļaudis, kuŗiem patiešām labi klājas (un tādu nav mazums arī latviešu trimdiniekū vidū), nevēlas saskatīt un saprast, ka augstāk sasapņotās brīnumvalsts sludinātāji, aiz kuŗu mugurām slēpjas sarkana blāzma ar asiņainu sirpi, ir cilvēki, kas savu varas tieksmju dēļ gatavi nojaukt visu pastāvošo un koncentrēt varu un pārējo cilvēku likteni dažu izredzēto rokās. Ar saukli „Mēs jaunu pasauli sev celsim!" šie varaskārie individi sevī slēpj nodomu iznīcināt cilvēces gaŗajā mūžā radīto kultūru, reliģiju un ētiskās normas, tāpat katra cilvēka tiesības būt patiesam individam, nevis no slīdošās lentes nākušam standartproduktam. Paraugoties šo ideju paudēju darbos, nepārprotami jākonstatē, ka līdz šim, izņemot gribu noārdīt visu pastāvošo, viņi nav parādījuši nekā tāda, ko varētu kā labāku likt nojauktā vietā. Viss, ko redzam, ir vienīgi mēģinājums sākt spēlēti no gala, šoreiz tikai varaskāro cilvēku diktātūrā, iesākot ar viszemāko stāvokli un ar visām agrākajām kļūdām, tikai daudz rupjākā veidā. Vienīgais izņēmums būtu tas, ka pašreizējā kultūra uzcelta ar individuāla cilvēka ģeniju, bet nākotnē to noteiktu pāris diktātoru neatkarīgi no tā, vai paši spējīgi kaut ko uzbūvēt jeb vai viņu vienīgās spējas izpaužas asiņainā varaskārē un neapslāpējamā tieksmē graut esošo, iznīcināt katru brīvu domu un dzīvību, visu pārsedzot ar bezjēdzīgu taisnības un brīvības vārdu, kā to izprot komūnistu diktātori.

Raksturīgi, ka, piemēram, amerikāņu universitātēs skaļa minoritāte, prasot vārda brīvību visiem, demonstrātīvi traucē un pārkliedz katru runātāju, kas nereprezentē internacionālo komūnismu. Šie paši komūnisma dienderi, kuŗus apzināti vai neapzināti atbalsta ultraliberāļu grupas, brīvības vārdā prasa brīvību komūnistu propagandai, apgalvojot, ka komūnisti atsevišķajās zemēs izlieto vienīgi tiem konstitūcijā atļauto domu brīvību un ka nav nekādas citu valstu vai internacionālas sazvērestības. Tā paša ASV senāta, kuŗš izrāda tik lielu labvēlību jaunajam konsulārajam nolīgumam ar Pad. savienību (kaut šāds līgums pastāv jau kopš Litvinova laika, tikai komūnisti to nekad nav pildījuši), apakškomisija valsts drošības lietās savā šāgada 26. februāŗa ziņojumā konstatē, ka ASV komūnistu partija turpina eksistēt kā Pad. savienības kaŗa mašinērijas sastāvdaļa, arī kā spiegošanas un propagandas nozare Pad. savienības komūnistu partijas vadībā. Šis senāta komisijas (tās vairākumu veido prezidenta Džonsona demokratu partijas locekļi) atzinums ir krasā pretrunā ar valdības uzskatu, ka komūnisms kļuvis pielaidīgāks un atsacījies no saviem pasaules iekaŗošanas plāniem.

„Daudzi pilsoņi sāk uzskatīt Pad. savienību par normālu civilizētu valsti, ar kuŗu var parakstīt līgumus, kuŗus abas puses pildītu," komentē senāta valsts drošības komisijas priekšsēdis — demokratu senātors Džēms Īstlends (James O. Eastland). „Komisijas izmeklēšanas un studijas rāda, ka Pad. savienības komūnisti vēl arvien ir tā paša vecā sazvērestība ar mērķi iegūt noteikšanu visā pasaulē."

Šis ASV senāta komisijas izmeklēšanas rezultāti rāda, ka, sākot ar 1919. gadu, ASV komūnistu partija (tāpat kā citās valstīs) bijusi ierocis Pad. savienības kompartijas rokās. Kā zināms, amerikāņu komūnisti apgalvo, ka vairs neesot pakļauti citu valstu kompartiju rīkojumiem, tomēr senāta pētījumi šai jautājumā apliecina, ka praktiski nekas nav mainījies 48 gados, kopš starptautiskā komūnisma konspirācija nodibināja savu nozari arī ASV. Senāta komisija tāpat konstatējusi, ka Maskava vēl arvien gādā par naudas līdzekļiem saviem amerikāņu apakšniekiem, ASV komūnisti savās publikācijās arī lieto Pad. savienības piegādātos propagandas un ziņu materiālus. Senāta komisijas ziņojums beidzas ar vārdu uzskaiti, minot visus zināmos ASV komūnistu partijas biedrus, kuŗi bijuši īpašos kursos Pad. savienībā, kur mācījušies spiegošanas un militāro taktiku, kā arī varas un terrora līdzekļu lietošanu inscenētu vai izprovocētu nemieru gadījumos. Ka šādos apstākļos prezidenta Džonsona asistents valsts drošības jautājumos Volts Vitmens (Walt Whitman) savā runā Lidsas universitātē Anglijā varējis apgalvot, ka „romantisko revolūcionāru" ēra beigusies un sācies periods, kuŗā panāks saprašanos un izbeigsies citu valstu apdraudējumi, ir vienkārši nesaprotami. Šis pats Vitmens arī apgalvojis, ka komūnisms strauji kļūst arvien pieņemamāks (to pašu, tikai ar citiem vārdiem apgalvo arī senātori Roberts Kenedijs un Fulbraits), kādēļ, stiprinot ar to saites līgumu parakstīšanā un tirdzniecīskajos darījumos, varēs panākt kopīgu un visiem pieņemamu atrisinājumu, pat dalīto Vācijas apvienošanu!...

Vai patiešām ir cilvēki, kas tic, ka sazvērestības dalībnieki, uz kuŗu sirdsapziņas jau gul miljoniem cilvēku dzīvību un kuŗi pakļautajos apgabalos nepielaiž pat niecīgāko brīvo domu, pēkšņi varētu pārvērsties ne tikai par starptautisku tiesību atzinējiem, bet pat ultraliberāļu sasapņotās brīnumvalsts cēlējiem? Vai patiešām tik viegli aizmirst, ka vēl 1956. gadā Pad. savienība asinīs noslīcināja Ungārijas brīvības alkas, sūtot nesaudzīgā izrēķināšanās akcijā savas mongoļu divīzijas? Un vai jau pilnībā ir aizmirsta ASV oficiāli neatzītā Baltijas valstu varmācīgā okupācija un tur nepārtraukti īstenotā genocida politika? Vai patiešām iespējams sadzirdēt tikai liekulīgos vārdus par koeksistenci, bet nedzirdēti paliek šāvieni un mirēju vaidi pie Berlines kauna mūŗa? Un vai patiešām pastāv nespēja saskatīt, ka tieši Pad. savienība, ieplūdinot ieročus ap biljona dolaru vērtībā Vietnamā, ir tā, kuŗa arī pašreiz uztur šo komūnisma agresiju, lai ASV nāktos šai kaŗā ieguldīt vēl vairāk līdzekļu un upurēt vēl vairāk jaunu kaŗavīru dzīvību?

Cik tālu iespējams aiziet tuvredzībā, vislabāk parāda tikai pāris dienu senātora amatā esošā Ilinojas pārstāvja Čarla Perija (Charles Perey) apgalvojums: „Mēs nevaram atļauties turpināt cīņu komūnisma apkaŗošanai, bet mums jākļūst elastīgiem, jo pre-

(Nobeigums 8. lpp.)

LASĪTĀJU VĒSTULES

LASĪTAJU VĒSTULES

Visai negaidīti dedzīgu domu izmaiņu, kas gatavojas pārvērsties polemikā, izraisījusi mūsu laikraksta karikatūrista Ed. Keiša pērnā decembrī izdotais šaržu un karikatūru kopojums „Globāla būšana". Redakcijai iesūtīto vēstuļu lielais skaits liecina, ka šis izdevums guvis ne vien sabiedrības ievērību, bet kļūst par „strīdus ābolu" dažā, du ieskatu cilvēkiem. Visas vēstules šai jautājumā tomēr nav iespējams publicēt, tādēļ sniedzam šai numurā vēl četras un tālāku domu izmaiņu ar to beidzam.

Redakcija

☆

ŠAUTS PĀRI STRĪPAI

Interesanti bija lasīt R. Apenīša iebildumus „Ne apvainojums, bet pagodinājums" (LA 8. martā), kuŗos viņš oponē kādam, kas kritizējis Ed. Keiša karikatūru un šaržu krājumu „Globāla būšana". Apenītim ir divaini uzskati: visu, ko viņš savā pilsētā redz ielās vai noskata ezermalā, viņš bezkritiski piepem par labu un atbalstāmu. Daudziem tas tomēr tā neliekas. Ne visu, ko redzam ielās vai plūdmalē, varam, simboliski izsakoties, vest mūsu latviešu namos vai balto dievnamu sabiedriskajās telpās, sēdināt pie mūsu goda galdiem un pacienāt ar tautiskajiem spēkraušiem! Ja Apenītis apgalvo, ka, reizi nedēļā „Globālo būšanu" pārlapojot, nav atradis tajā nekā, par ko varētu apvainoties, tad tas ir tikai viņa privāto sajūtu apliecinājums. Manuprāt, Keiša darbi tomēr ievērojami grauj mūsu trimdas saimes vienotību un ļoti aplamā gaismā nostāda arī mūsu aktīvāko jauniešu nacionāli sabiedriskos centienus un vitālitāti Divreizdivi nometnēs un citos līdzīgos sarīkojumos. Nevietā ir zoboties arī par mūsu grāmatu izdevēju pašaizliedzīgo ideālismu! Netaktiska ir norāde, ka katoļu biskaps varētu bībeli labāk pārzināt nekā luterāņu archibiskaps. Kas to var pārbaudīt? Un — vai Keišs būtu tas īstais eksāminētājs? Nesmuka ir arī iejaukšanās mūsu augstāko diplomātu darbībā: tur autoram savu „snauceri" nevajadzēja bāzt! Nav arī nekādas asprātības cildināt domu par kokteiļa partiju rikošanu Bimbambullas reprezentantiem. Tie Latvijai palīgā nenāks un AN stikla pilī arī Latvijas likteni neizšķirs! Tāpat vairākos citos darbos Keišs ir šāvis pāri strīpai. Tādēļ, manuprāt, no viņa „būšanas" jau tagad ir izņākusi — „nebūšana", dažās lappusēs pie tam visai nekorrekta un nesmuka...

Lingotājs, ASV

☆

PAR KO ĻAUDIS TRIMDĀ NESMEJAS?

Emigrācijas jocīgumi bieži vien liekas kā plāksteri uz rēzām, kas sen jau sadzijušas, un tāpēc labsirdīgā humorista un karikatūrista Eduarda Keiša šaržu un kariktūru albums ir tik piemīlīgi patinēts un pagalam pieskaņots izdevums, ka to var liet iekšā ar medu karoti. Tie, kas seko vācu, angļu, franču un kanadiešu periodiskajiem izdevumiem, varēs apliecināt, ka satīra šajās zemēs ir daudz dzēlīgāka nekā mūsu globālajā albumā. Jāiegādājas tikai kādu vācu „Pardon" numuru, lai redzētu, ko ar vācu politiķiem dara karikatūristi! Priekšroc!ba šo zemju karikatūristiem ir tā, ka tie var grābt materiālu no veselīgas vides, kamēr emigrācijas karikatūristam vide šad tad ir diezgan izkurtējusi vecu miltu malšana, kas saka tā: nu jā, Rirdāns, tas tikai prata zīmēt. Dabīgi, ka Rirdāns prata zīmēt, un zīmēt prata arī visi tie mūsu mākslinieki, kas jau 1906. gadā izdeva „Svarus" (Tilbergs, Zariņš, Nemme u. d. c.), bet jāatceras, ka Keišs zīmē sāsdienas ainas, kas nav nekādas kultūras gaisotnes, bet galvenokārt mēģinājumi saglabāt šo un to no latviskā. Cik daudz gan mūsu darbošanās nav iepriekšējās darbošanās radīta? Sādas un citas frivoli jaukas, jautras un mums piedienīgas ainas veikli skicē Keišs ar trāpīgi „klišejisku" līniju, jo mūsu apstākļos labāka un rūpīgāka līnija nav vajadzīga. Dažu labu mūsu kultūras izpausmi Keišs varētu zīmēt kaut vai ar pirkstu, piemēram, nupat liels uztraukums Latvijas zelta lietā; kad rūpnieks R. Hiršs zieloja ALAi desmit taukšķu, tad pagāja gadi, bet pat pirkstiņš nepakustējās. Keiša bildes simbolizē mūsdienu automaciju arī mūsu lietās: Ačuks un Rirdāns darija agrāk, kā viņi prata; šodien Keišs zīmē, kā viņš prot; un tas nemaz nav tik garlaicīgi. Es pat teiktu, ka viens otrs ir dabūjis labāku zīmējumu, nekā nopelnījis, darbodamies tautas un kultūras labā.

V.V., Ontario

☆

MĀCĪTĀJI NEBŪTU SMEJAMI

Esmu gan krietni vecs cilvēks, tomēr mani gadi vēl atļauj pasmieties, un man patīk humors, ja vien tas nepāriet sarkasmā un cilvēka nerošanā.

Man nesen draugs, kas vēl strādā un ir bagātāks, uzdāvināja karikatūrista Ed. Keiša grāmatu „Globāla būšana". Grāmata glīti izdota, mākslinieciski veidota, bet... pa lielākai daļai sastāv no biedrību un organizāciju amatpersonu iznerrošanas. Arī rakstnieki un mākslinieki nav taupīti. Bet visvairāk jāskumst par to, ka arī abi latviešu bīskapi, luterāņu un katoļu, karikēti. Vai tas bija vajadzīgs? Baznīca un mācītāji nebūtu smejami. Bet tagad, laikam, tādi laiki. Pirms kāda laika paziņas man piesūtīja „Preses Pīli" no Kalifornijas. Tur kāds Grozgalvīts dzejo, ka viņš nevarot tikt baznīcā Dievu lūgt, jo pie durvīm stāvot trīs pērminderi un prasot dolarus. Bet — vai bez dolariem baznīca var pastāvēt? Vai pirms šādas lietas laiž tautā, nevarētu tās uzticēt vecāku cilvēku atsauksmei?

P. Krauja, Ročestrā

☆

TRIMDAS HUMORS UN KARIKATŪRA

Pazudis ir cilvēks, kas vairs nespēj pasmieties pats par sevi, kas sevi pacēlis uz tik augsta sola, ka sāk sajust lielu cieņu pats pret savu personu un dzīvo pārliecībā, ka nekad nav kļūdījies, ka vienmēr „mīlējis savu tuvāku kā sevi pašu", tā uzvelkot svētulības mēteli un atbaidot dzīvo radību jau pa 10 soļiem.

Mēs visi staigājam maskās un mainām tās ne reizi vien dienas laikā. Katra cilvēka personībai ir daudzas sejas: viena seja ir ista drauga klātienē, cita svešinieku barā, cita krogū, cita baznīcā; viena bērēs, otra kāzās u. t. t. Tas viss parādās mūsu valodā, vaibstos un kustībās; arī drēbes katrai vajadzībai ir savas, un savu miesu mēs slēpjam dažādos veidos, atkailinot to vienīgi īpatās situācijās. Cik dīvainas pārvērtības šai ziņā atrodamas kultūras vēsturē! Tie būtu īstie j kdari, kas tagad staigātu ielās, tērpušies senlaiku biksēs un svārkos. Kādēļ mēs par to smietos?

Smaids un humors ir vajadzīgs līdzsvara uzturēšanai dzīvē. Tādēļ cilvēki tik labprāt grib redzēt komēdijas, kas taču palaikam izsmej īpatus raksturus? Vai tā var darīt kristīgs cilvēks? Ir gan bijuši laiki, kad visa teātra būšana atzīta par sātana izgudrojumu. Daudzi teiks, ka tā ir māksla, bet citi — vai tā nav tikai veltīga taisnošanās? Kur te ir robeža tam, kur var par citiem smieties un kur vairs ne? Tie ir sarežģīti jautājumi, ap kuŗiem daudzas galvas lauzījušas domu spraišļus cauri visiem laikiem, bet mistērija palikusi neatrisināta.

Tagad t. s. komiki kļuvuši par jau nevēlami lielu faktoru bērnu dzīvē, kuŗā nemaz nebūtu mākslīgi jākultivē dzīves prieka pacelšanas līdzekļi. Jaunība pati nes prieku uz savām rokām. Humors un karikatūra pieder pie dzīves elementiem, kas ir nemirstīgi. Katrās viesībās patīkams ir cieminš, kas prot izteiksmīgi pastāstīt anekdotus vai komiskus notikumus dzīvē. Tas ir sava veida talants, kas prot sarezdzēt dzīves komisko pusi un to izcelt vajadzīgajā brīdī. Šai vietā gribu teikt pieminas vārdus mana novada krietnajam galdniekam un namdarim Ansim Zustam, tagad jau sen mirušam. Viņam bija galvā neizsmeļams daudzums patiesu un komisku notikumu, kuŗus viņš prata stāstīt asprātīgā valodā, kas nekad nepārkāpa pieklājības robežas, bet smidināja visus līdz asarām, kuŗas, kā zināms, nāk arī no liela prieka. Visur viņš bija gaidīts, jo pienesa pilnu māju ar jautrību.

Saprotams, joki un humors ir dažāda rakstura un dažādu pakāpju, arī dažādām vajadzībām: runā par tranšeju humoru, par tirgus humoru, pirts humoru, salona humoru, par karātavu humoru, par virtuļu sabiedrībā vien lietojamo, par erotisko humoru, par dažādu profesiju humoru u. t. t. Jā, visa dzīve ir pilna ar gribu pasmieties, pasmaidīt druvdzīgā un arī jaunā priekā. Cik svarīgs ir humors diktātoru laikos! Un visvieglāk ir taču pasmieties par otru cilvēku, jo „esam jauni no mazām dienām". Arī sakāmvārds saka: „Uz cita nelaimi izstiepies, uz savu saraujies." Un tas cilvēcē tā ir bijis kopš viņiem laikiem. Jau zināmā senatnē bija daudz humoristu, satiriķu un karikatūristu, par pēdējiem saucot zīmētājus, kas ar pārspīlējumu palīdzību mēģināja, notēlot cilvēku vājības, dīvainas izdarības un pasmiešanās vērtus notikumus. Dažreiz viņi smagi par to cieta. Šie meistari caui visiem laikiem vērsušies pret lieliem politiķiem, reliģiskiem savdabjiem un visādu neparastu ceļu gājējiem. Jo augstāki viri, jo vairāk karikatūru par viņiem. Visu tautu lielie mākslinieki ir producējušies humora un karikatūru virzienā. Kam šis lietas svešas, tam ieteicams pasudēt humora psiholoģiju un karikatūru vēsturi. Jau 19. gadsimtā parādījās regulāri periodiski izdevumi humoram un karikatūrai. Tāds bija angļiem „Punch" jau no 1841. gada; frančiem „Le Rire" no 1848. gada, amerikāņiem „Puck" no 1877. gada. Vāciešiem bija „Simplicissimus", krieviem tagad ir „Krokodil". Latviešiem arī bijuši lieli humorisi, ar R. Blaumani vienā no pirmajām vietām; tāpat bijuši un vēl tagad ir lieli skatuves komiķi.

Trimdā beidzot parādījies Ed. Keiša karikatūru krājums „Globāla būšana". Redzams, ka daži tautieši staigā ap to kā kaķis ap karstu podu, nezinādami, ko „teikt, runāt un sacīt". Es gribētu sacīt tā: Katrā dzejoļu grāmatā lasītājs atradīs dzejoļus, kas nav pa viņa gaumei, ne visi liekas labi izdevušies. Tā ir vecā patiesība, ka vienam patīk māte, otram meita. Ir ārkārtīgi grūti novilkt robežu starp atļauto un neatļauto, jo mērauklu ir pārāk daudz, bet tomēr pastāv kādi vidusmēra ieskati un izjūtas vienas kultūras cilvēkiem. E. Keiša grāmatā valdošie pieklājības mērogi nav pārkāpti, tas nav darīts arī nedaudzajās erotiskā rakstura karikatūrās. Viņa izdoma ir bagātīga kā pati raibā dzīve. Viens otrs teiktu — es to būtu zīmējis citādi, bet tas tad nebūtu Keišs. Nav ieteicams ņemt rokās Keiša grāmatu tiem, kas par sevi tik augstās domās, ka nekad nav klupuši un maldījušies, kas ir paštaisnības pārpilni. No tiem gan visi jaunie laudis instinktīvi vairās, jo no farizeju viraka ģībst visa radība. Bet kas spējīgi pasmieties par sevi bez maskas, tiem ieteicu paškirstīt „Globālo būšanu", it sevišķi tad, kad māc kāda nediena, bet galva jau diezgan lauzīta ar dzīves miklām un ar visu vēl pasaulē nezināmo. Pasmiesimies arī par sevi, ne par citiem vien!

E. Keišam pašam novēlu nekad nenokļūt kādu diktātoru apkampienos, jo tad viņa dzīve turpināsies kādā pazemes cietuma bunkurā uz ilgiem gadiem.

Dr. A. Karps

☆

LABA IZDEVIBA

Esmu no radiniekiem dzimtenē saņēmusi informāciju, kuŗa, iespējams, var interesēt visus tautiešus brīvajā pasaulē.

Man raksta, ka pašreiz (liekas, sakarā ar drīz atklājamo pasaules izstādi Montreālā) okupētajā Latvijā esot visai viegli dabūt ciemošanās atļaujas brīvajā pasaulē. Rietumu tautiešiem, it sevišķi Kanadā dzīvojošajiem, tagad esot iespējams „izsaukt" viesos ne vien radiniekus, bet pat paziņas. Uz dzimteni attiecīgajai personai jānosūta notāra apstiprināts galvojums, ka viesošanās laikā cieminam garantē pajumti, uzturu un slimības gadījumā ārstu palīdzību. Ar šo apliecinājumu attiecīgā persona dzimtenē var iet uz t. s. republikas iekšlietu ministriju un lūgt ciemošanās atļauju, kuŗu parasti arī neliedzot. Izsniedzot pat ātrākā laikā nekā līdz šim — 8 mēnešu vietā 2 — 3 mēnešos. Protams, ciemiņa „izsaucējam" Kanadā jānokārto arī nepieciešamās formālitātes ar savas provinces imigrācijas ministriju, bet tās nekādas grūtības nerada.

Protams, par šīs ziņas pareizumu nevaru garantēt, bet tā man raksta no dzimtenes. Ar mēģinājumu jau nekā nezaudē, un šī ir laba izdevība atkal redzēt ilgus gadus neredzētus tuviniekus un draugus, pašam nebraucot uz okupēto dzimteni.

A. S., Toronto

☆

KUR PALICIS „STRĒLNIEKS?"

Katru gadu ap Ziemsvētkiem mūs apciemoja rakstu krājums „Strēlnieks", atnesot daudz jauna vēsturiska un informatīva materiāla. Bija prieks lasīt par strēlnieku rosmi tagad un viņu dižajiem darbiem pagātnē.

Bet šogad izdevums izpalika. Kāpēc? Vai tā gaitas izbeidza dažu autoru raksti ar uzbrukumiem mūsu bij. valstsvīriem, — bez pamata, bez pierādījumiem un bez vajadzības? Tas arī neiederējās šai vērtīgajā izdevumā. Dažreiz nav labi, ja virsnieki maisās politikā.

E. M., ASV

Redakcijas piezīme: Čikagas latviešu strēlnieku kopas nesen notikušajā gada sapulcē pr-ks P. Dardzāns ziņoja, ka žurnāla „Strēlnieks" izdošana pagaidām pārtraukta, jo starp žurnāla redakciju un tā izdevēju — Čikagas latviešu strēlnieku kopu radušās nesaskaņas, kuŗas nav izdevies novērst.

☆

VAI SIMBOLIEM NAV CITĀDA NOZĪME?

Priecājos par Dr. N. Viksniņa recenziju LA 17. numurā, kuŗā apskatīta Aizsila Zilītes grāmata „Trīs māsas". Savā apcerējumā par šo pasaku godātais autors saka, ka „liekas, ar šiem tēliem domāta Latvija ar tās trīs zvaigznēm jeb novadiem". Respektējot visu rakstā teikto, tā autors neļaunojas par mazu piebildumu.

Man liekas, ka pasakas simboliem mazliet vairāk nozīmes, nekā tikai mūsu zeme vien; tie attiecināmi uz visām trim organiskā un vēsturiski kopā saaugušajām Baltijas valstīm. To domāt pavedina valdnieces un viņas trīs meitu vārdi, kuŗi burtiski varētu būt tikai pēdējie balsieni no īstajiem: valdniece Tija varētu būt Baltija — visu trīs meitu vai zemju māte, tad meita Nija simbolizētu Igauniju, Vija — Latviju un Tuva — Lietuvu. Protams, tas ir tikai mans mīnējums, uz ko pareizo atbildi varētu dot pati autore.

L. Ozolkalne, Vankuverā

KALEIDOSKOPS

★ Filoloģijas docente Velta Rūķe-Draviņa Stokholmā kādā akadēmiskā sarīkojumā, runājot par moderno ieskatu, ka mācīties varot arī miegā, pieskārās Čikagā un Ķijevā izdarītiem pētījumiem šai nozarē. Daļa zinātnieku sajūsminātī par gūtajiem rezultātiem, piem., svešvalodas mācībās, bet blologi skeptiski, jo īsi pirms aizmigšanas un pirms uzmošanās sugestētie priekšstati reizēm rada t. s. „spaidu asociācijas" un psiholoģiskas problēmas. Miega izmantošana mācībām jau praktizēta arī Rīgas un Liepājas paidagoģijas institūtos, bet Rīgā šī metode ātri atmesta.

LATVIJA

22. N-RS. SESTDIENA, 1967. G. 18. MARTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4. Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—3076;

Ārlietu redaktors — Ints Ponnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai inicialiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

JOHANS H. VIGMANS

Viens no miljoniem

3650 DIENU KRIEVIJĀ UN SIBIRIJĀ

Tulkojis Alfrēds Vinčels

(28. turpinājums)

Pamazām atskārstu, ka arī es viņus vairs neuzskatu par bērniem.

°°°

Kādu rītu barakā ienāk krievs, kas nodarbināts par izsūtāmo nometnes politiskajā daļā, un skaļi izsauc manu vārdu. It kā viņš to būtu personīgi panācis, krievs man triumfējot paziņo:

„Augstākā tiesa Alma Atā tavu sodu samazinājusi no desmit uz pieciem gadiem."

Man uz atnestā papīra jāparakstās, ka esmu par jauno soda mēru informēts. Pieci gadi mazāk! Vai tas tiešām nozīmē, ka būšu ātrāk atkal brīvs, varēšu ātrāk atgriezties mājās? Esmu kļuvis pārāk neticīgs, visu uzņemu ar aizdomām. Tādēļ nezinu, ko par šo paziņojumu īsti domāt . . . Vai man vispār gar to kāda daļa?

Bet ziņas atnesējs vēl vienmēr stāv manā priekšā un, liekas, gaida savu ziņneša atlīdzību. Man nav nekā, ko varētu viņam dot. Kad to ieskaidroju, krievs atbild ar treknu lamu. Barakas vecākais kļūst uzmanīgs un vēlas zināt, kas noticis. Neteicis ne vārda, viņš iedod krievam 600 gramu maizes. Esmu pārsteigumā mēms un apjucis mēģinu pateikties.

Nākošajā rītā, kad dala maizi, man palet garām ar aizrādījumu:

„Tu savu porciju saņēmi jau vakar, vai ne?"

Dziļā vilšanās un apziņa, ka nu visu dienu jāpaliek bez maizes, padzen pēdējās prieka paliekas par soda samazinājumu, ja vien vispār esmu par to prieku izjutis. Tā dēļ veselu dienu bez maizes!

Drīz pēc tam man jāstājas veselības pārbaudes komisijas priekšā. Kāds ārsts ir tās priekšsēdis. Kāds notiesātais, kuŗš arī esot mediķis, uzmet man ātru skatienu un tad jautā, vai vēlos strādāt fabrikā. Manas atmiņas par raktuvēm Kostenko vēl pārāk svaigas, tādēļ bez apdomas esmu ar mieru pieņemt piedāvājumu darbam virszemē. Bet iekām pagūstu atbildēt, man paskaidro, ka pirms izvietošanas šādā darbā paredzēts vairāku mēnešu ilgs atpūtas laiks ar labu apiešanos. Bez vilcināšanās piekrītu. Es parakstu kādu krievu valodā izpildītu formulāru un varu iet.

Kāds Volgas vācietis drīz vien parūpējas par šādos gadījumos nenovēršamo prāta apgaismošanu. No viņa uzzinu, ka ārstam uzdots ar visiem runāt par darbu fabrikā, bet es ar savu parakstu esmu apliecinājis gatavību strādāt raktuvēs. Attiecsmē uz lielāko daļu pārējo notiesāto, 200 vai 300 gados jaunākiem vīriem, ar kuŗiem mani tagad kopā novieto īpašā barakā, šī krāpšana nebūtu bijusi nemaz vajadzīga. Raktuvju strādniekiem uztura porcijas ir lielākas nekā tiem, kas strādā virszemē, tādēļ pietiekams kārdinājums. Viņu vidū ir daudz Volgas vāciešu, vienkārši cilvēki. Pēc deportācijas 1941. gadā viņus jaunajās dzīvesvietās joprojām ieskata par bīstamiem elementiem, tādēļ, rodoties kaut niecīgākajām aizdomām, viņus par jaunu izsūta.

Tagad mūs gandrīz lutina. Katrs saņem salmu maisu un pat vienu segu. Ik rītu mums izsniedz 600 gramu maizes, 20 gramu cukura un puslitra kāpostu viras. Līdz pusdienām mums noteikts pilnīgs miers. Neviens nedrīkst kaut ko darīt, katram jāpaliek guļam savā vietā. Pulksten divpadsmitos atkal saņemam puslitru kāpostu viras, pēc tam puslitru putras, dažreiz garnētu ar gabaliņu zivs. Tad atkal laiks jāpavada mierā. Pulksten pieczos mūs barakā saskaita, tad seko vakariņas ar neizbēgamo kāpostu viru. Tīrīšanas darbiem mūsu barakā norīko ķiniešus, tā ka mums šis vajadzības dēļ nav jāpakustas.

„Tēviškīgais" ārsts uzrauga, vai mēs noteikto mieru arī ievērojam. Raktuvju nometnes no viņa pieņem tikai veselus strādniekus, un še tas vienmēr nozīmē labi barotus. Vai pieņemšanās svarā patiešām ir ista un normāla, tas mūsu ārstam vienaldzīgi; viņam jāveic sava norma. Tā mums jānoklausās viņa labajos norādījumos:

„Cilvēks ar šo labo uzturu un pilnīgu mieru trīs mēnešu laikā var pieņemties svarā par divdesmit kilogramiem."

Par nožēlošanu, man „bīstamā" rieva starp sežamvietu un augšgurniem jau pirmajā svara pieņemšanās pārbaudē izrādās pietiekami polsterēta. Dažas dienas vēlāk, 1947. gada 1. aprīlī, mani sūta uz raktuvi Nr. 19 Karagandā.

8.

NERVU UN SPĒKA PĀRBAUDE

Atkal esmu vienīgais rietumeiropietis pusāzātu un āziātu vidū, kā pirmajā laikā Karabasā. Barakā man ierāda vietu kazachu vidū; protams apakšējā lāvā, jo siltākās augšējās vietas šai dzīvē piekrīt teicamākajiem un krietnākajiem. Guļu pie sienas, pa kuŗu lejup tek netīrs kondensācijas ūdens. Iekārtošanās jaunajā vietā pabeigta ar puspildītā salmu maisa nolikšanu.

Jau pēc dažām minūtēm man cauri iegērbšanas punktam jādodas pirmajā darba maiņā. Parakstos par kaut ko gumijas galošām līdzīgu un par raktuvju strādnieka jaku un biksēm. Pārvaldnieks man piekodina:

„Saudzē savas drēbes. Tev ar tām jāiztiek vienu gadu. Ja tev tās nozags, jaunas vietā nedabūsi."

Kopā ar citiem jaunpienācējiem esmu pie vārtiem pārāk agrī un salstu, par spīti vatētajam ģērbam. „Vecie" nogaida līdz pēdējam brīdim, iekām atstāj siltās barakas un dodas savā darba maiņā.

Nometnes atstāšana sākas ar pamatīgu pārmeklēšanu pie vārtiem. Kā man paskaidro, meklē galvenokārt nozagtus apģērba gabalus, kuŗus, kā liekas, ārpusē iespējams kaut kādā veidā pārdot. Sargi meklē arī tabaku, kramiņus un sērkociņus, jo gāzu dēļ uguns aizdedzināšana un smēķēšana raktuvēs esot ļoti bīstama. Tad mūsu kolonnu savā ziņā ņem MVD kareivji ar uzvilktām mašīnpistolēm un suņiem. Sargu komandieris nošņāc:

„Rokas uz muguras! Sarunāties stingri aizliegts! Niecīgākajā bēgšanas gadījumā tūlit šaus! Marš!"

Pie šachtas mums izdala pazemes lampas, tad mēs gaŗām rampām, kuŗas ved lejup, dodamies raktuvju pazemē.

Apakšā man pavēl kopā ar vienu kazachu iet uz kādu īpašu darba vietu. Tikko esam paspēruši dažus soļus, kazachs vislielākajā mierā aizdedzina cigareti. Mums jāiet salīkušiem. Arvien par jaunu es ar galvu uzgrūžos kādam balķim, kādam dēlim, kas atdalījies no ejas apšuvuma, vai akmenim.

(Turpinājums sekos)

Jānis Kalmite - s

Mineapoles latviešu kolonijas gleznotājam un Kultūras fonda laureātam Jānim Kalmitem 2. martā piepildījās 60 mūža gadu. Šis notikums man likās pietiekami svarīgs, lai sēstos autobusā un aizbrauktu pie iecienītā mākslinieka paspiest roku un novēlēt daudz baltu dieniņu.

Ieejot mākslinieka trimdas mitnē, no visām sienām „steidzas pretim" Kalmites īpatie mākslas tēli, viņa personības un dzīves stils. Arī kāpņu telpas un gaitenis otrā stāvā pilns gleznām. Otrā stāvā arī iekārtota meistara studija. Kaut diezgan atturīgi, Kalmite tomēr izceļ dienas gaismā vienu otru no tiem darbiem, kuŗi vēl tapšanas stadijā, kaut arī te jau patērēts ne vien milzums dārgās krāsas, bet nemazums arī vēl dārgākās dvēseles degsmes... Nav viegli mākslinieka, kuŗam diendienā astoņas stundas jāpavada t. s. „maizes darbā", kad gleznošanai atliek tikai nedēļu nogales.

Studijai iepretim atrodas istaba, kuŗā pie sienām redzami mākslinieka meitas Leldes darbi, kuŗos jau jūtami iezīmējušies talantīgās gleznotājas vaibsti. Kalmītes otra meita Guna pašreiz studē Sorbonas universitātē Parīzē, un tēvam rūpes, vai pietiks spēka sagādāt abām meitām vajadzīgo atbalstu studiju turpināšanai un pabeigšanai.

Tad namamāte alcina kāpt lejā un izdzert tasi kafijas. Malkojam kafiju un piekožam Eiropas gaumē gatavoto torti. Atnāk pastnieks, atnesdams jubilāram krietnu žūksni vēstuļu un telegrammu — no radiem, kas palikuši dzimtenē, no Parīzes, Nujorkas, Vašingtonas, no Kultūras fonda, Čikagas, Dakotas un citurienes, — apsveikumi, veltes. Saņemtais pasts mākslinieku mammi iesilda, dodot jaunu spēku viņa dvēseles spārniem tālākam lidojumam... Mākslā nekas nerodas kā uz burvja mājienu, viss saistās ar nopietnām studijām un vēl nopietnāku darbu, ar nesatricināmu ticību sava iecerētā mērķa sasniegšanai, un viss tas prasa no mākslinieka daudz spēka.

Kafiju dzerot, mana uzmanība pievērsās daudzajiem grāmatu plauktiem. Tajos sevišķi daudz literatūras par mākslu. Kalmite parāda kāda Somijas gleznotāja darbu reprodukciju albumu, kuŗā atradis daudz radnieciga saviem darbiem. Parāda arī dižā latviešu tēlnieka Teodora Zalkalna darbu albumu, kuŗu saņēmis tieši savu gadmiju priekšvakarā. Grāmatām Kalmite pieķēries tāpat kā gleznošanai. Viņš pats saka: „Es būtu aizgājis bojā, ja man nebūtu šo grāmatu; pusnaktī, pārnākot no

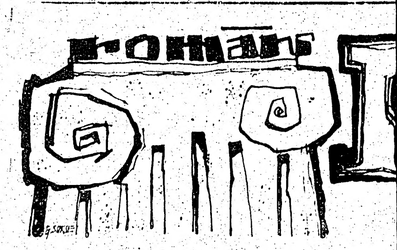

(3. turpinājums)

Uldis atgrūda klavieru soliņu un iegāja virtuv
Māte mazgāja pusdienu traukus.

— Es iziešu, mamm'. Drusku svaigā gaisā . . .

— Nepaliec tik vēlu. Tev jāmācās nav?

— Vēlāk. Tagad nevaru. Septiņas stundas klas
— tu saproti . . .

Jau otrā gājienā, atgriežoties no Driksnas tilta
pretim tirgus laukumam Uldis ieraudzīja Moniku
Tā bija laba zīme. Monika bija Ilgas draudzen
un bija skaidrs, ka Monika viena pastaigāties n
ies, bet ka tai noruna ar Ilgu. Uldis Moniku aptu
rēja.

— Kur tu?

— Tev kas? — Monika gražojās, bet arī palik
stāvam.

— Man? Taisnību sakot — nekas. Drīkst pav
dīt?

— Tu gāji uz otru pusi . . .

— Nebūs tiesa. Gāju uz priekšu.

— Tu kļūsti asprātīgs.

— Agrāk nebiji ievērojusi? — Uldis novietojā
meitenei blakus ielas pusē; kādā labas uzvedība
grāmatā viņš bija lasījis, ka kungs dāmai vienmē
turas tajā pusē, no kuŗas tai varētu draudēt bries
mas.

Gabaliņu tālāk viņi ieraudzīja Gulbi. Rokas ai
muguras aizlicis un uz priekšu sagāzies, viņš ga

TVIJA
MERIKĀ
ESTDIENA, 1967. G. 18. MARTS
EDAKCIJA TORONTO.
— Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston
t.; tālr. 531—4533;
— Silvija Ancāne, sasniedzama re
39;
Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park
ough, Ont.; tālr. 759—8076;
nts Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
6933;
is Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
3—4226.
IJA EIROPĀ:
Münster/Westf., Von Elnem Str. 19.
skriptus pēc vajadzības īsināt. Ne
euzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at
marka (Kanadā) vai starptautiskais
s). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
ktās domas ir rakstītāja personīgs
mā atbilst arī redakcijas viedoklim.
un Kanadā — par mēnesi $1.50;
ēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
00. Atsevišķa numura cena 20 centu.
udinājumu daļā $1.60, bet tekstā
0 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

tās apskatīta Aizsila Zilītes grāmata „Trīs māsas". Savā apcerējumā par šo pasaku godātais autors saka, ka „liekas, ar šiem tēliem domāta Latvija ar tās trīs zvaigznēm jeb novadiem". Respektējot visu rakstā teikto, lai autors neļaunojas par mazu piebildumu.

Man liekas, ka pasakas simboliem mazliet vairāk nozīmes, nekā tikai mūsu zeme vien; tie attiecināmi uz visām trīm organiski un vēsturiski kopā saaugušajām Baltijas valstīm. To domāt pavedina valdnieces un viņas trīs meitu vārdi, kuŗi burtiski varētu būt tikai pēdējie balsieni no istajiem: valdniece Tija varētu būt Baltija — visu trīs meitu vai zemju māte, tad meita Nija simbolizētu Igauniju, Vija — Latviju un Tuva — Lietuvu. Protams, tas ir tikai mans minējums, uz ko pareizo atbildi varētu dot pati autore.

L. Ozolkalne, Vankuverā

KALEIDOSKOPS

★ Filoloģijas docente Velta Rūķe-Draviņa Stokholmā kādā akadēmiskā sarīkojumā, runājot par moderno ieskatu, ka mācīties varot arī miegā, pieskārās Čikagā un Kijevā izdarītiem pētījumiem šai nozarē. Daļa zinātnieku sajūsminātī par gūtajiem rezultātiem, piem., svešvalodas mācībās, bet biologi skeptiski, jo īsi pirms aizmigšanas un pirms uzmošanās sugestētie priekšstati reizēm rada t. s. „spaidu asociācijas" un psiholoģiskas problēmas. Miega izmantošana mācībām jau praktizēta arī Rīgas un Liepājas paidagoģijas institūtos, bet Rīgā šī metode ātri atmesta.

iem un krietnākajiem. Guļu pie lejup tek netīrs kondensācijas ās jaunajā vietā pabeigta ar maisa nolikšanu.

n minūtēm man cauri iegērbša- odas pirmajā darba maiņā. Pa- ko gumijas galošām līdzīgu un nieka jaku un biksēm. Pārvald- na.

s drēbes. Tev ar tām jāiztiek vie- ās nozags, jaunas vietā nedabū-

n jaunpienācējiem esmu pie vār- un sālstu, par spīti vatētajam ogaida līdz pēdējam brīdim, ie- barakas un dodas savā darba

stāšana sākas ar pamatīgu pār- tiem. Kā man paskaidro, meklē tus apģērba gabalus, kuŗus, kā pējams kaut kādā veidā pārdot. abaku, kraminus un sērkociņus, s aizdedzināšana un smēķēšana bīstama. Tad mūsu kolonnu sa- D kareivji ar uzvilktām mašīn- m. Sargu komandieris nošņāc: uguras! Sarunāties stingri aiz- bēgšanas gadījumā tūlīt šaus!

nums izdala pazemes lampas, ampām, kuŗas ved lejup, doda zemē.

pavēl kopā ar vienu kazachu iet ba vietu. Tikko esam paspēruši hs vislielākajā mierā aizdedzina iet salīkušiem. Arvien par jaunu os kādam baļķim, kādam dēlim, ejas apšuvuma, vai akmenim.

(Turpinājums sekos)

Jānis Kalmite - senioru klasē

Mineapoles latviešu kolonijas gleznotājam un Kultūras fonda laureātam Jānim Kalmītem 2. martā piepildījās 60 mūža gadu. Šis notikums man likās pietiekami svarīgs, lai sēstos autobusā un aizbrauktu pie iecienītā mākslinieka paspiest roku un novēlēt daudz baltu dieniņu.

Ieejot mākslinieka trimdas mītnē, no visām sienām „steldzas pretim" Kalmītes īpatie mākslas tēli, viņa personības un dzīves stils. Arī kāpņu telpas un gaitenis otrā stāvā pilns gleznām. Otrā stāvā arī iekārtota meistara studija. Kaut diezgan atturīgi, Kalmīte tomēr izceļ dienas gaismā vienu otru no tiem darbiem, kuŗi vēl tapšanas stadijā, kaut arī te jau patērēts ne vien mīlzums dārgās krāsas, bet nemazums arī vēl dārgākās dvēseles degsmes... Nav viegli mākslinieka kuram diendienā astoņas stundas jāpavada t. s. „maizes darbā", kad gleznošanai atliek tikai nedēļu nogales.

Studijai iepretim atrodas istaba, kuŗā pie sienām redzami mākslinieka meitas Leldes darbi, kuŗos jau jūtami iezīmējušies talantīgās gleznotājas vaibsti. Kalmītes otra meita Guna pašreiz studē Sorbonas universitātē Parīzē, un tēvam rūpes, vai pietiks spēka sagādāt abām meitām vajadzīgo atbalstu studiju turpināšanai un pabeigšanai.

Tad namamāte aicina kāpt lejā un izdzert tasi kafijas. Malkojam kafiju un piekožam Eiropas gaumē gatavoto torti. Atnāk pastnieks, athesdams jubilāram krietnu žūksni vēstuļu un telegrammu — no radiem, kas palikuši dzimtenē, no Parīzes, Ņujorkas, Vašingtonas, no Kultūras fonda, Čikagas, Dakotas un citurienes, — apsveikumi, veltes. Saņemtais pasts mākslinieku mammi iesilda, dodot jaunu spēku viņa dvēseles spārniem tālākam lidojumam... Mākslā nekas nerodas kā uz burvja mājienu, viss saistās ar nopietnām studijām un vēl nopietnāku darbu, ar nesatricināmu ticību sava iecerētā mērķa sasniegšanai, un viss tas prasa no mākslinieka daudz spēka.

Kafiju dzerot, mana uzmanība pievēršas daudzajiem grāmatu plauktiem. Tajos sevišķi daudz literatūras par mākslu. Kalmīte parāda kāda Somijas gleznotāja darbu reprodukciju albumu, kuŗā atradis daudz radnieciga saviem darbiem. Parāda arī dižā latviešu tēlnieka Teodora Zaļkalna darbu albumu, kuŗu saņēmis tieši savu gadmiju priekšvakarā. Grāmatām Kalmīte piekēries tāpat kā gleznošanai. Viņš pats saka: „Es būtu aizgājis bojā, ja man nebūtu šo grāmatu; pusnaktī, pārnākot no darba, nevaru aizmigt, pirms neesmu kādu palasījies." Tad sarunas pievēršas mākslinieka nākotnes nodomiem, un viņš pastāsta, ka bez piedalīšanās Kultūras fonda izstādē šogad viņa darbu skate paredzēta arī Minesotas universitātē, bet gada nogalē — oktobrī vai novembrī — „lielē dīķa" otrā krastā Zviedrijā. „Nemaz nezinu, kā tikšu ar visu galā," rezignēti nosaka mākslinieks.

Daudz, daudz vēl būtu ko redzēt un pārrunāt, bet nepielūdzamais laika rādītājs jau iegājis krietni patālu pēcpusdienas cēlienā, un mākslinieka jāsāk atkal posties ikdienas darba cēlienam Misisipi rietumu krastā.

Edvarts Tūters

Jaundarbi dziesmu svētkos

ASV latviešu IV vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas pēdējā sēdē Klīvlendā apsprieda jaundarbu koncerta jautājumus. Tajā sešanos tikai sacensībās atzītos vokālos un instrumentālos darbus. Mūzikas jaundarbu sacensības izsludināja pērnā gada sākumā jaukto un vīru koŗu dziesmām, solodziesmām ar klavieŗu pavadījumu, kamermūzikas un simfoniskā orķestŗa darbiem, godalgām atvēlot 2500 dol. Komponistiem simfoniskā orķestŗa darbi jāiesūta līdz šāgada 1. jūnijam, bet citi jaunie skaņdarbi jau līdz 1. aprīlim M. A. Zariņai — Latvian Legation, 87 Eaton Place, London, S. W. 1, Great Britain.

Rīcības komitejas pr-dis K. Avens paskaidroja, ka sacensību izsludinātāji cer uz latviešu skaņražu atsaucību un ka radīsies vērtīgi un interesanti jaundarbi koncertam. Tā kā 1968. gadā atzīmēsim arī Latvijas neatkarības 50. gadadienu, tad jācer, ka jaundarbi latviešu skaņu mākslā būs arī nozīmīgs apliecinājums mūsu valstiskajai un nacionālajai apziņai. Simfoniskā orķestŗa jaunos skaņdarbus rīcības komitejas mūzikas nozare nodos vietējam simfoniskam orķestrim, un tos atskaņos dziesmu svētku galvenajā koncertā. Orķestris pavadīs kopkoŗa koncertā arī dziedātās kantātes. Tos pašus jaundarbus atskaņos arī Eiropas latviešu II dziesmu svētkos Hanoverā un Austrālijas latviešu kultūras dienu koncertos. Jaundarbu sacensības izsludinājušas ASV un Eiropas dziesmu svētku rīcības komitejas, Austrālijas latviešu kultūras dienu rikotāji un Kanadas latviešu dziesmu svētku biedrība. Žūrijas komisijā izraudzīti mūziķi-skaņraži Br. Skulte, A. Kalnājs, H. Pavasars un V. Bērzkalns.

Mūzikas nozares vaditājs ziņoja, ka daži koŗi no Vācijas jau saņēmuši dziesmu svētku nošu krājumu, kādēļ jācer, ka to drīzumā saņems arī citi koŗi.

Tautas deju lieluzveduma vadītājs J. Jurjāns informēja, ka jau pieteikušās šādas dejotāju grupas: Vankuveras latviešu tautas deju grupa A. Zeidaka vadībā, Bostonas latviešu tautas deju grupa L. Aboliņa vadībā, Ņujorkas latviešu biedrības deju kopa Dzintars P. Ozoliņa un M. Delles vadībā, Čikagas tautas deju kopa V. un E. Dzelmes vadībā, Mineapoles un St. Paulas latviešu tautas deju kopa Pērkoņtis S. Ikares un G. Penķes vadībā, Kalamazū latviešu jaunatnes deju grupa R. Mazkristas un M. Paudrupes vadībā, Hamiltonas latviešu deju kopa Rota L. Moruses vadībā. Grand Rapidu latviešu deju kopa Ritenītis E. Brūna vadībā, Vašingtonas tautas deju grupa L. Spožā vadībā, Indianapoles tautas deju grupa Jautrais pāris J. Dabara vadībā, Ņujorkas skautu un gaidu deju grupa Trejdeksnis Z. un A. Gaujenieku vadībā, Filadelfijas tautas deju grupa Dzirkstele M. Mednes vadībā, Detroitas latviešu tautas deju kopa Ļ. Zariņas vadībā, Klīvlendas tautas deju grupa Pastalnieki, K. Michailova vadībā, Ročestras DV apvienības vanadzēnu deju kopa Vanadziņš K. Serdana vadībā, Montrealas tautas deju grupa Ačkups P. un J. Zilkalnu vadībā, Klīvlendas tautas deju grupa Jautrais pāris O. Krūmiņas vadībā un Toronto tautas deju kopas Diždancis un Diždancītis Z. Miezīša vadībā; kopā 20 deju grupu ar 400 dejotājiem. Deju lieluzvedumu dziesmu svētkos vadīs V. Dzelme. Tautas dejas pavadīs tauŗu orķestris, kokļu ansamblis un akordeona spēlētāji.

J. E.

Jānis Tanks

DZIESMA PAR KOPAKABANU

Putni ar tērauda sirdīm
trauc pret sauli un viz,
lido un guruši stājas,
pieplok pie tevis, Kopakabana!

Kristus rokas tos svētī —
putnus, tevi un visus,
savā lokā ko ņemi,
saulainā Kopakabana!

Pilsētas spuldžu miljonu gaismas
un auto starmešu ugunis
tu samet okeanā,
kas skalojas tev pie kājām,
mana Kopakabana!

Svaigi grauzdētas kafijas un vina smaržas
izplūst tavā karstajā elpā,
viegls zids čaukst tavos soļos,
kur atbalsojas
karioka,
samba,
rumba.

Tavs augums vaļabrūns
un atsperīgs
kā slinkai panterai,
kas palmu ēnā snauž
un glūn uz savu upuri,
pēc skaistuma kas slāpst.
Tā saplosa tik sirdi,
kas nesadzīst nekad.

Reiz kuģis kādā tālā ostā
ar baltu tvaika elpu
izpūta ilgu un smagu vaidu
un, pašam drebot,
pacēla enkuru.
Tu stāvēji krastā
zem raiba saulessarga
un māji man ar roku,
skaistā Kopakabana!

Tavs melno acu skats
tad pavadīja mani
un manu svešo kuģi,
kas nozuda starp salām.

Es nepacēlu roku, lai atbildētu
taviem mājieniem,
bet spiedu to pie savas
saplosītās sirds.

Vēl ilgi augstu padebešos
es saskatiju Kristus svētītājas rokas,
bet šoreiz Viņš man bija
pagriezis muguru
un svētīja
Kopakabanu!

Kultūras chronika

Vācu federālais institūts Austrumu zinātņu un starptautiskām studijām nule izdevis saīsinātu mag. iur. Ādolfa Sildes darbu par padomju iebrukumu un uzkundzēšanos Latvijā. 1935. gadā iesniegtais 543 lappušu darbs Rietumvācijas valdības taupības politikas ietekmē sašaurināts uz 162 lappusēm. Izdevums domāts vienīgi bibliotēkām un universitāšu pētniecības institūtiem, bet grāmatu tirgū nebūs dabūjams. Pieprasījumus vācu valodā var adresēt: Bibliothek des Bundesinstitutes für ostwissenschaftliche und internationale Studien, 5 Köln - Ehrenfeld, Lindenbornstrasse 22, West — Germany.

Nora Valtere

Vistiešākās un aktuālākās tagadnes viela

ANŠLAVS EGLĪTIS „NAV TAK DZIMTENE", ROMĀNS. IZDEVIS GRĀMATU DRAUGS 1966. GADĀ

Anšlavam Eglītim ir apskaužama spēja asi vērot un spilgti raksturot cilvēkus, viņu īpašības un izdarības. Bez tam Anšlavs Eglītis ir rakstnieks ar izcilu humora izjūtu.

Lai Anšlavu Eglīti pareizi izprastu, jāievēro, ka viņa literārie tēli nav atsevišķi individi, bet gan tipi, t. i. tie pārstāv veselu ļaužu grupu ar tai tipiskām īpašībām. Literārā tipa šīs īpašības parādās koncentrētā, sabiezinātā un kāpinātā veidā — un dabīgi, it sevišķi ja tās negatīvas, tiecas karikatūrā. Tāda spēciga karikatūra ir Roderiks Turaids, galvenā persona jaunajā Anšlava Eglīša romānā „Nav tak dzimtene".

Liekas, ka Eglītis jo sevišķi mīl kariķēt cilvēkus, kam trūkst paškritikas, kas kaut kādā veidā iedomājas sevi pārākus un arī tēlo šāda pārāka cilvēka lomu. Palaikam šādiem pašpārliecinātiem plātoņām rakstnieks mēdz nostādīt preti cilvēkus, kam piemīt īsts garīgums un kas pareizi novērtē savu spēju robežas — jo viņš zina, ka pretstati viens otru izceļ asāk.

So paņēmienu Anšlavs Eglītis izlietojis arī savā jaunajā darbā „Nav tak dzimtene". Dziļi inteliģentais un ļoti kautrais ideālists Matvejs Mārkalns, lai veicinātu latviešu rakstniecībā jaunu darbu rašanos, piešķīris rakstniekam Roderikam Turaidam viena gada brīvu dzīvi savā mājā Kalifornijā. Turaids ierodas Amerikā no Eiropas.

Roderikā Turaidā koncentrētas daudz un dažādas cilvēku vājības, kuŗas ieraudzīsim arī mēs, ja vien drusku vērīgāk palūkosimies sevī un ap sevi.

Vispirms, viņš līdz smiekliģumam iedomājies, ka ir ievērojams rakstnieks, kas pilns Eiropas gara, Eiropas kultūras, gaumes un smalkuma, bet kas tagad nonācis zemē, kuŗā nav ne kultūras, ne garīguma, ne īstas mākslas. Ar savu iedomāto Eiropas kultūras cilvēka pārākumu Turaids vienmēr plātās, to visur daudzina, uzstājas kā pamācītājs un viszinis, kuŗa spriedums nav apstrīdams. It visu svešajā zemē viņš augstprātīgi nonicina. Pat lietām, kas viņu nepārprotami valdzina, viņš atrod iemeslus, kā tās nopulgot, vienalga, vai tie ir dzeltensvītrotie paiagi Mārkalna gultā, modernā arhitektūra, pusjēlais stēks, stiprais viskijs vai divas vannas istabas Mārkalna mājā. Turaids nemaz nepielaiž tādu domu, ka Amerikā vai amerikāņos varētu būt kas vērtīgs un laŗs — tāpat arī, ka viņam pašam varētu būt kādi trūkumi.

Bez tam Turaids ir ārkārtīgi godkārs, viņš jūtas vilies, kad viņu nesagaida tautiešu delegācijas ne autoostā, ne restorānā. Viņš aizstāv „lietu saukšanu īsiebraukuši Amerikā un lepnā triumfa gaitā vadāti no sapulces uz sapulci, no sarīkojuma uz sarīkojumu ar sumināJumiem, dāvanām un plašiem aprakstiem presē. Turaids visādi gudro, kā iegūt šādu popularitāti, un atzīst, ka ērts un viegls ceļš būtu lietot cūcīgus vārdus savos sacerējumos, varbūt likt pat virsrakstā! Tas būtu kaut kas glužī jauns un saceltu varenu troksni!

Turaida paša domas un iztēle bieži noklīst prastību un jēlību virzienā — gan ieraugot papīrvāku grāmatu bildes, gan plato gultu Mārkalna guļamistabā, — un kādā sarunā ar Mārkalnu viņš aizstāv „lietu saukšanu īstos vārdos" un visādu piedauzību attēlošanu literātūrā.

Ar savu uzmācīgo nekautrību un neiedomājami netaktisko uzvešanos Turaids jau pirmajā vakarā „aizdzen" no mājas smalkjūtīgo un kluso Mārkalnu, kam Turaida klātiene un runas veids ir nepanesams. Tā Turaids apdzīvo Mārkalna māju viens pats un pat nepaintieresējas, kur saimnieks palicis. Savās domās viņš to ierindojis nekultūrāla un nožēlojama dolaru verga kategorijā, kas literāro „stipendiju" viņam piešķīris slavas un atzinības kāres dēļ.

Se jāpiezīmē, ka Anšlava Eglīša darbiem nedrīkst pieiet ar striktu reālitātes mēraukli. Nedrīkst aizmirst, ka Eglīša darbi ir dzīves un cilvēku stilizējums, tipizējums, humora pilns kariķējums, kam jau būtībā piederas pārspīlēti un spilgtināti vilcieni.

Turaids, saprotams, ilgi neiztur bezpopularitātes vientulību Mārkalna mājā. Viņš sāk apzvanīt apkārtējos latviešus, un skatuvē uznāk jaunas, spilgtas personas.

(Nobeigums nāk. numurā)

Romāns Jaundora

ARTURS VOĪTKUS

(3. turpinājums)

Uldis atgrūda klavieŗu soliņu un iegāja virtuvē. Māte mazgāja pusdienu traukus.

— Es iziešu, mamm'. Drusku svaigā gaisā . . .

— Nepaliec tik vēlu. Tev jāmācās nav?

— Vēlāk. Tagad nevaru. Septiņas stundas klasē — tu saproti . . .

Jau otrā gājienā, atgriežoties no Driksnas tilta, pretim tirgus laukumam Uldis ieraudzīja Moniku. Tā bija laba zīme. Monika bija Ilgas draudzene, un bija skaidrs, ka Monika viena pastaigāties neies, bet ka tai noruna ar Ilgu. Uldis Moniku apturēja.

— Kur tu?

— Tev kas? — Monika gražojās, bet arī palika stāvam.

— Man? Taisnību sakot — nekas. Drīkst pavadīt?

— Tu gāji uz otru pusi . . .

— Nebūs tiesa. Gāju uz priekšu.

— Tu kļūsti asprātīgs.

— Agrāk nebiji ievērojusi? — Uldis novietojās meitenei blakus ielas pusē; kādā labas uzvedības grāmatā viņš bija lasījis, ka kungs dāmai vienmēr turas tajā pusē, no kuŗas tai varētu draudēt briesmas.

Gabaliņu tālāk viņi ieraudzīja Gulbi. Rokas aiz muguras aizlicis un uz priekšu sagāzies, viņš gariem, steidzīgiem soļiem devās uz Pils parku. Pielaidis skolotāju pietiekami tuvu, Uldis pieklājīgi pacēla cepuri. Sveiciens Gulbi pārsteidza. It kā no tāla svešuma atgriezies šai pasaulē, viņš pacēla galvu, labvēligi uzsmaidīja un tad, atkal pēkšņi kļuvis nopietns, drāzās uz priekšu.

— Mērkaķis, — Uldis nikni teica, cepuri rūpīgi uz vienas auss novietodams.

— Kāpēc? — Monika iesmējās.

— Izliekas, ka neviena neredz. Tēlo Bēthovenu. Bet mēģini nepasveicināt! Un tāds taisās par ģeniju — tipisks, mietpilsonisks birokrats!

— Kāpēc tu uz viņu sirdies? Švāns tevi iztaisija par pirmo mīlētāju un varoņtenoru. Ja nebijis švāna, neviens tevi nepazītu; tagad par tevi runā visa Jelgava.

Viņi bija nonākuši līdz Māteŗa ielai.

— Iesim atpakaļ? — Uldis vaicāja un, atbildi nenogaidījis, satvēra meiteni zem elkoņa un pagrieza atpakaļ Driksas virzienā.

— Man gan . . . — Monika mēģināja atrunāties, ka vēl jāstrādā, bet viņas pretestība nebija nopietna. Katru dienu nelaimējās būt ar Uldi Birni divatā uz Lielās ielas.

— Jelgava runā . . .— Uldis labprāt atgriezās pie uzķertās domas. — Es varu saderēt, ka visā Jelgavā nav vairāk par desmit cilvēkiem, kas zina tēlotāju vārdus. Palasies ziņojumus Zemgales Balsī un Zemgalietī, paskaties afišas un ielūgumus. Visur viens un tas pats: Gulbis — Gulbis . . . Oriģināldarbs . . . Pirmuzvedums . . . Vienreizējs notikums . . , Nospļauties par tādu vienreizēju notikumu! Es nekā nesaku par sevi. Es nekas neesmu un nekas nebūšu. Bet tur ir orķestris. Tur ir Skuja. Tur ir Nikolajevs. Un tur ir Ilga.

— Nesamazini pats savu vērtību. Tu visu izrādi iznes uz saviem pleciem, — Monika droši apgalvoja. — Tu visu laiku esi uz skatuves; Ilga mazliet pagražojas pirmajā cēlienā un pēc tam visu laiku guļ savā stikla šķirstā.

— Neaizmirsti atmošanās ārprevi!

— Desmit taktis. Bet ar zēniem nav par Ilgu ko runāt. Jums jau viņa nav tikai princese vien. Jums Ilga ir kaut kas vairāk — dieviete. Un jūs esat laimīgi, ja viņa jums atļauj dubļu peļķē ielikt savu mēteli, lai viņa sausām kājām varētu pāriet pāri.

— Un tu esot viņas draudzene!

— Draudzība mani nepadara aklu.

— Bet greizsirdība gan. Par ko tu uz viņu skaities? Vai tev trūkst zēnu? Tev nav mazāka piekrišana kā Ilgai. Vai tu kādā ballītē esi kaut vienu deju palikusi sēžam?

Viņi bija nokļuvuši līdz Akadēmijas ielai. Dažreiz šis bija apgriešanās punkts, bet, ja staigātāji negribēja vairs citus satikt, šeit varēja doties vai nu pa labi uz stacijas pusi, vai arī turpināt ceļu gaŗām Trīsvienības baznīcai un Lindes viesnīcai, pāri Driksas tiltam un tad vai nu parkā gar hercogu pils drupām, vai arī līdz Lielupes tiltam. Pils parkā bija soli, uz kuŗiem dažreiz, ja laiks bija pietiekami silts, varēja pabēgt sāņus no ziņkārīgām acīm.

Monika bija apstājusies; novembŗa vējā viņas vaigi bija kļuvuši sārti. Viņa sniedza Uldim roku.

— Jāiet mājā. Māte nav isti vesela.

— Es cerēju, ka . . . Neapiesim ap pili?

— Bet tikai vienreiz, — Monika nekavējoties piekrita.

Tūlīt aiz Driksas tilta viņiem pretim brāzās Gulbis. Viņš bija paguvis apriņķot pili un tagad devās atpakaļ uz pilsētu. Vēl vienmēr viņa skatiens kā neredzīgs urbās ietvē. Uldis pacēla cepuri un sveicināja. Un atkal Gulbis atkārtoja to pašu, ko iepriekš: pārsteigts un izbrīnījies paskatījās sveicinātājā, nepacietīgi pameta ar galvu, ka sveicienu redzējis, un steidzās tālāk.

Kaut novembris tuvojās beigām, sniega vēl nebija, un kastaņu gatvē Lielupes malā vējš dzenāja nokritušās, vēl nesatrunējušās lapas, un vietām zem kokiem rēgojās kāds nokritis, tumši brūns kastanis. Kad jaunieši bija iegriezušies parkā, Uldis paņēma Moniku zem rokas. Pa Lielo ielu ejot, tādu brīvību nedrīkstēja atļauties, bet šeit cilvēku bija maz. Neviens skolotājs uz šo pusi — izņemot Gulbi — nebija nācis, bet Gulbis tagad jau joņoja atpakaļ uz pilsētu.

Pirmajā mirklī Monikas roka bija sasprindzināta un pretojās Ulža pieskārienam, bet tad meitene atslāba, un tālāk viņi gāja ritmiskā, vienotā solī.

Lielupes malā vējš bija asāks nekā pilsētā, kur gājējus sargāja nami. Sala, un tomēr soļi kļuva gausāki. Saruna bija pārtrūkusi: kaut kāda dīvaina divvienatnes kautrība bija pārņēmusi abus.

— Par ko tu tagad domā? — Uldis beidzot pārtrauca klusumu. Viņš bija gribējis teikt kaut ko asprātīgu, bet nekas asprātīgs neienāca prātā.

— Par tevi. Un par to, ka tu esi tāds pats kā visi zēni. Īstenībā tu domā par Ilgu, bet tā kā Ilgas pašreiz nav tuvumā, tu iztiec ar mani.

(Turpinājums sekos)

Pilsētas valdes atbalsts DV salidojumam

KANADAS DAUGAVAS VANAGU DELEGĀTU SAPULCE HAMILTONĀ (4)

Kanadas DV saimes pulcēšanās 4. un 5. martā Hamiltonā izvērtīs ne vien par lietišķu darba cēlienu, kurā izkristallizējās nozīmīgas domas un pieņēma tālejošus lēmumus, bet arī par līdz šim nosvērtāko un īsāko delegātu sapulci Kanadas DV vēsturē. Liekas, ka latviešu organizāciju runas vīri pamazām atskārst, ka ilgas runas un „iekaršana" debatēs veicamo darbu vairāk kavē, nekā sekmē kopīgas domas atrašanu un lietderīgu lēmumu pieņemšanu, jo mazāk laika nekā līdz šim prasīja arī LNAK padomes sesija Toronto un dažu biedrību gada sapulces. Būtu patīkami, ja „vecie" šai ziņā būtu mācījušies no „jaunajiem", kuru sapulces nekad nav izvērtušās par maratonsēdēm.

Pēc zemes valdes sporta nozares vadītāja R. Bultes un šaušanas sekcijas vadītāja K. Deklava ziņojumiem delegāti nolēma, ka izgatavo 3 veida (apzeltītu, apsudrabotu un bronzas) plaketi vai medaļu 3 pirmo vietu ieguvējiem Kanadas DV rīkotajās sporta sacīkstēs, bet zemes valde, ja vēlas, tās var piešķirt līdzās godalgām arī citu sacensību uzvarētājiem — rakstniecībā, mūzikā, mākslā u. t. t. Izgatavos arī īpašas vienveida emblēmas, kuras piestiprināmas visām balvām, kuras dāvinājuši DV. Attiecīgi uz šaušanas sacensībām vienojās, ka visiem šāvējiem maksājama neliela nodeva, arī korespondencsacīkšu dalībniekiem; ka sacensībās bez maksas pielaižami jaunieši līdz 19 gadu vecumam un noorganizējama īpaša senioru klase, tāpat nedaudz maināmi sacensību noteikumi. ASV un Kanadas DV šāvēju sacensība notiks augustā Londonā, bet pirmās Kanadas DV sacensības šachā Sidraberē sporta un jaunatnes dienu laikā. Šachs turpmāk līdzās šaušanai būtu izvēršams par globāla rakstura sacensību.

J. Gributs sniedza informāciju par pasaules izstādi Montrealā un par latviešu dienu organizēšanu tās laikā, izsakot pārmetumus presei, ka tā it paasi vērsusies pret Expo 67 vadības nelabvēlīgo nostāju iepretim baltiešu iecerēm. Viņš tomēr atzina, ka latviešu dienu laikā nav atļauts tikpat kā nekas: nedrīkst iespiest īpašu programmu (to apejot, iespiedīs „suvenīru"), nedrīkst organizēt gājienus u. t. t., par kaut kādu proklamāciju dalīšanu nemaz nerunājot. Pēc šī ziņojuma presei izteiktie pārmetumi palika nesaprotami, jo liekas, ka preses uzdevums ir tieši vērsties pret visu, kas mūsu lietai nelabvēlīgs.

Toties jo patīkams bija Hamiltonas nodaļas pr-ža E. Pulciņa paziņojums, ka, atsaucoties nodaļas lūgumam, pilsētas valdes komisija, kura veicina konferenču organizēšanu Hamiltonā, piešķīrusi 100 dol. atbalstu DV delegātu sapulces organizēšanai. Liekas, šis fakts var lieti nodērēt citām nodaļām, kā rodami līdzekļi, lielākus sarīkojumus organizējot. Sapulce vienojās, ka Hamiltonas pilsētas valdei izteicama rakstveida pateicība.

Sapulces nobeigumā ASV DV valdes priekšnieka vietnieks A. Valters apliecināja, ka pavadījis Kanadas DV delegātu vidū divas skaistas dienas, dzirdējis vērtīgus ierosinājumus un vērojis spraigu darbu, kas ilgi paliks aukā atmiņā. Sapulces vaditājs A. Liepiņš pateicās delegātiem par darbu, bet jo sevišķi Hamiltonas vanadzēm par sirsnīgo uzņemšanu un rūpīgo gādību, lai visu sēdes laiku pat kafijas netrūktu, tā veicot ne mazāk lielu darbu virtuvē kā delegāti pie sapulces galdiem. Šķiroties visi sapulces dalībnieki vienojās Latvijas tautas lūgšanā.

Sapulces novērtējumā jāatzīmē, ka tā bija ne vien labi organizēta, bet izrādījās arī lietišķākā un īsākā no visām līdzšinējām delegātu sapulcēm, abās dienās kopā aizņemot tikai nedaudz vairāk par 12 stundām (ieskaitot divus pusdienu pārtraukumus) un beidzoties pat pirms paredzētā laika. Debatēs neviens runātājs arī pārlieku neliekaisa, kā bijis līdzšinējās sapulcēs, tāpat neskieda laiku, strīdoties par maznozīmīgākiem jautājumiem. Vtr.

KLAUSAITIES

latviešu, lietuviešu un igauņu kopīgo radioraidījumu nacionālajās valodās svētdien, 19. martā, plkst. 7 — 8 vakarā no Hamiltonas raidstacijas CHIQ (viļņu garums 12.80). Katrs tautības raidījums ilgs 20 minūšu.

Šis domāts kā izmēģinājuma raidījums. Ja raidītājs izrādīsies piemērots, tad iespējams, ka turpmāk šādi kopīgi baltiešu raidījumi notiks katru svētdienu jau minētajā laikā.

DARBS, KAS BIEŽI PALIEK NEREDZĒTS UN NENOVĒRTĒTS

Lai varētu uzņemt lielu viesu pulku, jāpaveic arī liels darbs, pie tam tāds, kas bieži paliek ļoti nenovērtēts, jo iziekas kā pašsaprotamība, par kuru var pateikties ar tik īso un vienkāršo — paldies! Par šo darbu ne piešķir atzinības rakstus un zelta nozīmes, bet tas tomēr jāpadara. Uzņēmumā Hamiltonas vanadzes Kanadas DV delegātu sapulces laikā nomizo kartupeļu kalnu, lai apmierinātu viesu ēstgribu: no kreisās — A. Vilka, I. Breikša, V. Melnbārde, Z. Mazpole un E. Zandere. Foto: J. Gailītis

Baznīcu cēlējs un draudžu organizētājs

LELDAAs KANADAS APGABALA GARĪGAJAM VADITAJAM PRĀV. VIESTURAM SĒFERAM 65 GADI

Prāvests Viesturs Sēfers Montrealā 21. martā varēs atskatities uz 65 gadiem, kopš Vainu mājās, Iecavas upes krastā, netālu no Jelgavas kārts viņa šūpulis. Tā laika Jelgavas Annas draudzes mācītājs Konradijs negribēja zēnam kristībās dot tik neparastu vārdu — Viesturs, taču vēlākā prāvesta tēvs, tai laikā students Vācijā, savu gribu tomēr panāca. Tai pašā Annas baznīcā V. Sēfers arī iesvētīts un vēlāk, vēl students būdams, teicis pirmo sprediķi. Ģimnazijā viņa klases audzinātājs bija prāv. J. Ķullīt tis. Varbūt tā bija augstākas varas gribа, varbūt arī prāv. Kullīša ietekme, bet šī klase Latvijas ev.-lut. baznīcai devusi 6 mācītājus — E. Kronbergu, K. A. Birznieku, V. Sēferu, H. Ulmani, E. Bergmani un J. Romanu. Trīs no viņiem vairs nav mūsu vidū, bet trīs pirmie vēlākajos gados kļuvuši par mūsu baznīcas prāvestiem.

Prāvests Viesturs Sēfers

V. Sēfers 1928. gadā pabeidza Latvijas universitātes teoloģijas fakultāti un kandidāta gadu aizvadīja Slokas - Ķemeru draudzē pie prāv. V. Rozenieka. 1929. gada 27. janvārī bīskaps K. Irbe viņu toreizējā Doma, vēlākajā Māras baznīcā Rīgā ordinēja par mācītāju. Jau ar 1. jūniju jaunais mācītājs uzņēmās Ogres Ikšķiles un Salaspils draudžu aprūpi. Šis apgabals pirmajā pasaules karā bija stipri nopostīts, mācītāju trūkuma dēļ draudzes atradās ne sevišķi augstā garīgās dzīves līmenī, un tā V. Sēferam, apveltītam ar labām runātāja spējām, dedzīgu ticību un organizātora dotībām, pavērās plašs darba lauks. Viņš izveidoja draudzes un vāca līdzekļus karā nopostītās baznīcas atjaunošanai un jaunu dievnamu celšanai. Dieva svētība jauno mācītāju pavadīja, un īsā laikā bija saremontēta Salaspils baznīca, bet Ikšķilē un Ogrē uzceltas pilnīgi jaunas. Sešu gadu darbs bija vainagojies panākumiem, bet V. Sēfera sirdi kopš studiju gadiem gruzdēja vēlēšanās kļūt par mācītāju kādā no Rīgas draudzēm. Šī vēlēšanās īstenojās 1935. gadā, kad V. Sēfers pārgāja uz Jēzus draudzi Rīgā, kuŗa viņu izraudzīja no 18 kandidātiem. Uz Rīgu šodienas gavilnieks jau devās kopā ar dzīvesbiedri Ritu, ar kuŗu bija salaulājies Ogres baznīcā 1932. gadā.

Jēzus draudzē V. Sēfers bija jau 28. mācītājs, bet pēc tautības tikai 2. latvietis. Arī še viņam nācās pārvarēt tās pašas problēmas, ar kuŗām iepazinās iepriekšējo gadu darbā. Draudzes locekļi bija lielāko tiesu vienkārši darba strādnieki, kādēļ draudzei uzkrātu līdzekļu nebija. V. Sēfers atkal īsā laikā savāca nepieciešamos līdzekļus un jau 1938. gadā lika Jēzus baznīcā izdarīt kapitālremontu par 82.200 latiem, iebūvējot arī tai laikā vēl maz pazīstamo gaisa apkuri, iekārtojot modernu apgaismošanu un iekšējus telefonus. Altārī parastās gleznas vietā bija liels (2,5 m) tēlnieka Jāņa Brieža Itālijas marmorā kalts Kristus tēls, — ne parastais sāpju tēls pie krusta, bet kalna sprediķa laikā.

Savas darbības laikā prāv. V. Sēfers bijis Rīgas iecirkņa valdes loceklis, Agendas komisijas loceklis (arī svešumā), Bībeles biedrības sekretārs, Mācītāju palīdzības kases sekretārs, radiodievkalpojumu komisijas loceklis un otra pasaules kara laikā Rīgas prāvesta vietnieks. Bēgļu gaitās gavilnieks 1944./45. gadā bija Berlīnē latviešu bēgļu mācītājs, īsu laiku darbojās Eilenburgā un Leipcigā, bet pēc tam pārcēlās uz Hamburgu, kur bija Baznīcas virsvaldes nodaļas sekretārs un vēlāk Hamburgas apgabala garīgais vadītājs.

Kanadā jubilārs ieceļoja 1950. gadā un sāka strādāt Ontario provincē, dibinot un veidojot latviešu draudzes Londonā, Sarnijā, Sv. Katrīnās, Niagarā un Velandē, bet 1956. gadā pārcēlās uz Montrealu, jo Sv. Pāvila draudze viņu izraudzīja par savu mācītāju. Šos pienākumus viņš veic jau 10 gadu. 1965. gada 1. maijā V. Sēferu ievēlēja par LELDAAs Kanadas apgabala garīgo vadītāju, viņa ierosmē iznāca arī sprediķu grāmata „Dieva pagalmos", kuŗu gavilnieks rediģēja kopīgi ar māc. A. Voitku. Prāvesta V. Sēfera vadībā praksi guvuši ap 15 mācītāju amata kandidātu. Gavilnieks pieder pie korporācijas Latvia saimes.

Māc. J. Vējiņš

Arī Hamiltonas kreditsabiedrībai 5 gadi

Hamiltonas latviešu kreditsabiedrības gada sapulci 11. martā ar īsu uzrunu atklāja valdes priekšsēdis H. Vilks. Ar šo sapulci kreditsabiedrība varēja atskatīties uz 5 darba gadiem, tā ka Montrealas kreditsabiedrība tai priekšā tikai „par purna tiesu."

No valdes, aizdevumu un revīzijas komisiju ziņojumiem bija redzams, ka aizvadītais gads bijis rosīgs un ražens. Valdes priedis H. Vilks ziņoja, ka 1966. gadā sabiedrība guvusi 2612,72 dol. peļņu, kuŗa būtu sadalāma šādi: paju īpašniekiem izmaksāt 4,5%, nokārtot par biedriem dalības maksas LNAK, latviešu skolai atvēlēt 100 dol., gaidām un skautiem 50 dol., ieskaitīt izglītības fondā 65 dol. un paturēt nesadalītus 864,67 dol. Sapulce šo priekšlikumu apstiprināja, tāpat nolēmaj ka arī turpmāk par noguldījumiem maksās 4% gadā. Sākot ar pērno gadu, izsniegti aizdevumi uz nekustamiem īpašumiem gandrīz 20% apmērā no sabiedrības kapitāla.

Kases pārskatu sniedza kasieris R. Aboliņš. Bilance uz šāgada 31. janvāri bija 90.707, 61 dol. No šīs summas biedru noguldījumi sastāda 48.213,63 un biedru pajas 38.490,32 dol. Personīgie aizdevumi biedriem bijuši 54.758 dol., bet aizdevumi uz nekustamiem īpašumiem 14.293 dol. OCU apvienībā noguldīti 16.271 dol. Pērnā gadā iestājušies 18 jauni biedri, tā ka sabiedrībā pašreiz ir 190 biedru, no tiem 13 organizāciju.

Aizdevumu komisijas priekšsēdis A. Adītājs sniedza ziņojumu par darbvedību. Pavisam piešķirti 35 aizdevumi, kopā 74.877 dol. Personīgo aizdevumu lielums ir 3000 dol., bet uz pirmajām obligācijām 4500 dol., kas arī maksimālais aizdevums. Nekustamu īpašumu vērtēšanas komisijas ziņojumu sniedza O. Ieviņš, bet revīzijas komisijas atzinumu tās priekšsēdis A. Luidmanis, atzīstot, ka valde un aizdevumu komisija darbojusies sekmīgi, par ko izsakāma pateicība.

Vēlēšanas vadīja Kreditsabiedrību apvienības pārstāvis. To iznākumā kreditsabiedrība jaunajā darbības posmā darbosies šādā sastāvā: valdē — H. Vilks, R. Aboliņš, J. Gaidulis, L. Mauriņa un J. Upmanis; aizdevumu komisijā — A. Adītājs, R. Kreišmanis un E. Remkins; nekustamu īpašumu vērtēšanas komisijā — O. Ieviņš, A. Zibens, R. Kreišmanis un A. Amoliņš, bet revīzijas komisijā — A. Luidmanis, M. Zitmanis un V. Bija.

Kreditsabiedrības valde bija izsludinājusi sacensību ar īpašu balvu tam, kas piesaistīs visvairāk jaunu biedru 1966. gadā. Šo balvu ieguva Hamiltonas latviešu skola. Pārsteiguma balvu saņēma M. Tērauda, R. Kreišmanis un E. Pulciņš.

Pēc sapulces, kuŗā piedalījās 40 biedru, visi pakavējās pie kafijas galda par kuŗu rūpējās Latviešu biedrības dāmu komiteja. Priekšnesumu daļā dzirdējām jaunatnes pulciņa Rota meiteņu kvintetu, kas ne tikai kuplina latviešu sarīkojumus Hamiltonā, bet 20. maijā dosies arī uz Montrealu, lai piedalītos latviešu dienās, bet 27. maijā aicināts dziedāt Otavas DV nodaļas sarīkojumā. J. G.

V. KORSTS VIESOJAS TORONTO

Šai nedēļas nogalē, 18. un 19. martā, Toronto viesojas mūsu laikraksta līdzstrādnieks — pazīstamais nacionālpolitiskais darbinieks un organizācijas Americans for Congressional Action to Free the Baltic States Ilinojas nodaļas vadītājs Voldemars Korsts no Čikagas, kas runās jaunatnes pulciņa Staburags sarīkojumā 18. martā plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā. V. Korsts, cik zināms, mācību laikā apmeklēs arī TLB sestdienas skolu un kādu laiku piedalīsies arī Kanadas DV zemes valdes sēdē 19. martā.

Latviešu namā, 491 College St., Toronto
Lielajā Piektdienā, 24. martā, pl. 8 vakarā
par tematu
LĀSUMS, CIEŠANAS UN MĪLESTĪBAS DIEVS
runās māc. R. Ekšteins
Mūzikālā daļā dziedās baptistu draudzes koris, diriģents Arvīds Puros

TORONTO ZIŅAS

● Akciju sabiedrības Latviešu nams Toronto akcionāru gadskārtējā sapulce notiks 2. aprīlī plkst. 3 pēcpusdienā Latviešu namā. Sapulcē paredzēts izlemt arī jautājumu par iecerēto piebūvi un vairākus citus nozīmīgus jautājumus, kas saistās ar turpmāko darbību.

● Latvisko tradiciju kopēji Burtnieki Lieldienu daudzinājumā sanāca 12. martā Latviešu namā, kur bija ieradušies ap 50 apmeklētāju. Arvīda Brastiņa dižrunu nolasīja dzejniece Velta Toma, kas skandēja arī J. Medņa dzejoli „Lieldienas". Sarīkojumu vadīja Auseklis Pērkons, kopīgi ar savu 10 gadu veco meitu Dzintru sniedzot arī kokļu pavadījumu vairākām dziesmām. Sarīkojuma raksturam piemērotas dainas lasīja Dzintra Pērkone un Maira Zālamane no Sv. Katrīnām. No Čikagas bija ieradies mēnešraksta „Labietis" redaktors K. Grencions un vairāki citi viesi. Pēc Lieldienu daudzinājuma notika Burtnieku sanāksme, kuŗā pārrunāja turpmākos sarīkojumus un izraudzīja valdi. Par priekšsēdi ievēlēja A. Pērkonu, viņa palīgu R. Beņķi, sekretāri E. Āpši, kasieri A. Memeni, biedrzini V. Āpši un materiālu vācēju R. Puriņu. Literāro pudurī vadīs dzejniece Velta Toma.

● Savam 15. gadskārtējam garīgās mūzikas koncertam gatavojas Sv. Andreja draudzes koris A. Purva vadībā. Koncerts paredzēts 22. aprīlī plkst. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcā, bez kuŗa tajā piedalīsies arī 21 mūziķu orķestris un baritons P. Geistauts. Ērģeļu pavadījumus un solo sniegs E. Timermane un prof. T. Ķeniņš.

● Latviešu jaunatnes pulciņa Staburags rīkotais pretkomūnistiskais sarīkojums „Tev nebūs aizmirst!" notiek 18. martā plkst. 7.30 vakarā Latviešu nama augšējā zālē. Sarīkojumā ar referātu piedalīsies pazīstamais nacionālpolitiskais darbinieks un organizācijas Americans for Congressional Action to Free the Baltic States Ilinojas nodaļas vadītājs Voldemārs Korsts no Čikagas, DV teātris Kanadā ar jaunatnes tēlotāju E. Kalviņa un J. Puriņa piedalīšanos izrādīs L. Auzānes-Vitoliņas epizodisko lugu „Ložmetēju kalns". Viļa Lepiņa stāstu „Dzirdi, pasaule" lasīs Guntis Siliņš, bet pretkomūnistiskas filmas demonstrēs Juris Dreifelds. Visi aicināti apmeklēt šo mūsu jaunatnes organizēto nacionālo sarīkojumu.

● Svētdien, 19. martā, sarīkojumu virkni ievadīs TLMM kluba rīkotās zibulēšanas sacensības. Simko ezerā, kuŗas sāksies plkst. 6 rītā un turpināsies līdz plkst. 12 dienā. Tūlīt pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 11 rītā, Sv. Jāņa draudzes svētdienas skola rīko Lieldienu ieskaņas sarīkojumu bērniem. Plkst. 5 pēcpusdienā Latviešu namā notiks dāmu komitejas organizēta latviešu jaunatnes mūzikas pēcpusdiena-koncerts ar konservātorijas un mūzikas skolu 18 audzēkņu piedalīšanos. Pēc koncerta kopīgs kafijas galds. Plkst. 7 vakarā Latviešu namā notiks Vasarsvētku draudzes sanāksme, kuŗā E. Straumers runās par tematu „Kā var pierādīt Dieva esamību".

● Sv. Jāņa draudzes palīdzības fonda dalībnieku gada sapulce notiks 9. aprīlī baznīcas telpās tūlīt pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 11 rītā. Palīdzības fondā no 1168 dalībniekiem tikai apmēram puse ir Sv. Jāņa draudzes locekļi.

● LKIA dāmu komitejas rīkotā balle „Sieviešu gūstā" 11. martā Latviešu namā bija pulcinājusi gandrīz 100 apmeklētāju, kas pavadīja jautru vakaru deju priekos, spēlējot A. Virbuļa kapellai. Apvienības dāmas savas pr-ces A. Strazdiņas vadībā rūpējās ne tikai par ēdienu un dzērienu bufeti, bet bija noorganizējušas arī loteriju, kuŗas galvenie laimesti šoreiz tika viesiem — sveštautiešiem.

● TLB inženieru un tehniķu kopas referāta vakarā 10. martā, kuŗā bija ieradušies apm. 45 klausītāji, arch. E. Janišs runāja par tematu „Architektu un inženieru loma būvniecības stila maiņā", krāsu diapozitīvos parādot arī moderno celtņu būves Ziemeļamerikā, no kuŗām vairākas paša referenta projektētas. Ar sevišķu interesi visi noklausījās un noskatījās Montrealā rīkotās pasaules izstādes paviljonu atainojumos. Pēc debatēm referentam pateicās kopas pr-ks inž. K. Slesers, aicinot vakara dalībniekus nodot ziedojumu Latviešu nama līdzekļu vākšanas akcijā. Rezultātā sanāca summa vienas akcijas iegādei. Kopas dalībnieki, kuŗiem ir nama akcijas, par savu pārstāvi Latviešu nama komitejā izraudzīja līdzšinējo V. Turķi. Sanāksmē bija ieradies arī Latviešu nama līdzekļu vākšanas komitejas vadītājs P. Plīsis, aicinot iesaistīties akcijas talcinieku rindās. Ar aplausiem vakara dalībnieki sveica viesi — Toronto vācu inženieru apvienības priekšsēdi Anatoliju Kasperoviču, kas ir baltvācu izcelsmes, dzīvojis Jelgavā un vēl labi pārvalda latviešu valodu.

● Toronto bibliotēku valodu un literatūras centrs (1303 Queen St. W.) ziņo, ka saņemts jauns latviešu grāmatu krājums: J. Jaunsudrabiņa „Aija", „Kapri", „Zaļā grāmata", J. Klīdzēja „Grēks uz pusēm", S. Mozgas „Marons, Libanonas kristiešu jauneklis", E. Nagobada „Jaunāko laiku vēsture (1814. — 1947.)". Fr. Zālīša „Seno laiku vēsture" un „Viduslaiku vēsture", kā arī M. Zeberiņa „Pūra pūķis un trīs sievas".

Gatavojas jubilejas nometnei

Visur, kur darbojas latviešu skauti un gaidas, notiek priekšdarbi skautu 50 un gaidu 45 gadu lielajai jubilejas nometnei Tēvzemei, kuŗa šogad notiks Gaŗezerā laikā no 26. augusta līdz 2. septembrim. Lielas rūpes tomēr rada nepieciešamo līdzekļu sagāde. Tādēļ ar sevišķu pateicību jāpiemin Daugavas Vanagu organizācija Kanadā, kas jau devusi prāvus līdzekļus gan atsevišķām vienībām, gan arī visas Kanadas jendas mērogā. Tagad nometnes atbalstīšanā sāk iesaistīties arī latviešu akadēmiskās organizācijas. Kā viena no pirmajām konkordija Zelmenis ziedojusi 30 dol.

Igauņu namā Toronto 5. martā pirmoreiz notika trimdas skautu un gaidu draudzības sarīkojums, kuŗā ieradās ap 100 dalībnieku — latviešu, lietuviešu, igauņu; poļu un ungāru skauti un gaidas. Draudzības dienas ievadījumā notika atsevišķas apspriedes gaidu un skautu vadītājiem, no latviešu puses piedaloties Kanadas latviešu skautu jendas pr-kam E. Dāvidsonam, starptautiskās nozares vadītājam Edm. Ozolam, gaidu vadītājām S. Ozolai, M. Budrēvicai no Toronto, M. Masītei no Sv. Katrīnām, G. Upītei un B. Šmitai no Hamiltonas. Apspriedēs galvenokārt pārrunāja starptautiskas nometnes rīkošanu 11. un 12. augustā. Sekoja deju vakars ar atsevišķo tautību skautu un gaidu priekšnesumiem pārtraukumos. Spēlēja igauņu skautu kapella. Draudzības vakars aizritēja sirsnībā un saskaņā. Varēja vienīgi jautāt, kur palikusi lielā Toronto latviešu skautu un gaidu saime, jo tās pārstāvjus sarīkojumā tikpat kā neredzēja.

E. O.

★ Skandinavu literatūras tulkotāja — 71 g. vecā Elija Kliene no okupētās Latvijas februāra otrā pusē bija ieradusies Zviedrijā. Laikrakstam „Dagens Nyheter" dotajā intervijā E. Kliene stāstīja, ka Latvijā ļoti daudz lasot, īpaši jaunatnes interese par literatūru liela, tā ka šai ziņā Latvija ieņem pirmo vietu pārējo apspiesto republiku vidū. Dzejoļu krājumus izpērkot dažu dienu laikā pēc iznākšanas. Laikraksts Klieni dēvē par skandinavu literatūras galveno tulkotāju Latvijā.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (Toronto) CREDIT UNION LTD.
Izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3% par ummām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.
491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā. Telefons: 924-2775.
Birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 dienā.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

BPLA protes

(Pārnesums no 1. lpp.)

kavējuši ASV pasta noteikumi par t.s. zīpkoda nepieciešamību, jo bez šī koda sūtījumu pi gādāšana novilcinās. Daudzi pensionāri ziedojuši it krietnas summas, bet ir, piemēram, pāris ārstu, kas atsūtījuši tikai pa dolaram...

Kaut Brīvās, pasaules latviešu apvienības sēdē pērnā gadā nolēma, ka jāmaina darbības statūti, visas latviešu centrālās organizācijas jauno projektu tomēr nav apstiprinājušas, un tā radies stāvoklis, ka jādarbojas pēc divējiem statūtiem.

Pie ASV kongresa gatavojas dibināt īpašu Apspiesto tautu komiteju, bet lietuvieši ir pret to. Turpretim latvieši un igauņi šādu komiteju vēlētos.

Valde rūpniekam R. Hiršam atmaksājusi pirms vairākiem gadiem ziedotos 10.000 dol., iepriekš pieprasot no ziedotāja notāra apstiprinātu parakstu naudas atpakaļ sūtīšanai. Tagad šī summa jau atrodas BATUN rīcībā, bet ALAs valde no rūpnieka dzīvesbiedres Almas Hiršas saņēmusi 4. februāri datētu vēstuli, kuŗā prasīta procentu samaksa par savā laikā ziedotajiem 10.000 dol., atvēlot šos procentus Kultūras fondam, šo novēlējumu pazinojot presē un atsūtot novēlētājai kviti. Kultūras fonds šo summu varētu izlietot grāmatu izdošanas izdevumu segšanai. ALAs valdes sēdes dalībnieki, šīs vēstules saturu noklausījušies, bija ieskatos, ka, ja ALAi no ziedotās summas vispār kādi ienākumi bijuši, tad atskaitot tiešos un netiešos izdevumus par personāla pavadītajām stundām, ziedojuma jautājumu kārtojot, tie jau izlietoti. Sēdes dalībnieki arī bija ieskatos, ka ALA nav iestādījums, kas maksā procentus.

Kultūras fonda rīkotās gleznu izstādes bieži prasījušas lielākas piemaksas, kādēļ revizijas komisija ieteica, ka turpmāk izstādes būtu rīkojamas latviešu centros, kuŗos rīkotāji paši sedz visus izdevumus.

ALAs šīgada kongress notiks no 5.—7. maijam Klīvlendā. Delegātu dalības maksu atstāja līdzšinējo 10 dol. apmērā. Kongresā būs referāti, ziņojumi, debatēs un daži atsevišķi sarīkojumi. Vienīgi radniecīgām organizācijām tiesības uz kongresu pārdeleģēt citu organizāciju bied-

Piemineklis pie S

(Pārnesums no 1. lpp.)

di nav atrodami baznīcas kalendārā resp. Latvijas ev.-lut. baznīcas draudžu sarakstā. Kāda ir jūsu nostāja pret šīm draudzēm?

„Esmu ievēlēts par Latvijas ev.-lut. baznīcas draudžu vienotāju brīvajā pasaulē. Tādēļ mana vēlēšanās būtu vienot visas draudzes. Bet es varu un drīkstu to darīt, tikai respektējot Latvijas ev.-lut. baznīcas satversmi, Baznīcas virsvaldes lēmumus un pēdējā laikā Nujorkā izstrādātos noteikumus un sadarbības pamatprincipus. Tādēļ katrai draudzei, kuŗa grib piede-

Kalamazū mednieku un makšķernieku klubs katrā savā gadskārtējā sarīkojumā izrauga visam gadam savu karalieni, kuŗa ir vienīgā latviešu kolonijas „karaliene", jo citas organizācijas tādas neizrauga. Šogad karalienes godā tika Anita Lizenberga, kuŗa uzņēmumā redzama ar kluba priekšnieku A. Traimaku, kas pēc kronēšanas jauno karalieni lūdza uz pirmo valsi.

rus. Nujorkas
nu par kongr
ju atstāja n
/airs laika ka
tārtībā grozīt.
espējas samaz
u skaitu, uzd
un K. Baložim
kasieriem, izst
riekšlikumus.
radīja statūtu
kas prasa ALAs
vi pārvērst par
vienību. Par i
valde uzņēma
celsmes amerik
Ilinojā, kas in
viesiem un kur
jusi diplomdar
No ALAs kultū
kas sekcijas
miem darba a
cies A. Jansons
tā par sekcijas
rināja V. Stel
Sēdes tālāka
formēja, ka La
vadītāja Vašing
kes 80 dzīves
redzēts atzīmē
šingtonā. Sar
komitejas priek
venšteins, bet
tas visas org
jams, ka ASV
mu svētku laik
viesu vidū būs
zidents Hamfr
gumu nodos š
Latvijas 50 ga
sarīkojumos 19
uzņemt arī spo
pat izdot grām
ta vēsturi, bet
atkarīga no Ku
šķirto līdzekļu
pā ar DV org
cerējusi izdot
Brīvībai', kas iz
dā, izdevumos
jām daloties.
šteins bija le
kādu plašāku
deres lugu, la
apcelotu Ziem
nātu noskatīties
kuŗu informēš
niem „pārnest
gļu valodā. Va
da izrāde pras
lidzekļu. Tāpa
jums radīt vas
kuŗu veidotu
lielākā ziedoj
stāvji. Iespēja
strādāšanu
mēr atlika uz

...TO ZIŅAS

...viešu ...gads- ...aprīlī ...u na- ...zlemt ...iebū- ...ņigus ...turp- ...X. ...epēji ...nāju- ...viešu ...p 50 ...stiņa ...Vēlta ...Kedi- ...koju- ..., ko- ...neitu ...pa- ...nām. ...nēro- ...erko- ... Sv. ...nera- ...re- ...rāki ...dzi- ...nāk- ...tkos ...aldi. ...Pēr- ...šek- ...oni, ...ālu ...du- ...a. ...ari- ...avo- ...oris ...are- ...arā ...ora ...iku ...eis- ...un ...un ...iņa ...nis- ...būs ...kst. ...ug- ...rā- ...aci- ...or- ...on- ...the ...va ...Ci- ...au- ...J. ...L. ...lu- ...Le- ...la- ...ap- ...50. ...nio ...lat- ...jā, ...an- ...uz ...ize ...tā- ...eic ...ijā ...As ...tā- ...res", ...igi ...V. ...ap ...u. ...ci- ...uņš ...G. ...co- ...ār- ...es ...se- ...ko- ...šē- ...ju- ...cā ...ut- ...to ...ne, ...tik- ...0. ...co- ...ne ...ra- ...ed- ...ty- ...ne ...la- ...ar ...nā ...šē- ...ze- ...le- ...ka- ...ju

sīs Guntis Siliņš, bet pretkomūnistiskas filmas demonstrēs Junis Dreifelds. Visi aicināti apmeklēt šo mūsu jaunatnes organizēto nacionālo sarīkojumu.

● Svētdien, 19. martā, sarīkojumu virkni ievadīs TLMM kluba rīkotās žibulēšanas sacensības. Simko ezerā, kuras sāksies plkst. 6 rītā un turpināsies līdz plkst. 12 dienā. Tūlīt pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 11 rītā, Sv. Jāņa draudzes svētdienas skola rīko Lieldienu ieskaņas sarīkojumu bērniem. Plkst. 5 pēcpusdienā Latviešu namā notiks dāmu komitejas organizēta latviešu jaunatnes mūzikas pēcpusdiena - koncerts ar konservatorijas un mūzikas skolu 18 audzēkņu piedalīšanos. Pēc koncerta kopīgs kafijas galds. Plkst. 7 vakarā Latviešu namā notiks Vasarsvētku draudzes sanāksme, kuŗā E. Straumers runās par tematu „Kā var pierādīt Dieva esamību".

● Sv. Jāņa draudzes palīdzības fonda dalībnieku gada sapulce notiks 9. aprīlī baznīcas telpās tūlīt pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 11 rītā. Palīdzības fondā no 116 dalībniekiem tikai apmēram puse ir Sv. Jāņa draudzes locekļi.

● LKIA dāmu komitejas rīkotā balle „Sieviešu gūstā" 11. martā Latviešu namā bija pulcinājusi gandrīz 100 apmeklētāju, kas pavadīja jautru vakaru deju priekos, spēlējot A. Virbuļa kapellai. Apvienības dāmas savas pr-ces A. Strazdiņas vadībā rūpējās ne tikai par ēdienu un dzērienu bufeti, bet bija noorganizējušas arī loteriju, kuŗas galvenie laimesti šoreiz tika viesiem — sveštautiešiem.

● TLB inženieru un tehniķu kopas referāta vakarā 10. martā, kuŗā bija ieradušies apm. 45 klausītāji, arch. E. Janišs runāja par tematu „Architektu un inženieru loma būvniecības stila maiņā", krāsu diapozitīvos parādot arī moderno celtņu būves Ziemeļamerikā, no kuŗām vairākas paša referenta projektētas. Ar sevišķu interesi visi noklausījās un noskatījās Montrealā rīkotās pasaules izstādes paviljonu atainojumos. Pēc debatēm referentam pateicās kopas pr-ks inž. K. Slesers, aicinot vakara dalībniekus nodot ziedojumu Latviešu nama līdzekļu vākšanas akcijā. Rezultātā sanāca summa vienas akcijas iegādei. Kopas dalībnieki, kuŗiem ir nama akcijas, par savu pārstāvi Latviešu nama komitejā izraudzīja līdzšinējo V. Turķi. Sanāksmē bija ieradies arī Latviešu nama līdzekļu vākšanas komitejas vadītājs P. Plīsis, aicinot iesaistīties akcijas talcinieku rindās. Ar aplausiem vakara dalībnieki sveica viesi — Toronto vācu inženieru apvienības priekšsēdi Anatoliju Kasperoviču, kas ir baltvācu izcelsmes, dzīvojis Jelgavā un vēl labi pārvalda latviešu valodu.

● Toronto bibliotēku valodu un literatūras centrs (1303 Queen St. W.) ziņo, ka saņemts jauns latviešu grāmatu krājums: J. Jaunsudrabiņa „Aija", „Kapri", „Zaļā grāmata", J. Klīdzēja „Grēks uz pusēm", S. Mozgas „Marons, Libanonas kristiešu jauneklis", E. Nagobada „Jaunāko laiku vēsture (1814. — 1947.)", Fr. Zālīša „Seno laiku vēsture" un „Viduslaiku vēsture", kā arī M. Zeberiņa „Pūra pūķis un trīs sievas".

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA LATVIAN (Toronto) CREDIT UNION LTD.

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par ummām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4, latviešu namā. telefons: 924-2775.

Birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 dienā.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

BPLA protests...

(Pārnesums no 1. lpp.)

kavējuši ASV pasta noteikumi par t.s. zipkoda nepieciešamību, jo bez šī koda sūtījumu pigādāšana novilcinās. Daudzi pensionāri ziedojuši it krietnas summas, bet ir, piemēram, pāris ārstu, kas atsūtījuši tikai pa dolaram...

Kaut Brīvās pasaules latviešu apvienības sēdē pērnā gadā nolēma, ka jāmaina darbības statūti, visas latviešu centrālās organizācijas jauno projektu tomēr nav apstiprinājušas, un tāradies stāvoklis, ka jādarbojas pēc divējiem statūtiem.

Pie ASV kongresa gatavojas dibināt īpašu Apspiesto tautu komiteju, bet lietuvieši ir pret to. Turpretim latvieši un igauņi šādu komiteju vēlētos.

Valde rūpniekam R. Hiršam atmaksājusi pirms vairākiem gadiem ziedotos 10.000 dol., iepriekš pieprasot no ziedotāja notāra apstiprinātu parakstu naudas atpakaļ sūtīšanai. Tagad šī summa jau atrodas BATUN rīcībā, bet ALAs valde no rūpnieka dzīvesbiedres Almas Hiršas saņēmusi 4. februārī datētu vēstuli, kuŗā prasīta procentu samaksa par savā laikā ziedotajiem 10.000 dol., atvēlot šos procentus Kultūras fondam, šo novēlējumu paziņojot presē un atsūtot novēlētājai kvīti. Kultūras fonds šo summu varētu izlietot grāmatu izdošanas izdevumu segšanai. ALAs valdes sēdes dalībnieki, šīs vēstules saturu noklausījušies, bija ieskatos, ka, ja ALAi no ziedotās summas vispār kādi ienākumi bijuši, tad atskaitot tiešos un netiešos izdevumus par personāla pavadītajām stundām, ziedojuma jautājumu kārtojot, tie jau izlietoti. Sēdes dalībnieki arī bija ieskatos, ka ALA nav iestādījums, kas maksā procentus.

Kultūras fonda rīkotās gleznu izstādes bieži prasījušas lielākas piemaksas, kādēļ revīzijas komisija ieteica, ka turpmāk izstādes būtu rīkojamas latviešu centros, kuŗos rīkotāji paši sedz visus izdevumus.

ALAs šāgada kongress notiks no 5.—7. maijam Klīvlendā. Delegātu dalības maksu atstāja līdzšinējo 10 dol. apmērā. Kongresā būs referāti, ziņojumi, debates un daži atsevišķi sarīkojumi. Vienīgi radnieciģām organizācijām tiesības uz kongresu pārdeleģēt citu organizāciju biedrus. Ņujorkas draudzes iesniegumu par kongresa kārtības maiņu atstāja neievērotu, jo nav laiks laika kaut ko pašreizējā kārtībā grozīt. Valde apskatīja espējas samazināt dažādo konu skaitu, uzdodot L. Bērziņam un K. Balodim, sazinā ar abiem kasieriem, izstrādāt sīkākus priekšlikumus. Plašas pārrunas radīja statūtu maiņas ieteikumi, kas prasa ALAs pašreizējo uzbūvi pārvērst par organizāciju apvienību. Par individuālu biedru valde uzņēma kādu ukraiņu izcelsmes amerikāni no Rokvilles, Ilinojā, kas interesējas par latviešiem un kuŗa meita uzrakstījusi diplomdarbu par Latviju. No ALAs kultūras biroja mūzikas sekcijas vadītāja pienākumiem darba apstākļu dēļ atteicies A. Jansons. Valde viņa vietā par sekcijas vadītāju apstiprināja V. Stelpi-Dambrāni.

Sēdes tālākajās pārrunās informēja, ka Latvijas sūtniecības vadītāja Vašingtonā Dr. A. Spekkes 80 dzīves gadu jubileju paredzēts atzīmēt 18. jūnijā Vašingtonā. Sarīkojuma rīcības komitejas priekšsēdis būs Z. Lēvenšteins, bet piedalīties aicinātas visas organizācijas. Iespējams, ka ASV latviešu IV dziesmu svētku laikā Klīvlendā goda viesu vidū būs arī ASV vicepre-zidents Hamfrijs, kuŗam ielūgumu nodos šīs vasaras beigās. Latvijas 50 gadu pastāvēšanas sarīkojumos 1968. gadā varētu uzņemt arī sporta sacensības, tāpat izdot grāmatā Latvijas sporta vēsturi, bet tās publicēšana atkarīga no Kultūras fondam piešķirto līdzekļu lieluma. ALA kopā ar DV organizāciju ASV iecerējusi izdot žurnālu „Latvijas Brīvībai', kas iznāktu sešreiz gadā, izdevumos abām organizācijām daloties. Režisors O. Uršteins bija ierosinājis iestudēt kādu plašāku Raiņa vai Brigaderes lugu, lai ar tās izrādēm apceļotu Ziemeļameriku un aicinātu noskatīties arī amerikāņus, kuŗu informēšanai ar mikrofoniem „pārnestu" tulkojumu angļu valodā. Valde atzina, ka šāda izrāde prasītu pārāk daudz līdzekļu. Tāpat bija ierosinājums radīt vasaras skolu fondu, kuŗu veidotu ALAs, ALJAs un lielākā ziedojuma devēja pārstāvji. Iespējamu noteikumu izstrādāšanu šādam fondam tomēr atlika uz nākošo sēdi.

—be

Čikagas latviešu studentu korporāciju pārstāvji pēc plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojuma Jāņa draudzes baznīcā: pirmā rindā no kreisās — kalpakietis A. Burģis, kalpakietis J. Ruģēns (Patria), prāv. J. Turks (Ventonia), Čikagas korporāciju kopas viceseniors J. Meisters (Beveronija), seniors E. Caune (Tālavija), sekretārs J. Veitmanis (Frat. Lataviensis), draudzes mācītājs G. Straumanis un kalpakietis A. Kalējs (Tālavija). Foto: Egons Tomsons

Likvidētā nodaļa joprojām nepakļaujas...

ZIŅOJUMI UN ATZINUMI RIETUMVĀCIJAS DV DELEGĀTU SAPULCĒ

Mūsu laikrakstā jau ziņots, ka, līdzšinējam priekšsēdim V. Janumam vairs nekandidējot, par Rietumvācijas DV zemes valdes priekšsēdi ievēlēts Jānis Cirulis no Kaiserslauternas; tāpat jau ziņots jaunais zemes valdes sastāvs. Mūsu Vācijas līdzstrādnieks Alberts Eglītis par šo priekšnieku maiņu raksta: „Un tad delegātu sapulcē pienāk noslēgumā gākais brīdis, kuŗš vairumam saistīts ar tik dziļu izjūtu, ka tie, kas to piedzīvoja, neaizmirsīs visu mūžu: zemes valdes priekšsēdis plkv. Vilis Janums, kas šai atbildīgajā amatā atradies visus aizvadītos gadus un ir organizācijas galvenais dibinātājs, vairs nekandidē. Lielai delegātu daļai tas nāk kā pārsteigums, vienīgi vistuvākajiem līdzgaitniekiem šī pulkveža izšķiršanās bijusi jau pasen zināma.

Pulkvedis gan paliek visas DV organizācijas priekšnieks, un tā pirms 73 gadiem šķodē dzimušais zēns šodien trīmdā nes augstāko atbildību par mūsu lielākās organizācijas dzīvi un darbu, par 12 pasaules valstīs 142 nodaļās apvienoto 8740 biedru vienotības garu, tāpat par saimniecisko stipruma vairošanu, jo organizācijai iznāk savs mēnešraksts, laikraksts, tai pieder grāmatu apgāds un spiestuve, bez tam 13 citu ievērojamu īpašumu 2,5 milj. DM kopvērtībā."

Rietumvācijas DV nodaļu delegātu sapulci 25. un 26. februārī Menchengladbachā, piedalot 22 nodaļu 21 delegātam ar 28 mandātiem, kas pārstāvēja 1213 biedru, to vidū 233 vanadzes (biedru skaits pērn pieaudzis par 42), vadīja A. Cipulis ar A. Rožkalnu, V. Reboku un A. Stuburu prezidijā. Ievadījuma svētbrīdi vadīja māc. R. Bērziņš, delegātus personīgi apsveica MS O sardžu vienības komandieris un vietējās DV nodaļas priekš sēdis R. Skadiņš, bet no pasaules DV saimēm sapulci rakstveidā sveicināt bija atcerējušies tikai ASV DV pr-ks V. Hazners un Anglijas DVF pr-ks L. Rumba. Ar klusuma brīdi delegāti godināja pērn mirušos 19 biedrus.

Ārējās informācijas nozares vadītājs J. Cīrulis cita vidū ziņoja, ka aizvadītajā darba gadā Kaiserslauternā notikusi informācijas darbinieku apspriede, apvienota ar vācu armijas Maincas aizsardzības apgabala rīkoto psiholoģiskās aizsardzības semināru. Vācu televīzija Latvijas un DV problēmām pieskārusies 3 gadījumos, vācu presē tas pats temats apskatīts 14 pilsētu 22 laikrakstu 54 rakstos. Nozares politisko izdevumu bibliotēkā atrodas 59 darbi. No kultūras nozares vadītāja E. Podisa ziņojuma izrietēja (pēc 28 nodaļu iesūtītajiem datiem), ka DV noorganizējuši kopā 161 sarīkojumu ar 9496 apmeklētājiem. Jaunatnes nozares vadītājs Dr. J. Platais informēja, ka DV ģimenēs ir 251 jaunietis vecumā no 10—18 gadiem, bet vanadzēnu tikpat kā nav. Viņš uzsvēra, ka DV organizācijā jāsagatavo labi jaunatnes vadītāji, tad netrūks arī jauniešu. Šai sakarā sapulce pieņēma atzinumu, ka nodaļām jācenšas uzņemties krusttēva pienākumus par jauniešiem savas darbības rajonā, rūpējoties par viņu morālo un materiālo aprūpi. Citā rezolūcijā delegāti nolēma lūgt zemes valdi izveidot vanadžu nozari ar tās pārstāvi valdē.

Aprūpes nozares vadītājs A. Bērziņš ziņoja, ka aprūpējamo kartotēkā ir 1495 personas. Aizvadītajā gadā 390 gadījumos pabalstos izmaksātas 20.034,50 DM, bet regulārajos pabalstos caurmērā ap 60 personām vai ģimenēm kopā 9841,50 DM. Pavisam pabalstos izmaksātas 53.701,79 DM, jo palīdzēts arī smagākos negadījumos, ārstēšanās izdevumu segšanā, izglītības veicināšanā u.c. Ziedojumos ienākušas 53.366,30 DM. No invalidu nama fonda līdzekļiem 10 kaŗa invalidiem piešķirti bezprocentu aizdevumi ģimeņu mājiņu iegādei par kopā 46.600 DM. Valdes loceklis invalidu atpūtas nama Bērzaine jautājumos A. Būrmeisters norādīja, ka Bērzaines apsaimniekošana pēdējos 5 gados vairs nav prasījusi piemaksu. Bērzainē rēgulāri dzīvo 21 persona, bet 30 kaŗa invalidu ar 34 ģimenes locekļiem mītnē pavadījuši atvaļinājumu; viņu ceļa naudām zemes valde izdevusi 2354 DM. No 36 viesiem-maksātājiem, kas Bērzainē pavadījuši atvaļinājumu, ieņemtas 1102 DM.

Sekretārs un kasieris A. Mežals ziņoja, ka DV mēnešrakstu abonē 398 biedri, bet abonentu skaits vēl jāpaceļ, lai pie izdevuma nenāktos vairs piemaksāt. Pērnā gadā Vācijas valde kā savu piemaksas daļu segusi 658 DM. Budžetu šim darba gadam sapulce pieņēma ar 21.500 DM vispārējai darbībai un ar 45.000 DM materiālajai aprūpei.

A. Mežals arī ziņoja par savdabīgo stāvokli ar oficiāli likvidēto DV Funkturma nodaļu Hamburgā, kas nepakļaujas lēmumam un turpina darbību. Izpildot Minchenes delegātu sapulces lēmumu par abu Hamburgas nodaļu apvienošanu, pērnā gada 9. jūlijā notikusi abu nodaļu biedru kopīga sapulce, iepriekš par to zemes valdes prezidijam paziņojot katram biedram. Sapulcē ievēlēta jauna apvienotās nodaļas valde, kuŗu zemes valde apstiprinājusi 30. jūlijā. Funkturma nodaļa šo lēmumu tomēr nav respektējusi, kaut Čikagas sēdē nodaļu apvienošanu apstiprinājusi arī DV centrālā valde. — Lai izbeigtu strīdu un rīvēšanos organizācijas biedru vidū, Hamburgas nodaļas delegāti Menchengladbachas sapulcē piekrita pat šādam kompromisa lēmumam: „DV Hamburgas nodaļas un bij. Funkturma nodaļas valdes vienu gadu abas pilnā sastāvā darbojas kopīgi, pēc tam nodaļas biedri ievēl jaunu valdi." Šo kompromisu tomēr nepieņēma bij. Funkturma nodaļas delegāts, kuŗu kopsapulce pielaida bez balss tiesībām, bet vēlējās, lai anullētu Minchenes delegātu sapulces lēmumu par abu nodaļu apvienošanu. Delegātu sapulce šo prasību noraidīja, un tā nodaļu apvienošanas lēmums paliek spēkā.

Izvērtējot nodaļu darbību pēc īpašas punktu sistēmas, par Vācijas 1966. gada sekmīgāko nodaļu 4. gadu pēc kārtas, bet 5. reizi pavisam atzīta DV Mežotnes nodaļa Kaiserslauternā ar 373 punktiem. Nākošās sekmīgākās bijušas Saules nodaļa Manheimā (315), Hamburgas nodaļa (269), Vesthovenas kopa (249) un Minsteres nodaļa (234).

Sapulcē kā viesis piedalījās arī V. Labinskis ar ģimeni, kas pavadījis 17 gadu izsūtījumā Sibirijā un tikai nesen ieradies Rietumvācijā. Zemes valde viņam piešķīra un sapulces laikā pasniedza neatmaksājamu 300 DM pabalstu, kuŗam savāktās 315 DM vēl pievienoja t.s. Sidrabenes nodaļa. Piezīmējams, ka Sidrabenes nodaļa būtībā nemaz nav, jo tā „darbojas' tikai vienreiz gadā — delegātu sapulces laikā, kad savāc ziedojumus palīdzības saņēmēju sūtīšanai uz dzimteni. Šoreiz „nodaļa" savākumu piešķīra V. Labinska ģimenei.

Par Vācijas locekļiem DV centrālajā valdē ievēlēja J. Ciruli un A. Bērziņu.

Jaunais Vācijas DV zemes valdes priekšsēdis Jānis Cirulis, Latvijas armijas 8. Daugavpils kājnieku pulka virsleitnants, ir labi pazīstams organizācijas darba druvā, kā cilvēks ir ar lielu darba kapacitāti, ideālismu un enerģisku mērķtiecību, 56 gadus vecs, dzimis Valkā. Otrā pasaules kaŗa viņš bija Latviešu leģiona 15. divīzijas 34. pulka virsnieks, gūsta laiku pavadīja Putlosā un Cēdelgemā, pēc atlaišanas no gūsta kādu laiku bija UNRRAs un IRO darbā, bet tad iesaistījās darbā vienībā pie amerikāņu armijas, pašreiz veikdams apgādes daļas vadītāja pienākumus 8850. LS būvrotā Kaiserslauternā, būdams arī vietējās DV Mežotnes nodaļas valdes priekšsēdis pēdējos gados.

A. E.

Pieminekļis pie Sv. Jāņa draudzes...

(Pārnesums no 1. lpp.)

di nav atrodami baznīcas kalendārā resp. Latvijas ev.-lut. baznīcas draudžu sarakstā. Kāda ir jūsu nostāja pret šīm draudzēm?

„Esmu ievēlēts par Latvijas ev.-lut. baznīcas draudžu vienotāju brīvajā pasaulē. Tādēļ mana vēlēšanās būtu vienot visas draudzes. Bet es varu un drīkstu to darīt, tikai respektējot Latvijas ev.-lut. baznīcas satversmi, Baznīcas virsvaldes lēmumus un pēdējā laikā Ņujorkā izstrādātos noteikumus un sadarbības pamatprincipus. Tādēļ katrai draudzei, kuŗa grib piederēt pie Latvijas ev.-lut. baznīcas un iegūt tiesības šajā baznīcā, jābūt gatavai pildīt arī zināmas saistības un noteikumus, proti— sadarboties ar citām draudzēm, atbalstīt Latvijas ev.lut. baznīcu morāli un materiāli, respektēt tās vaditājus un lēmumus. Tāpat kā Latvijā neviena draudze nevarēja darboties, atrodoties ārpus sava prāvesta iecirkņa, arī še, svešumā, es neredzu pozitīvas iespējas, kā pie Latvijas ev.-lut. baznīcas varētu piederēt draudzes, kuŗas ar citām draudzēm negribētu sadarboties lokālās aprisēs. Durvis uz sadarbību nevienai draudzei nav aizslēgtas, un es aicinu: nāciet un strādāsim kopā to darbu, kādu Dievs un Kristus mums uzticējis šai laikā, kad mūsu brāļi un māsas tēvzemē nes smagas nebrīvības važas. Prāv. Grosbachs man piesūtījis norakstus no savām vēstulēm, kuŗās viņš sirsnīgi aicina uz sadarbību tās draudzes, kuŗas palikušas „ārpusē". Arī es personīgi esmu rakstījis dažiem šo draudžu mācītājiem, kuŗus Ņujorkas konferences laikā nolēmām aicināt uz sadarbību. Ceru, ka šo draudžu locekļi ir attiecīgi informēti. Šīm draudzēm pašām jāizšķiras, kā rīkoties."

—Kāda ir jūsu nostāja pret tiem mācītājiem, kas ieguvuši ordināciju vietējās sinodēs?

„Nedomāju, ka esmu tiesīgs spriest par veidu, kādā citas luterāņu baznīcas sagatavo un ordinē savus mācītājus. Savā baznīcā mēs vadāmies no satversmes, kuŗa nosaka, ka tiem, kas grib iegūt mācītāja tiesības Latvijas ev.-lut. baznīcā, jābūt ar augstskolas vai citas tai atbilstošas mācības iestādes pabeigtu izglītību. Tiem, kas beiguši šādas mācības iestādes svešumā, jāiztur attiecīgs kollokvijs. Viņu ordināciju vai uzņemšanu, pasniedzot tiem Latvijas ev.-lut. baznīcas māc. amata krustu, izpildot Baznīcas virsvaldes lēmumu, drīkst izdarīt tikai archibīskaps vai archibīskapa uzdevumā un pilnvarā prāvests, pārvaldes vai apgabala garīgais vaditājs. Ievērojot mūsu īpatos apstākļus, Ņujorkas konferencē vienojāmies vislielākās nepieciešamības gadījumos dot evaņģelista saistības tiem, kas piemēroti šim darbam un var aizstāt mācītājus sludināšanā. Pirmais šādas tiesības ieguva māc. P. Laiviņa brālis Zviedrijā."

— Kā jūs raugāties uz sadarbību ar vietējām baznīcām un sinodēm?

„Piederību Latvijas ev.-lut. baznīcai mēs nedrīkstam atvasināt no piederības kādai citai, ārpus Latvijas baznīcas stāvošai institūcijai. Mēs meklējam ceļus un veidus, kā saturēt kopā draudzes, kuŗas ir sinodēs, un tās, kuŗas ārpus sinodēm. Līdz šim, piemēram, Amerikā mums tas ļoti labi izdevies. Es personīgi negribētu darīt nekā tāda, kas varbūtēji saasinātu attieksmes starp latviešu draudzēm un sinodēm, jo nevarēsim noliegt to, ka sinodes ir sniegušas sākotnēji lielu atbalstu mūsu topošajām draudzēm. Bet es ticu arī tam, ka nevienam latvietim kristīgā un nacionālā apziņa nebūs zudusi un ka ne draugi, ne pretinieki nespēs mūs šķirt. Tādā cerībā. Dievu lūdzot, es pošos ceļā uz Austrāliju, būdams pārliecināts, ka tiksimies kā brāļi un kā brāļi arī izlemsim jautājumus, kuŗi mūs nodarbina."

☆ Kādreizējais Rīgas Salamonska cirka klauns Koko, kuŗš 38 gadus darbojies Anglijas cirkos, nesen devis pēdējo izrādi saviem miluļiem — bērniem, kuŗus viņš īpašā programmā mēdza arī pamācīt, kā izsargāties no satikšmes negadījumiem. Pēdējā Koko uzstāšanās notika Bertrama Milla cirkā Londonā.

Kalamazū mednieku un makšķernieku klubs katrā savā gadskārtējā sarīkojumā izrauga visam gadam savu karalieni, kuŗa ir vienīgā latviešu kolonijas „karaliene", jo citas organizācijas tādas neizrauga. Šogad karalienes godā tika Anita Lizenberga, kuŗa uzņēmumā redzama ar kluba priekšnieku A. Tralmaku, kas pēc kronēšanas jauno karalieni lūdza uz pirmo valsi.

Zviedrijas DV salidojums

DV STOKHOLMAS NODAĻA SAŅEM KAROGU NO OLDENBURGAS NODAĻAS

Zviedrijas Daugavas Vanagu gadskārtējais salidojums notika 4. un 5. martā Stokholmā, programmā paredzētos 3 sarīkojumus kopsummā apmeklējot ap 1000 personām. No Vācijas bija ieradies arī DV organizācijas pr-ks V. Janums un Oldenburgas nodaļas delegācija sava pr-ža V. Lēmaņa vadībā.

Salidojuma svinīgo aktu ar uzrunu ievadīja DV Stokholmas nodaļas pr-dis L. Auka, bet atklāja Zviedrijas zemes valdes pr-dis L. Talters. Pēc kopīgi nodziedātās Latvijas himnas prāv. J. Teriņš iesvētīja karogu, kuŗu DV Oldenburgas nodaļa dāvināja saviem Stokholmas draugiem. Iesvētīšanas ceremoniālam beidzoties, DV pr-ks V. Janums, sekojot Oldenburgas nodaļas priekšsēža aicinājumam, sarkanbaltsarkano karogu nodeva DV Stokholmas nodaļai, pasniedzot to L. Aukam ar vārdiem: „Celiet šo karogu augstu, lai to saredzētu tautiešī okupētajā dzimtenē!" Oldenburgas nodaļas pr-dis V. Lēmanis vēlēja: „Tālumi mūs trimdā neškir, jo mūs vieno Latvijas vārds. Lai šis karogs vieno mūs svešumā un ir zīme Latvijas brīvības atgūšanai."

Svinīgā akta dalībniekus apsveica Latvijas diplomātiskais pārstāvis Zviedrijā J. Tepfers, norādot uz šādu sarīkojumu lielo nozīmi trimdas dzīvē. A. Plensners svētku runā pakavējās pie Latvijas brīvības cīņām, kuŗās mūsu jaunās valsts karavīri, navi nicinādami, cīnījās divās frontēs — pret landesvēru un boļševikiem, izcīnot tautai brīvību.

Salidojuma koncertā programmu izpildīja operdziedone Ileāna Tepfere - Pētersone (mecosoprāns) un brīvmākslinieks Jānis Brēdermanis (altvijole),pavadījumus veicot N. Zālītei un A. Vītoliņam. Pēc koncerta notika svētku balle, kuŗā par deju mūziku gādāja Stokholmas un Upsalas jauniešu kapella Saulesbrāļi. Balles apmeklētāju skaits tālu pārsniedza cerēto, sevišķi daudz bija jaunatnes.

DV pulcēšanās otrā dienā beidzās ar DV Stokholmas nodaļas teātŗa trupas izrādi „Laila no Ķīgas", kuŗu pēc sava romāna bija dramatizējis Alfreds Dziļums. Režisora O. Murjāņa sagatavoto izrādi noskatījās ap 400 apmeklētāju. Kaut darbu dramatizējis pats autors, darbs tomēr nebija sevišķi padevies, kā tas parasti ir ar visiem romānu dramatizējumiem. Daudz ko citādi varēja vēlēties it īpaši abos pēdējos cēlienos. Toties par tēlotājiem sākāms tikai labs, sevišķi par Kristīni Dziļumu Lailas lomā, M. Grosu (Mārtiņš) un Emmu Ziedipu (Aga). Arī R. Kronberga dekorācijas bija izrādei piemērotas.

F.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkas svētdienas skolas 12. marta sarīkojumā Jonkeros apmeklētājus iepazīstināja ar Latvijas putniem bildēs, dziesmās un stāstījumā. Varēja arī noklausīties Latvijā uzņemtu skaņu lenti ar lakstīgalas „pogāšanu". Pēc sarīkojuma bērnu vecāki bija rīkojuši azaidu. Apmeklētāju bija ap 180.

ČIKAGA

● Mākslas cienītāji 12. martā pulcējās Latviešu namā uz retu cienastu: „kaiminpagasta" viešņa architekte Vilma Goldmane viesojās ar referātu par latviešu vecākās paaudzes māksliniekiem trimdā un krāsu diapozitīvu klāstu. Ievadā referente minēja, ka apzināto latviešu gleznotāju, grafiķu un skulptoru skaits trimdā sasniedzis 300. Pats referāts par māksliniekiem un viņu darbiem bija sakārtots chroniskā secībā, sākot ar Vilhelmu Purvīti, kuŗa iespaids vērojams daudzu audzēkņu darbos, un beidzot ar Ludmillu Meilerti, kas pašreiz dzīvo Austrālijā. Kaut viņas darbi atrodas sešos Austrālijas lielākajos mūzejos, māksliniece spiesta iztikai strādāt citu darbu. Runājot par J. Jaunsudrabiņu, V. Goldmane informēja, ka pašreiz vāc līdzekļus viņa pieminekļim, kuŗu uzstādīs viņa pēdējā dzīvesvietā Vācijā. Mākslinieka un rakstnieka cienītāji jau ziedojuši vairākus tūkstošus dolaru, bet līdzekļu vēl pietrūkst, tādēļ referente uzaicināja ziedot šim nolūkam. Augusta beigās J. Jaunsudrabiņam būtu piepildījušies 90 mūža gadi, un šai dienā paredzēts pieminekli atklāt. Referente minēja vairākus māksliniekus, kas latviešu sabiedrībā visai maz pazistami, bet ieguvuši atzinību un labu stāvokli amerikāņos, pa lielākai daļai strādājot kādu savai sūtībai piemērotu darbu, piemēram, Nora Drapče, Bruno Silzars un Austra Ogule. Priekšlasījums bija pulcinājis ap 60 klausītāju, kas pārtraukumā varēja apskatīt Nameja zālē iekārtoto gleznotāja V. Bērziņa darbu skati, kuŗā ainavas mijās ar ziediem. Izstāde it kā papildināja priekšlasījumu, kas bija vērtīgs ieskats 27 vecākās paaudzes trimdas gleznotāju dzīvē un darbos. Šī bagātīgā priekšlasījuma turpinājumu Čikagas latviešu mākslas cienītāji gaidīs ar nepacietību. Jāpateicas V. Goldmanei par lielo darbu, apzinot latviešu mākslinieku un sakopojot viņu darbu krāsu diapozitīvus, lai autori kļūtu pazīstami plašākai publikai. M. Z.

GRAND RAPIDI

● Skrundas skautu vienības mitnes vakars bija veltīts skautisma dibinātāja Bēden-Paula atcerei. Par viņu referēja A. Veinbergs un J. Rumberga. Skauti un mazskauti saņēma arī izpelnītās nozīmes. Skautu pulciņš bija izbraucis nedēļas nogales nometnē uz Camp Lion ziemas nometnošanas vietu A. Rieksta un Ed. Putna vadībā. Notika arī 5 jūdžu pārgājiens ar mugursomām, kuŗu sekmīgi veica skauti J. Sarma, A. Stūris, M. Straujnieks, E. Veinbergs un E. Zadvinskis. Otrā dienā ieradās arī mazskauti, un J. Rumbergas izkārtojumā notika gājiens, vadoties no ceļa zīmēm. E. A.

☆ Pasaules apceļotāji latviešiem radušies arī Austrālijā. Šoreiz tās ir divas uzņēmīgas skolotājas — Helena un Margarita Ņikitina, kuŗas no Adelaides devušās uz Londonu, pēc tam ar automašīnu ceļos pa Franciju un Spāniju. Abas māsas drīzumā apceļos arī Italiju un Vāciju. Pasaules apskati viņas cer veikt divos gados, apmeklējot arī Ameriku, kur cer strādāt kādu laiku savā profesijā.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave.. Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāžas iespējas. Cena $23,500.-, iemaksa $3,000.-.

Avenue Rd. — Lawrence: Atsevišķs dubultķieģeļu 5 istabu bungalovs, ūdens apkure, garāža. Cena $21.500, iemaksa $3.000.

New Toronto: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš. Cena $21,500.-, iemaksa $3,500.-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALIDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Pēc ilgas slimošanas acis uz mūžu slēdzis mūsu mīļais

DĀVIDS KUSMANIS

Dzimis 1909. g. 21. janvārī Skujenē,
miris 1967. g. 7. martā Anglijā.

Vieglas smiltis!

BRĀĻI UN RADI TRIJOS KONTINENTOS

AR PIPI UZ JUMTA

Ziemeļamerikā esam paraduši uzņemt Eiropas latviešu ierosinājumus ar humoru un smaidu, ja no turienes nākuši lieli ierosinājumi, kuŗu īstenošanai nepieciešami tikai Amerikas kontinenta tautiešu ziedojumi. Daudzi anekdoti stāstīti par Zviedrijas latviešiem, bet maz būs tādu, kas ievērojuši, ka visdemokratiskākā latviešu organizācija pastāv tieši Zviedrijā. Pēc piesūtītās Latvijas PEN kluba vēlēšanu instrukcijas valdes locekļis un arī priekšsēdis var būt ikviens šī kluba biedrs Zviedrijā, ja saņēmis visvairāk balsu. Nav vajadzīgi nekādi kandidāti, var balsot par ikvienu kluba biedru, jo Zviedrijas biedru saraksts automatiski ir arī vēlēšanu kandidātu saraksts. Tā katrs, ja vēlas, var vēlēt par sevi un saņemt vienu balsi. Vēlēšanu iznākums atkarīgs no biedriem citās zemēs, kuŗi gan var balsot, bet nevar kandidēt. Protams, balsošanas tiesību iegūšanai jāsamaksā biedru naudas dolari.

Cits noteikums Zviedrijā, kas liek padomāt. — Latviešu nacionālais fonds rīkoja līdzekļu vākšanu, pārdodot dalības zīmes par vienu dolaru gabalā vai līdzīgā valūtā citās zemēs. Laimestos bija paredzēti 3 braucieni kuģī no Eiropas uz Kanadu vai ASV un Austrāliju — vienā virzienā un vienai personai. Brauciens kuģī prasa vismaz nedēļu vai vairāk no Eiropas līdz Ņujorkai, bet kuŗam tad pašreizējā dzīves tempa laikā tik daudz laika, lai brauktu ar kuģi? Tagad visi lieto dzēta lidmašīnu, pie tam jau vienā ceļojuma diena ir par ilgu, kur nu vēl nedēļas. Ja nu „vecītis" noziedojis dāleri un laimējis braucienu, tad „vecenīte" jāatstāj mājās, jo abiem ceļa nauda nesanāk. Ja ar laimīgo lozi nokļuvis Ņujorkā, tad — kā lai tiek atpakaļ uz Zviedriju? Elisas sala jau likvidēta, nekādu apmešanos par brīvu Ņujorkā nevar dabūt. Katrā ziņā šāds ceļojums nav domāts viriem darba gados, bet tikai pensionāriem. Vēl trakāk būtu ar braucienu uz Austrāliju, kuŗam kuģī nepieciešamas vairākas nedēļas, bet atpakaļbraucienam nāktos nopelnīt naudu ar ķenguru medīšanu... Varbūt nākamo reizi laimestos būs ceļojums aiļu vai buru laivā pāri okeanam turp un atpakaļ...

Radušās domas par piemineklju ceļšanu Jaunsudrabiņam un Rainim. Noteikti ļoti svarīgs uzdevums ir izvēlēties pareizos piemineka metus, dabūt aprēķinus, samaksāt tēlnieku, pieminekli uzstādīt un tā atklāšanā nolasīt krietnu runu. Pavisam nieka lieta ir sagādāt vajadzīgos līdzekļus apm. 15.000 vācu marku apmērā Jaunsudrabiņam vai daudz lielāku summu Rainim... Ziemeļamerikā jau tagad turīgi tautieši, kas šim nolūkam ziedos ar devīgu roku. Jaunsudrabiņa piemineka komiteja visu jau izplānojusi, bet, kad brīvprātīgā līdzekļu vākšanā nebija vēlamo panākumu (citiem vārdiem, gandrīz nemaz nebija panākumu), tad nolēma, ka līdzekļi jāvāc Latviešu preses biedrībai. Tas jau pavisam viegli: jāizsūta tikai saraksti un jāgaida atpakaļ dolarus!...

Pēc ziņām, kas parādās laikrakstu sludinājumos un rakstos, liekas, ka Latviešu nacionālais fonds Zviedrijā veic svētīgu darbu. Darbību atbalstīt var tautieši visā pasaulē, bet Ziemeļamerikas tautiešiem nav balss tiesību fonda pārvaldes izraudzīšanā. Pēdējos gados gan it kā aprimuši lielie vēlēšanu kaŗi Zviedrijas latviešu pārstāvju izraudzīšanai, bet nav pārāk seni tie gadi, kad nevarēja izraudzīt ne amatu kandidātus, ne ievēlēt amatpersonas; ja tomēr ievēlēja, pēc dažām nedēļām jau nācās meklēt citus. Demokratiski sarežģītais vēlēšanu princips neļāva izvēlēties kandidātus demokratiskā ceļā, jo demokratija vienkāršam cilvēkam nebija saprotama.

Varbūt Eiropā ir līdzīgi nostāsti par Amerikas kontinenta tautiešu mantrausību, bet še esam nākuši pie atziņas, ka ideja bez līdzekļiem ir tikai ideja, kurpretim nauda bez idejas ir ieguvums, ko var izmantot katrā laija, kā tos izlietot. Ezītis

PILNĪGI GARANTĒTA NAUDA UZ LATVIJU
caur Vneshposyltorg Maskavā
ĪS DOLARU KUPONI DOLARU VEIKALIEM,
par kuŗiem jūs esat daudz dzirdējuši. Jūsu piederīgie var izvēlēties labākos amerikāņu, Rietumeiropas un vietējos ražojumus, kā pārtiku, tekstilijas, apģērbus, mājsaimniecības priekšmetus un daudzas citas lietas, kuŗas nav dabūjamas par rubļiem. Cenas samazinātas vairāk nekā par pusi. Dolaru veikali atrodas visās lielākās pilsētās, bet kur nav, iespējams pasūtināt pa pastu.
NAV JĀMAKSĀ NODEVA.
Saņēmējam nav nekas jāmaksā par šo pakalpojumu. jo izdevumus sedz
VNESHPOSYLTORG.
Nav atvilkumu. Piegāde 3—4 nedēļu laikā. Parakstīts kvītis. Nav ierobežojumu sūtīšanas summai.
Pasūtiniet tagad tikai caur
INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street.
New York, N.Y. 10010, USA
Pieprasiet jauno cenrādi.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss. .....
Adrese: .....
.....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..... .....
..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu

PIEDĀVĀJAM AUGSTĀKĀS KVALITĀTES AUTOMAŠĪNAS
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
ROBERTSON MOTORS
1515 DANFORTH AVE., TORONTO
Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi
Hans PLAUDE
Tel. HO 6-1131

Automašīnā pa Jaunzēlandi

MŪSU AUSTRĀLIJAS LIDZSTRĀDNIEKA EDUARDA SMUGAJA IESPAIDI JAUNZĒLANDĒ, PAR KURU LATVIEŠI SAMĒRĀ MAZ ZINA

Kaut no Sidnejas Austrālijā līdz Kraistčērčai Jaunzēlandē lidojums ilgst tikai nepilnas 3 stundas, izkāpjot no lidmašīnas, ceļotājs tūlīt jūt, ka atrodas citā valstī un citā zemē. Gan tā pati angļu valoda, bet dokumentu pārbaude un muitas formalitātes nepārprotami liecina, ka katrs austrālietis še ir ārzemnieks. Protams, tas pats attiecas arī uz Austrālijas latviešiem.

Jaunzēlandi no Austrālijas šķir tā Pacifika daļa, kuŗu sauc par Tasmāna jūru, kas šai vārdā nosaukta par godu holandiešu jūrniekam un jauno zemju atklājējam Abelam Tasmānam. Viņa vārdā nosaukta arī sala Austrālijas dienvidos — Tasmānija, kuŗa tagad ir sestā Austrālijas pavalsts ar Hobartu kā galvaspilsētu. Runājot par Jaunzēlandi, it seviški tās Dienvidu salu, jāpiemin arī Tasmānija, jo šīs abas salas atrodas starp tiem pašiem dienvidu platuma grādiem — Tasmānija 40—44, Jaunzēlandes Dienvidu sala 40—47, tātad — arī klimatam vajadzētu būt daudzmaz līdzīgam. Un būtu jau, laikam, pareizāk Austrālijā dzīvojošam pirms došanās uz Jaunzēlandi apskatīt Tasmāniju. Tomēr ne vienmēr viss notiek tā, kā vajadzētu būt, tādēļ arī daudzi Austrālijas latvieši, iekaitot šo rindu rakstītāju, skatīja Jaunzēlandi, Tasmānijas neredzējuši, jo aicināja pirmās kopīgās kultūras dienas.

Kā zināms, Jaunzēlande pieder pie britu kopvalsts, tāpat kā Austrālija un Kanada, kādēļ, ceļojot no vienas valsts uz otru, vīzas nav vajadzīgas, nepieciešama vienīgi ārzemju pase, bet, no Austrālijas braucot uz Jaunzēlandi, pietiek pat ar naturālizācijas apliecību. Savādāk jau ar naudu. Braucot no Austrālijas uz Jaunzēlandi, nekādi ceļotāju čeki nav vajadzīgi, jo Austrālijas dolarus Jaunzēlandē ņem pretī gandrīz katrā veikalā, nemaz nerunājot par bankām, kuŗas tos izmainīt pret Jaunzēlandes mārciņām nav nekādu grūtību. Starpība vienīgi tā, ka bankas no katras mārciņas atrēķina 2—4 pensus par mainīšanu, bet privātos veikalos par dolaru maksā pēc nominālā kursa — 8 Jaunzēlandes šiliņu. No Jaunzēlandes braucot uz Austrāliju, turpretim, noteikti nepieciešami ceļotāju čeki, jo Jaunzēlandes naudu Austrālijā neviens neņem pretī, to nemaina arī neviena banka. Jaunzēlandes valdība uzlikusi stingrus ierobežojumus valūtas izvešanai vai izsūtīšanai, par to informējot citas valstis, un tā šie noteikumi jāievēro. No Austrālijas braucot uz ārzemēm, var ņemt līdz naudu līdz 6000 dol. bez īpašas atļaujas, dažreiz pat vairāk, bet Jaunzēlandes valdība saviem pilsoņiem ļauj ņemt līdz tikai 6 mārc. uz cilvēku par katru dienu, kuŗu tas pavada ārzemēs, bet nepārsniedzot noteiktu kopsummu, kuŗa visai zema. Tādēļ, braucot no Jaunzēlandes uz Austrāliju, lidlaukā vajadzēja apmainīt atlikušo Jaunzēlandes naudu pret Austrālijas dolariem un centiem.

Kā kuriozs vēl minams fakts, ka bezmuitas veikalā, kas atrodas Kraistčērčas lidlaukā, tātad — Jaunzēlandes territorijā, Jaunzēlandes jurisdikcijā un vadībā, par Jaunzēlandes naudu nevar nopirkt pat cigaresu kastīti — vajadzīga ārzemju valūta. Pilsētā gan šādā pašā veikalā ņem pretī, kaut ne labprāt, arī Jaunzēlandes naudu.

Braukt no Austrālijas ciemos pie draugiem Jaunzēlandē izdevīgi arī tai ziņā, ka nav vajadzīgs daudz naudas dāvanām šķidrā veidā, jo Jaunzēlandē var ievest tikai vienu pudeli stipráka dzēriena, bet toties, braucot no Jaunzēlandes uz Austrāliju, jau var atvērt maku, jo Austrālijā katrs var ievest 3 pudeles un 400 cigaresu. Protams, visas šīs lietas arī Jaunzēlandē pērkamas bez muitas, tādēļ gandrīz par pusi lētākas nekā parastajā tirgū. Žēl tikai, ka dzērienu izvēle Jaunzēlandē bezmuitas veikalos nav nekāda lielā, bet tomēr dabūjamas dažas pasaulē slavenas šķirnes, un tā, atgriežoties Austrālijā, iespējams pacienāt pat citādi dzērienu ziņā izvēlīgus draugus.

Kad bija aizvadītas kultūras dienas, par kuŗām visā latviešu presē rakstīts tik plaši, vairums Austrālijas latviešu devās apskatīt Jaunzēlandi. Daži to darīja ārētas mašīnās, citi tūristu autobusos. Manuprāt, tiem, kas Jaunzēlandi skata pirmo reizi, izdevīgāk ceļot organizētos braucienos, jo tie vienmēr aizved ievērojamākās un tūristiem interesantākajās vietās, sniedzot arī vajadzīgos paskaidrojumus. Šādos ceļojumos arī par ēšanu un naktsmājām gādāts, turpretim, ceļojot ar mašīnu „uz savu roku", par visu jārūpējas pašam, pie tam jau labu laiku pirms ceļojuma uzsākšanas. Es biju izvēlējies ceļot ar mašīnu, tādēļ dažas naktis nācās pārgulēt līdzpaņemtā teltī, sievai nakti pavadot mašīnā. „Kroni" visam tam uzlika tas, ka no Sidnejas līdzpaņemto gumijammaisu biju atstājis Kraistčērčā, un kad tas tiešām bija nepieciešams, tad nebija klāt. Labi, ka mans līdzbraucējs M. Siliņš bija nodrošinājies divkārši — ar gumijammaisu un biezu segu. Šo nodrošinājumu brāļi dalot, arī man iznāca ar ko apsegties.

Otra lieta, kas, braucot mašīnā, nepatīkama, ir vietām ļoti sliktie ceļi. Cūskai līdzīgi vijoties starp kalniem un gravām, tie nav asfaltēti, putekļaini sausā un dubļaini lietus laikā. Sēžot pie stūres, pēc pārdesmit jūdžu nobraukšanas jau rodas nogurums un nekā daudz no dabas krāšņuma nevar redzēt, jo visa uzmanība jāveltī ceļam un mašīnai. Protams, tas neattiecas uz līdzbraucējiem. Nav noliedzams, ka ir arī ļoti labi asfaltēti ceļi, tie ir pat vairākumā, tomēr sliktais mazākums bieži vien nomāc šo vairākumu.

Atstājot Kraistčērču un dodoties dienvidu virzienā, paveras plašs līdzenums (Canterbury Plains) ar koptiem laukiem, zālainām pļavām un ganībām. Koku zaļumā iegrimušās lauku mājas atgādina mūsu Zemgali, un daža laba latviete, skatot šo dabas ainavu, esot dirdinājusi asaras. Nogriežoties no piekrastes uz salas vidieni, lai redzētu augstāko un mūžam sniegaino Kuka kalnu, kas tā nosaukts par godu Jaunzēlandes atklājējam kapteinim Kukam, ainava krasi mainās. Ceļotājs no Austrālijas te redz to pašu, ko neskaitāmas reizes skatījis, ceļojot pa Austrāliju — brūngani pelēku zāli, kur ganās aitas un pa kādai govij.Tikai piebraucot tuvāk kalnu grēdai, ainava atkal mainās, jo, sniegam kalnos kūstot, ielejās izveidojušies dzidri ezeri, kuŗu ūdens atspīd reizēm zaļā, reizēm tumši zilā krāsā, un tajos burbuļodami satek kalnu strauti. Kuka kalna piskājē izbūvētas modernas tūristu mītnes, arī lepna viesnīca. Mazā Cesna lidmašīna interesentus pat uzrauj gandrīz kalna virsotnē, tur izlaižot pastaigāties pa sniegu.

No Kuka kalna turpat 40 jūdžu jābrauc pa to pašu ceļu atpakaļ, lai varētu doties tālāk uz dienvidiem, šoreiz ar gala mērķi Kvinstaunu. Kad izbraukts cauri kalnu grēdām (interesants un samērā labs ceļš), nonākam pilsētiņā, kuŗas vārds Kromvela. No šejienes līdz Kvinstaunai vēl vairāk par 35 jūdzēm. Ceļš vijas gar upes vienu, gan otru krastu, jo straume graužas starp augstām kalnu grēdām. Vietām lieliski skati, tā ka vairākas reizes jāaptur mašīna, lai varētu baudīt šo dabas krāšņumu un vareniību.

Kvinstaunā iebraucam ap pusdienas laiku, un tā mudžēt mudž no tūristiem, gan pašiem jaunzēlandiešiem, gan ārzemniekiem. Ezermalā ierīkota piestātne laivām, no šejienes par 10 šiliņiem var izvizināties hidrofolli — laivu, kas skrien dažas pēdas virs ūdens līmeņa, tikai reizēm pieskaroties ūdenim. Te dzirdamas gan Eiropas, gan Āzijas tautu valodas. Pēc izvizināšanās ar šo moderno ierīci, interesants bija Mārtiņa Siliņa atzinums: „Kā ar raspusku pa arumiem." Kvinstaunā arī jauks botāniskais dārzs ar dīķiti vidū, kas aizaudzis ūdens rozēm, starp kuŗām peld pīles. Te patīkama atpūta zem baltajiem bērziem un Norvēģijas eglēm, atlaižoties zaļā mauriņā, kuŗam cauri spraucas baltā āboliņa galviņas.

Pēc tam, kaut iepriekš brīdināti, mēģinām ar mašīnu uzbraukt Koroneta galotnē pa ļoti sliktu un nelīdzenu ceļu, bet līdz galam netiekam, jo motors pārkarst, tādēļ pēc īsas atpūtas jālaižas no kalna lejup. Man vēl tagad kremt, ka bija jāpaliek „puscejā", kas nav manā dabā, bet nekā darīt — vajadzēja braukt ar speciālu autobusu, tad tā nebūtu noticis.

(Turpinājums sekos)

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

18. martā — pl. 7.30 Pretkomūnistisks vakars „Tev nebūs aizmirst" jauniem un veciem — Latviešu nama augšējā zālē.

19. martā — plkst. 7 vak. Latviešu namā Vāsarsvētku draudzes dievkalpojums. Par tematu: „Kā var pierādīt Dieva esamību?" runās E. Straumers.

19. martā — pl. 5 p.p. Latviešu nama dāmu komiteja rīko „Jaunatnes koncertu" Latviešu namā, 491 College St. Piedalās: Toronto konservātorijas un mūzikas studiju audzēkņi.

24. martā — Lielajā Piektdienā, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Par tematu „Launums, ciešanas un mīlestības Dievs" runās māc. R. Ekšteins. Dziedās koris. dir. A. Purva vadībā.

30. martā —plkst. 8,30 Latviešu kamermūzikas vakars Latviešu nama zālē. Piedalās Anglijas mākslinieki: Maija Lielause (flauta), Jack McDougal (vijole) un Maria Solimini (klavieres). Koncertapvienības sarīkojums.

1. aprīlī — pl. 7 teātŗa izrāde „Rīgas ģimnazisti" Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

8. aprīlī — viru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts.

9. aprīlī, — pl. 4 p. p. Latviešu namā Tērvetes 19. skautu vienības gada svētku koncerts. Piedalās Ksenija Brante un Toronto koklētāji, pie klavierēm Edite Timermane.

15. aprīlī — pl. 7 vak. DV futbolistu balle ar karalienes vēlēšanām Latviešu namā.

21. aprīlī — pl. 8 vak. DV Toronto nod. biedru vakars ar ievestiem viesiem Latviešu namā Toronto.

22. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koŗa 15. gadskārtējais garīgs koncerts ar solistu un orķestŗa piedalīšanos.

29. aprīlī — pl. 8 vak. Northern Secondary School — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

30. aprīlī — pl. 3 p.p. TLB sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums Columbus zālē.

13. maijā — plkst. 7.30 DV maija balle „Kādreiz maijā" Latviešu namā.

21. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Itona auditorijā.

HAMILTONA

18. martā — plkst. 7 vakarā L. Caukas referāts par rakstn. J. Ezeriņu HLB namā, 16 Queen St., Hamiltonā.

LONDONĀ

1. aprīlī — plkst. 7.30 vak. Dizdanča un Toronto koklētāju ansambļa priekšnesumi Poļu baznīcas zālē 419 Hill St. Londonas ev. lut. latviešu draudzes sarīkojums.

LAIKRAKSTA „LATVIJA AMERIKĀ" atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Atsaucieties - jūs meklē!

ALAs MEKLĒJAMO PERSONU SARAKSTS NR. 82

1) Apse, Rūdolfs, fotografs no Rīgas, — saņemama vēstule ALAs sekretariātā.
2) Gabaliņš, Ilmars, Pēteŗa dēls, dz. 1926. g. 4. oktobrī Ventspilī; pēdējās ziņas no Polijas, kur bijis sapieru bataljona 3. rotā.
3) Gulbis, Vera, dz. 1900. g. septembrī, otra pasaules kaŗa beigās strādājusi slimnīcā Dānijā. Iespējams, ka ir Somijā, kur dzīvo viņas vecāki.
4) Hoffmanis, Ludvigs, ar sievu un 2 bērniem; kādreiz dzīvojis Dienviddakotā.
5) Putrāns, Aleksandrs, dz. 1920. g. 4. martā Abrenes apr. Tilzas pagastā.
6) Rozite, Jānis-Gotfrīds, dz. 1912. g. 19. martā Valmierā; pēdējās ziņas 1944. g. martā no Štetīnas vācu vienības, Latviešu leģionā.
7) Vilde, Juris, dz. 1895. g., dzīvojis Liepājā, strādājis Latvijas bankā.
8) Zemmelis, Ivars, — saņemama vēstule ALAs sekretariātā.

Ziņas pieprasāmas un adreses paziņojamas: American Latvian Association, Suite 913, Shoreham Building, 806 15th St., N.W., Washington, D.C., 20005, U.S.A. Adrešu paziņotājiem piesūtām meklētāja adresi vai vēstuli tieša kontakta nodibināšanai, bet meklētās personas adresi bez atļaujas nevienam neizdodam. Adrešu meklētājus lūdzam pievienot ziedojumu izdevumu segšanai, no ārzemēm pievienojami Starptautiskie atbildes kuponi.

LŪDZ ATSAUKTIES

Latvijas Sarkanais krusts (44 Muenster, Koenigsberger Str. 173, West-Germany) lūdz atsaukties sekojošas personas, kuŗas meklē: Jāni Indriķa dēlu Kapeli, dz. 1925. g. 12. decembrī Rīgā; Elfrīdu Tilli, apm. 68 g. veca, kas pirms otra pasaules kaŗa dzīvojusi Berlīnē, vai viņas bērnus; Pēteri Jāņa dēlu Skribi, dz. 1929. g.; Taigu Jāņa meitu Puriņu, dz. 1937. g.; Mariju-Felicitu Puriņu, iepriekšējās māti; Eleonoru Cipuli, žēlsirdīgo māsu, dz. 1925. g. 7. februārī; bij leģionāru Rudiardu-Herbertu Krista dēlu Mucenieku, dz. 1922. g. 25. novembrī; Ernestu Krista dēlu Mucenieku, dz. 1903. g., no Ventspils Zīru pag.; Hermīni Kalniņu, dz. Meijeru, no Rīgas; Arvīdu Jēkaba dēlu Panci, dz. 1913. g. Valgundas pag. Plīsumos; Robertu Michelsonu no Brēmenes; Jāzepu Dzeni, dz. 1912. g. no Šķaunes, kas izceļojis uz Kanadu; Dāvidu Ašmani, dz. 1874. g. 18. septembrī no Kalnamuižas (vai viņa tuviniekus); Liliju Vila meitu Ekertu, dz. 1923. g. 29. oktobrī; Alfonsu Gravu, bij. Rīgas elevātora darbinieku; Augustu Lentzu, frizieŗu meistaru no Liepājas, kas devās trimdā uz Dāniju; Jāni Urbanu, dz. 1928. g. un Kārli Urbanu, dz. 1932. g., kā arī viņu tēvu Tomu Urbanu, dz. 1899. g. Rīgā; Annu un Teodoru Maserinskus, kam kādreiz Rīgā, Brīvības ielā 52, bija juvelieŗu veikals; Edgaru Nikolaja dēlu Veismani no Rīgas; Jāni Gotfrīdu Roziti, dz. 1912. g. 19. martā Valmierā; Dr. Krūzi, kas bijis Latviešu leģiona ārsts; Eiženiju Nikolaja meitu Balgalvi dz. Tichonovu, kas dz. 1921. gadā, bet trimdas sākuma gados atradusies Austrijā.

Bez tam Latvijas Sarkanā krusta galvenā valde lūdz atsaukties gados vecākus aluksniešus, kas spētu atcerēties un kādas tautietes labā apliecināt notikumus pirms pirmā pasaules kaŗa.

INTERIO
by AUSEKLIS JA
Paklāji — vietējie un im
Aizkari — Mēbeles — tīk
vahieksta koka — Eļļas
2912 DANFORTH AVE., TORON
telefons 698-1469

Toronto Window MFC Co.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HI
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus
Izdara dažādus logu pārbūvju darbu
LABS DARBS. MEREN
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-531
Edvardam vai Aldonai SPRO

A. GUG
ZELTKA
Darbnīcā — tel.
25 Moccasin
Don Mills.

ROSAR-MORRISON FUNERAL H
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTIGA
APBEDĪŠANAS CEREMONI
IZKĀRTOŠANA

PUĶU
VEIKA
Ziedi un
tojumi
bām
Piegādā Lielt
pīrsūta uz visām p
jā pasaulē. 231 Ron
tālr. LE 4—4645,
darba LE 3—403

ZIGFRIDS ART POTTER
ZIGFRĪDS JURŠEV
KERAMIKAS DARBNICA - SA
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TE
Vienu bloku uz austrumiem no Dundas West pazo
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS ZSTRĀDAJU
• Turpat dabūjami BILZU LOGAT

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.
Atvaļinājumā no 3.—20. martam. Steidzamības gadījumos zvanīt
Mr. R. E. Bombier, LE 2-1926

LATVIES
izīrē
sarīkojumiem
birojs atvērts
no pl. 11—1 p.
Sestd. no pl. 1
4—6
Uz vēlēšanos nan
teja rīko arī g
TELEFONS
491 College S

Almu BUTULI,
kuŗa ar meitu Astru un dēlu (vārdu neatceros) dzīvoja Eslingenas nometnē, Vācijā, 1946. g., lūdz atsaukties:
Ed. BODNIEKS,
21 North-Woodrow Blvd.
Scarborough, Ont. Canada.

DABOJAM
SUN
5 mēneš
— noderīgs r
Zvanīt 762-095

MĒS IESPIEŽA
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZ
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅ
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APL
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LA
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, On
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

...eviška 6 istabu dubultķieģeļu mā...rīvāts iebraucamais ceļš. Cena ...6,500.-.

...NIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ ...Ā IZVĒLĒ VISĀ PILSETĀ.

...ēlandi

...NDĒ, PAR KURU LATVIEŠI

...iezu ...ēlīgi ap...

...inā, ...slik...ties tie ...usā pie no...ums ...spu...anī...nai. ...idz...ka tie ...tais ...so

...do...ras ...ury zā... Ko...mā... un da...sa...stes. ...ug... Ku...gar ...am ...asi ...jas ...nas ...us... ...āli, go...lnu jo, i... iz...ru ...ēm ...bur...uti. ...ētas ...lep...aši... ...gan...ižot

...jū... at... ...uz ...ērķi ...cau... un ...pil...ela. vēl ...ijas ...stu, ...aug... ...tie... ...izes ...bau...a-re-

...bus... ...ndž ...un... ...em. ...jai... ...tēm ...jai... ...tirs ...ie... ...kas ...utu šo ...pja ...kā ...ms... ...ais ...au... ...ām ...ta ...or...

...uz ...28. ...g., ...nu, ...ko... ...iz ...ju... ...ja ...ni ...19. ...as ...ci... ...lvi ...ga... ...os

...nā ...et ...le... ...ā... ...no ...es

vēģijas eglēm, atlaižoties zaļē mauriņā, kuŗam cauri spraucas baltā āboliņa galviņas.

Pēc tam, kaut iepriekš brīdināti, mēģinām ar mašīnu uzbraukt Koroneta galotnē pa ļoti sliktu un nelīdzenu ceļu, bet līdz galam netiekam, jo motors pārkarst, tādēļ pēc īsas atpūtas jālaižas no kalna lejup. Man vēl tagad kremt, ka bija jāpaliek „pusceļā", kas nav manā dabā, bet nekā darīt — vajadzēja braukt ar speciālu autobusu, tad tā nebūtu noticis.

(Turpinājums sekos)

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

18. martā — pl. 7.30 Pretkomūnistisks vakars „Tev nebūs aizmirst" jauniem un veciem — Latviešu nama augšējā zālē.

19. martā — plkst. 7 vak. Latviešu namā Vasarsvētku draudzes dievkalpojums. Par tematu: „Kā var pierādīt Dieva esamību?" runās E. Straumers.

19. martā — pl. 5 p.p. Latviešu nama dāmu komiteja rīko „Jaunatnes koncertu" Latviešu namā, 491 College St. Piedalās: Toronto konservātorijas un mūzikas studiju audzēkņi.

24. martā — Lielajā Piektdienā, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Par tematu „Launums, ciešanas un mīlestības Dievs" runās māc. R. Ekšteins. Dziedās koris. dir. A. Purva vadībā.

30. martā —plkst. 8,30 Latviešu kamermūzikas vakars Latviešu nama zālē. Piedalās Anglijas mākslinieki: Maija Lielause (flauta), Jack McDougal (vijole) un Maria Solimini (klavieres). Koncertapvienības sarīkojums.

1. aprīlī — pl. 7 teātŗa izrāde „Rīgas ģimnazisti" Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

8. aprīlī — viru kora Viesturs gadskārtējais koncerts.

9. aprīlī, — pl. 4 p. p. Latviešu namā Tērvetes 19. skautu vienības gada svētku koncerts. Piedalās Ksenija Brante un Toronto koklētāji, pie klavierēm Edīte Timermane.

15. aprīlī — pl. 7 vak. DV futbolistu balle ar karalienes vēlēšanām Latviešu namā.

21. aprīlī — pl. 8 vak. DV Toronto nod. biedru vakars ar ievestiem viesiem Latviešu namā Toronto.

22. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja ev.-lut. draudzes kora 15. gadskārtējais garīgs koncerts ar solistu un orķestŗa piedalīšanos.

29. aprīlī — pl. 8 vak. Northern Secondary School — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

30. aprīlī — pl. 3 p.p. TLB sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums Columbus zālē.

13. maijā — plkst. 7.30 DV maija balle „Kādreiz maijā" Latviešu namā.

21. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Itona auditorijā.

HAMILTONA

18. martā — plkst. 7 vakarā L. Caukas referāts par rakstn. J. Ezeriņu HLB namā, 16 Queen St., Hamiltonā.

LONDONĀ

1. aprīlī — plkst. 7.30 vak. DižDanča un Toronto koklētāju ansambļa priekšnesumi Poļu baznīcas zālē 419 Hill St. Londonas ev. lut. latviešu draudzes sarīkojums.

LAIKRAKSTA „LATVIJA AMERIKĀ" atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

INTERIORS
by AUSEKLIS JANSONS
Paklāji — vietējie un importētie
Aizkari — Mēbeles — tīka vai valrieksta koka — Eļļas gleznas
2912 DANFORTH AVE., TORONTO 13
telefons 698-1469

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail,
Don Mills, Ont.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

PUĶU VEIKALS

Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām.
Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.
A. PUTNIŅS

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-5133
Vienu bloku uz austrumiem no Dundas West pazemja pieturas
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETISKĀS MĀKSLAS ZSTRĀDĀJUMUS.
Turpat dabūjami BILZU LOGĀTI.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.
Atvaļinājumā no 3.—20. martam. Steidzamības gadījumos zvanīt
Mr. R. E. Bombier, LE 2-1926

Almu BUTULI,
kuŗa ar meitu Astru un dēlu (vārdu neatceros) dzīvoja Eslingenas nometnē, Vācijā, 1946. g., lūdz atsaukties:
Ed. BODNIEKS,
21 North-Woodrow Blvd.
Scarborough, Ont. Canada.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko arī godību galdus.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

DABŪJAMS
SUNĪTIS
5 mēnešu vecs
— noderīgs medībām.
Zvanīt 762-0958, Toronto

MĒS IESPIEŽAM
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jaunie rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIMNIEKU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto

Ir liela starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 16 gadu
PL 9-0266.

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

NOSŪTIET NAUDU UZ LATVIJU
Nauda nosūtīta caur
GRAMERCY
tiek izsniegta kā nauda caur ārzemju tirdzniecības banku Maskavā. Jūs esat nodrošināti tikai ar licenzētu firmu pakalpojumiem.
BEZ STARPNIECĪBAS. NAV APSLĒPTU MAKSĀJUMU.
Mums ir 20 gadu pieredze klientu apkalpošanā.
Visi pārvedumi garantēti pilnos apmēros un apdrošināti. Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts: ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvītis ar saņēmēja parakstu. Piegāde 2 nedēļās. Bez atvilkumiem. Tarifs: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street,
Newark, N. J. USA.

Augstākās kvalitātes krievu ražojumi.
SPECIĀLI!
Pazemināta cenas uz Lieldienām automobiļiem līdz 1967. g. 20 martam.
Izmantojiet šo piedāvājumu!
Vai sūtiet US dolaru dāvanu kuponus preču izvēlei jaunajos Dolaru veikalos. Par šiem pakalpojumiem nav jāmaksā.
Pieprasiet mūsu jaunāko piedāvājumu katalogu ar rietumu pārtiku un tekstilijām.
GRAMERCY
118 E 28th Street,
New York, 10016.
118 E. 28 St., New York,N.Y.

Līdzjūtība Oļai ar piederīgiem Latvijā, Austrālijā un Kanadā vīra
Ernesta Dundura
NĀVES GADĪJUMĀ
Ak, retākas rindas . . .
SAŠIŅŠ OTAVĀ

SAIMNIECE — mājas vadītāja vajadzīga 4 pieaugušo ģimenē.
Istaba ar visām ērtībām un labs atalgojums.
Zvanīt 447-4229, Toronto vai rakstīt šī laikraksta kantorim,
491 College Street, Toronto 4.

A. EGLĪTIS — TV RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
KALUDE
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4
Ont., tālr. 533—2337 Pautiešiem ačlaide

Jaunas lielas grāmatas 1967 gadam
K. Mīlenbachs — J. Endzelīns — E. Hauzenberga
LATVIEŠU SINONIMU VĀRDNĪCA .. $6.00
sastādījuši: E. Grīnberga, O. Kālnciems, G. Lukstiņš un J. Ozols. Apjusēja, 528 lapp. Šī ir visnepieciešamākā grāmata katram latviešu valodas lietotājam. Grāmatas cena (trimdas indekss 1.77, mūsu 1,13) noteikta iespējami viszemākā, lai to spētu iegādāties skolas, kopas un katrs, kam tā vajadzīga.
— — — — — — —
J. Jaunsudrabiņa—ZAĻĀ GRĀMATA ... $7.80
abas grāmatas kopsējumā greznā izdevumā.
Baltā grāmata ir vecāka un plašāk pazīstama, bet Zaļā ir literāri daudz pārāka. Šis ir nelaikā rakstnieka visievērojamākais darbs.
— — — — — — —
Abas grāmatas ir jau iespiestas.
Piesūtīsim tikai pēc pasūtinājuma.
— — — — — — —
Sagatavošanā LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 8. sējums $7.80
— — — — — — —
Sagatavojam un iznāks vēl šopavasar visievērojamākais darbs par Baigo gadu
J. Kronlina—379 DIENAS $7.80
Latviešu skolu jaunatnes un audzinātāju piedzīvojumi Baigajā gadā, vēsturiska dokumentācija ar fotogrāfijām, rīkojumu un propagandas citējumiem, skolnieku pretestību u. t. t. Neviens romāns nav pilnīgāk uzrakstīts par šo reālo īstenību. Ikkatrs no mums bija tieši un netieši personīgi saistīts ar Baigā gada terroru un neprātībām.
— — — — — — —
Tūlīt pēc šīs grāmatas sekos ORIĢINĀLKRĀSAS
J. Rozentāla—GLEZNU MAPE $24.00
ar rakstiem latviešu un angļu valodā.
— — — — — — —
Dr. Andersona un citu autoru lielākais izdevums par Latviju, vēl pārāks par Cross Road — LATVIA, dubultformātā, pāri par 500 lapp.
LATVIJA 50 GADOS—Latvia in 50 years $19.80
— — — — — — —
LATVIEŠU VĒSTURE DZEJĀ un GLEZNĀS
2. sējums ASINIS un UGUNIS $6.80
3. sējums SVEŠOS CEĻOS un PAJUMTĒ $6.80
— — — — — — —
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 9. sēj. $7.80
R. BLAUMAŅA KOPOTU RAKSTU 11. sēj. $5.20
Dabūjami atkal pilni kompl. vai atsevišķi sējumi.
— — — — — — —
CITAS JAUNĀS GRĀMATAS:
A. Amendas biogr. rom. — APASIONĀTA, 1.—4. ..... $9.60
A. Niedras romāns — UGUNĪ 4.00
J. Jaunsudrabiņa — SLIŅĶU VIRSNIEKS 4.00
DZINTARJŪRAS VASARA, 1. sēj. 6.80
Apgāds LATVJU GRĀMATA
P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A. 50677

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televīzijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie saiņīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas saiņiešiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un saiņīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.
Lietuviešu uzņēmums.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

ELZA PĒRKONE
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 8—5198, Toronto.

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ĶUKULS

789-1511
Alfred Stikuts Realtor
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
A. STIKUTS, FRI.
2889 Dufferin St. 789-3949

BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶITIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

Everlast Heating Co. 463-3613
Ierīko jaunas un labo vecas gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA Tālr. mājās 465-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
tel. 863—4451
365 Bay Street, Toronto

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana fotielinājumi duplikāti
citi darbi izcilus kvalitāte atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKINREALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Danforth — Broadview: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, iebraucamais ceļš un garāža. Īpašums ļoti labā stāvoklī. Iemaksa $10.000,-.

Broadview — Mortimer: 6 istabu dubultķieģeļu māja, jauna apkure, 2 modernas virtuves, 3 daļīga vannas istaba, papildus tualete pagrabā, iebraucamais ceļš un garāža. Cena $19.200.

Danforth — Greenwood: 6 istabu dubultķieģeļu māja, jauna apkure, moderna vannas istaba un virtuve, iebraucamais ceļš un vieta garāžai. Cena $16.900,-, iemaksa $4.000,-.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ ZĶĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZĪBAS

SPORTS

MODRIS ZULPS LIELISKĀ SNIEGUMĀ

Tikko aizvadītās Toronto atklātās meistarsacīkstes galda tenisā atkal risinājās latviešu panākumu zīmē, jo mūsu spēlētāji deva dalībniekus ne mazāk kā 7 finālspēlēm. Trūka pavisam maz, lai visus 3 iespējamos meistartitulus izcīnītu Modris Zulps, kam jauktajā divspēlē pārī ar Veltu Ādmini uzvara jau bija tikpat kā droša un, varbūt, tieši tādēļ aizgāja secen. Zulps uzvarēja viriešu vienspēlē un pārī ar Laimoni Eichvaldu arī viriešu divspēlē, kādēļ, liekas, uz pasaules meistarsacīkstēm Stokholmā (aprīļa sākumā) dosies, sasniedzis savu labāko gatavību.

Sieviešu divspēlē šoreiz V. Ādmine pārī ar Z. Marinko pēc nervus „kutinošas" cīņas pārspēja savas kanadiešu pretinieces Kēru un Sturmenu ar 20 — 22, 21 — 19, 21 — 17, 17 — 21 un 24 — 22.

Sieviešu vienspēles A klasē abas mūsu izcilākās spēlētājas V. Ādmine un Z. Marinko tikās pusfinālā. Pēc ārkārtīgi vienlīdzīgas spēles uzvarēja V. Ādmine ar 19 — 21, 23 — 21, 21 — 15 un 22 — 20, finālā ar pretinieci lietuvieti V. Nešukaiti. Arī šoreiz uzvaru panāca Nešukaite ar 21 — 10, 21 — 17 un 21 — 19 rezultātu. Sieviešu vienspēlēs B klasē līdz finālam aizkļuva Dagmāra Zulpa, kur zaudēja Spēvinai ar 14 — 21, 8 — 21 un 15 — 21, paliekot 2. vietā.

Viriešu divspēlē lieliski veicās Zulpam ar Eichvaldu, kas finālā viegli pārspēja Grosmanu un Ivaškiču, kuŗi Kanadu pārstāvējuši arī starptautiskās sacensībās, ar 21 — 17, 21 — 13 un 21 — 12. Jauktajā divspēlē vienā pusfinālā Ž. Marinko ar Eichvaldu zaudēja Nešukaitei un Ivakičam, bet otrā pusfinālā V. Ādmine ar Zulpu pārspēja Sturmenu un Salpeteru. Fināispēles izšķīrēja setā latviešu pāris panāca vadību, bet pie pēdējiem punktiem vairs neveicās, un tā ar 21 — 17, 22 — 20, 19 — 21, 15 —21 un 22 — 20 rezultātu uzvarēja Nešukaite ar Ivakiču.

Viriešu vienspēles A klasē pēc vairākām uzvarām pusfinālā satikās abi latvieši Eichvalds un Zulps. Pēdējais bija nepārspējams kā uzbrukumā, tā aizsardzībā, un tā abu veco pretinieku sacensība beidzās ar Zulpa 21 — 7, 18 — 21, 21 — 8 un 21 — 13 uzvaru. Finālā Zulpa pretinieks bija vairākkārtējais meistars M. Marinko. Ja pirmajā setā cīņa bija saistoša un stipri līdzīga, tad turpinājumā samērā vieglu uzvaru guva M. Zulps ar 21 — 23, 21 — 13, 21 — 13 un 21 — 15. Viriešu B klasē piedalījās arī J. Kuga, tomēr bez cerētajiem panākumiem.

Pirms došanās uz pasaules meistarsacīkstēm mūsu galda tenisistu V. Ādmines un M. Zulpa, kas abi iedaļiti Kanadas vienībā, pēdējā spēju pārbaude notiks Ontario atklātajās meistarsacīkstēs, kas notiks 2. aprīlī Toronto.

V. Teteris

ARĪ JURIS PŪCE LIELISKĀ SNIEGUMĀ

Kad Juri Pūci redzējām februāŗa beigās piedalāmies lodes grūšanā Toronto rikotajās telpu sacīkstēs, kuŗās viņš ar 18,45 m veikumu izcīnīja 2. vietu, varēja teikt, ka viņš apguvis ļoti labu asumu kustības. Ne vienmēr kā skrējēji, tā arī lecēji un metēji var pārskaņoties no sacensībām telpās uz brīvdabas laukumu, kādēļ bieži kā paši sportisti, tā sporta cienītāji ir it kā vīlušies, ja nereālizējas iecerētie rezultāti pirmajās sacensībās laukumā.

Tādēļ jo patīkamāka ir ziņa, kuŗa tikko saņemta par mūsu lieliskā vieglatlēta Juŗa Pūces pirmo startu 4. martā (Davis Relays) sacensībās brīvdabas sporta laukumā: viņš diska mešanā pārspēja visus konkurentus un iespējis 58,00 m rezultātu, kas ir par 5 m labāks nekā viņa pirmais rezultāts pagājušā gada pavasarī!

Ja atceramies, ka iepriekšējā sezonā Juris Pūce savu rezultātu laboja no sacīkstes uz sacīksti un ar 60,01 m ierindojās pasaules labāko diska metēju vidū, tad taču ir pamats cerēt, ka viņš to pašu paveiks arī šogad, tikai ar vēl labāku rezultātu.

V. T.

DALĪBNIECES PAT NO MONTREALAS

Kanadas latviešu meistarsacīkstēm peldēšanā dalībnieku pieteikumi saņemti pat no Montrealas. Turienes latviešu sporta kluba priekšnieks J. Lukstiņš sacensību organizētājai — Latviešu sporta apvienībai Kanadā paziņojis, ka uz meistarsacīkstēm brauks Maija un Daina Siliņa, kā arī Elma Bērziņa, kādēļ Toronto meitenēm nāksoties dūšīgi turēties...

Meistarsacīkstes vadīs pazīstamais fiziskās audzināšanas skolotājs Kārlis Brasliņš, kas pats kādreiz bija teicams peldētājs; peldbaseina „komandants" būs Kanadas DV sporta nozares vadītājs Raimonds Bulte, sacīkšu sekretārs Ilmārs Batraks, par drošību rūpēsies Kanadas meistars svara celšanā Alfreds Kārkliņš, kuŗam ir arī „karaliskā dzīvības glābēja" apliecība, bet par tiesnešiem darbosies LSAK darbinieki, kas parasti ir čakli laika ņēmēji un vietu noteicēji vieglatlētikas sacīkstēs.

Meistarsacīkstes sāksies precīzi plkst. 4 pēcpusdienā, sestdien, 18. martā, University Settlement peldētavā (23 Grange Road, Toronto).

VAI LATVIEŠU JAUNIEŠI IEKĻŪS FINĀLĀ?

Aizvadītā svētdienā Toronto latviešu YMCAs un TLSK kopīgajai jaunatnes basketbola vienībai, kas svētdienas līgā startē kā „Latvians", 12. martā bija pirmā pusfināla spēle ar lietuviešu Aušru. Abās kārtējo spēļu kārtās latviešu jaunatne bija gan lietuviešus uzvarējusi, bet Aušra pēdējā laikā papildinājusi savu vienību ar vairākiem labiem spēlētājiem un panākusi uzvaras pret līgas favorītiem — igauniem. Kaut latvieši jaunieši spēlēja bez Pilskalnieša, bet Udrovs ieradās tikai 2. puslaikā, vienība guva skaistu 48—42 (19—21) uzvaru. Spēle ritēja ļoti vienlīdzīgi no sākuma līdz beigām. Lietuviešu veiksmīgākais posms bija 3. ceturksnis, kad brīdi likās, ka mūsu zēniem nāksies zaudēt. Ar atzinību jākonstatē, ka vienības vadītājs Austris Liepa „savā darbā" jau iestrādājies un, īstā brīdī mainot spēlētājus un pieprasot pārtraukumu, palīdzēja zēniem atgūt mieru. Šoreiz labāk veicās arī ar soda metieniem, bet, piemēŗl, 1. puslaika otrā puse mūsu spēlētāji bija pārāk pavirši piespēlēs, atļaujot lietuviešiem pārņemt spēles vadību. Latviešu vienībai punktus guva: V. Akers 11, I. Pērkons 10, J. Udrovs 7, K. Pērkons 6, T. Zvilna 4, V. Zieduņš 4, P. Mukts 4, I. Plampe 2 un G. Šteinhards 0.

Nākošā jaunatnes pusfināla spēle svētdienas basketbola līgā notiek 19. martā plkst. 12.30 dienā lietuviešu baznīcas zālē.

Ž. Ž.

KAS UZVARĒS?

Kanadas latviešu jaunatnes basketbola meistarsacīkšu izšķirēja finālspēle starp YMCAs un LSK vienībām notiek 18. martā plkst. 1.30 dienā Woodgreen Community Center vingrotavā (835 Queen St. E. Toronto.

Pekingas un Hanojas politika nesaskan

Pad. savienības prezidents Podgornijs Maskavā izteicies, ka Pekinga pretojas Hanojas gatavībai uzsākt miera sarunas ar ASV. Vispār, sarkanās Ķīnas nodomi Vietnamā esot tiešā pretstatā ar Ziemeļvietnamas valdības plāniem. Piezīmējams, ka tādā pašā tonī runāja arī ministru prezidents Kosigins, uzsvērot, ka sarkanā Ķīna nav ieinteresēta Vietnamas miera sarunās un iestājas par kaŗa darbības turpināšanu. Protams, Podgornijs neaizmirsa aizrādīt, ka sarkanā Ķīna nebūt nav vienīgā, kas stāv ceļā Vietnamas mieram. To dara arī ASV, kuŗu politiķi Vietnamas kaŗu izmanto dažādiem privātiem politiskiem manevriem, gatavojoties 1968. gada vēlēšanām. Šeit, acīm redzot, domāti prezidents Džonsons un senātors Roberts Kenedijs.

☆

Savā trešajā preses konferencē 10 dienu laikā prezidents Džonsons mēģināja apgāzt senātora R. Kenedija argumentus par bumbošanas pārtraukuma nepieciešamību Vietnamas miera sarunu panākšanai. Prezidents uzsvēra, ka ASV nevar atlauties pārtraukt pusi no kaŗa, kamēr komūnisti turpina uzbrukumus amerikāņu kaŗaviŗiem. „Mēs nevaram prasīt no savas militārās vadības," sacīja prezidents, „lai tā pārtrauktu uzlidojumus, sasaistītu savu kaŗavīru rokas un tad mierīgi apsēstos un noskatītos, kā viena komūnistu divīzija pēc otras plūst pāri demilitarizētai joslai, tām uzbrūkot tikai tad, kad tās jau atrodas vairs tikai jūdzi vai divas no amerikāņu kaŗaviŗiem."

☆

Viena no vismazāk publicētajām Vietnamas kaŗa fazēm ir ķīmiskais kaŗš. Ar dažādu ķīmikāliju palīdzību amerikāņi mēģina iznīcināt Vietnamas džungļus, kuŗi slēpj komūnistu partizānus, tāpat risa un labības laukus, kuŗi šos partizānus baro. Pagājušā gadā amerikāņu lidmašinas ar indīgām ķīmikālijām apsmidzināja tūkstošiem akru, šim pasākumam izdodot 10 milj. dolaru. Šogad lauku un džungļu saindēšana pieņēmusi tādus apmēŗus, ka izmaksās vismaz 40 milj. dolaru, bet nākamajā budžeta gadā vēl 10 milj. dolaru vairāk. Šāgada plāni džungļu un komūnistu rīsa un labības lauku apsmidzināšanai paredz izlietot apmēram 5 milj. galonu indes. Pentagons šai sakarā paskaidro, ka izsmidzinātās indes nav kaitīgas nedz cilvēkiem, nedz dzīvniekiem; tās arī nesterilizē auglīgo zemes virskārtu.

☆

No apvienotajām nācijām ziņo par jaunām sarunām Vietnamas miera jautājumā. Valodas sākās pēc 90 minūšu ilgas AN ģenerālsekretāra Utanta un ASV sūtņa Goldberga tikšanās Ņujorkā. Utantam, kā zināms, nesen Rangūnā bija izdevība runāt ar kādu Hanojas delegāciju. Pēc tikšanās ar Goldbergu, ģenerālsekretāram bijusi konference ar Pad. savienības, Polijas un Kanādas pārstāvjiem, jo šīs valstis, kā zināms, veido Indoķīnas kontrolkomisiju. Nekādas detaļas par šo valstu diplomātu sarunām ar AN ģenerālsekretāru nav zināmas. Ir vienīgi zināms, ka runāts par Vietnamu un jauniem plāniem kaŗa izbeigšanai.

VIENA DEPUTĀTA VAIRĀKUMS DEGOLLAM

Komplicētās Francijas parlamenta vēlēšanas beigušās un, pēc apstrīdētu rezultātu noskaidrošanas Ziemeļkorsikā, gollisti ieguvuši absolūto vairākumu, gan tikai ar vienu deputātu. 486 vietu lielajā tautas pārstāvju namā gollistiem būs 244 deputāti. Patiesībā Degolla vairākums būs lielāks, jo kritiskas nobalsošanas brīžos gollisti var rēķināties pat ar 250 balsīm, vismaz pusducim t. s. centra demokratu atbalstot Degolla partiju.

Francijas vispārējās vēlēšanas notiek komplicētā divu gājienu sistēmā. Pēc pirmā gājiena gollisti bija pārliecināti par vieglu uzvaru, iegūstot apmēram tikpat daudz balsu kā 1962. gada vēlēšanās. Nepatīkamais pārsteigums nāca, uzsākot otra vēlēšanu gājiena balsu skaitīšanu. Prez. Degolla politiskās mašinērijas organizētāji tagad uzsākuši dažādu varbūtību analizi, lai noskaidrotu, kādi iemesli bijuši izšķirīgie gollistu kandidātu neveiksmē starp pirmo un otru vēlēšanu gājienu.

Pēc galējās balsu saskaitīšanas gollistiem tautas pārstāvju namā būs 244 deputāti, kreisajai federācijai 116, komūnistiem 73, demokratiskajai centra partijai 27, dažādiem mērenajiem 15, dažādām krelso partijām 5 un kreiso partiju ekstrēmistiem arī 5 vietas.

VAI KANADA GATAVOJAS IZSTĀTIES NO NATO?

Pad. savienība vairs neapdraud Eiropu, tā aizņemta ar dažādām politiskām un militārām problēmām pie vairāk nekā 5000 jūdžu gaŗas sarkanās Ķīnas robežas. Tādēļ no komūnistu agresijas Rietumeiropai nav jābaidās. — Uz šādu un līdzīgu vērtējumu pamata sākusās valodas, ka Kanada gatavojas izstāties no NATO un tās gaisa aizsardzības sistēmas. Aviācijas maršals Kērtiss, Kanadas gaisa spēku virspavēlnieks laikā no 1947. — 1953. gadam, uzsvēris, ka Kanada jau tagad samazinājusi līdzšinējo lidmašīnu skaitu NATO spēku ietvaros un gaisa aizsardzības sistēmā. Pēc maršala Kērtisa domām Kanadā bez liela skaļuma un iepriekšējas savu plānu klāstīšanas NATO valstu rindas atstās jau pāris tuvāko gadu laikā.

Kanadas valdība, liekas, par NATO atstāšanu ir runājusi. Šīs nedēļas vidū ārlietu ministrs Martins brīdinājis, ka, izstājoties no NATO, Kanada sabojātu savu prestižu pārējo sabiedroto acīs. Otrkārt, tas varētu radīt nelabvēlīgu reakciju, pārējiem saviem sabiedrotajiem izsakot vēlēšanos rīkoties līdzīgi. Pēc ārlietu ministra Martina domām NATO atstāšana nebūtu vēlama. Ir tomēr ļoti iespējams, ka nākotnē Kanada maina savas piedalīšanās veidu, NATO vajadzībām paredzētos spēkus turot militārās bazēs pašā Kanadā.

BĪNUMPAS AULES . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

tējā gadījumā mēs zaudēsim brīvās pasaules vadītāju lomu!" (Cicago Tribune, 28. 2. 67.). Arī ASV un Pad. savienības konsulārā nolīguma lietā šis republikāņu senātors apgalvo, ka saņemtās vēstules attiecībā 200:1 gan nostājas pret šo līgumu, bet šis fakts rādot vienīgi to, ka maza minoritāte enerģiski paužot savu viedokli. Še senātors Perijs aizmirst, ka pret konsulārā noliguma ratificēšanu nostājies arī Amerikāņu leģions, ka šī lielā kaŗa veterānu organizācija, kuŗa aptver visas ASV, nav nekāda minoritāte, bet gan cilvēku kopums, kas cīnijies par ASV un visas pasaules brīvību.

Nobeigumā lai citēta kāda amerikāņu kaŗavīra mātes lasītājas vēstule amerikāņu presē: „Nesaprotamas balsis, kuŗas mūs pārsteidza Korejas kaŗa laikā un par kuŗām runāja arī ģenerālis Makarturs, kad viņam liedza panākt izšķirīgu uzvaru pret komūnistu agresoriem, skan atkal, tikai šoreiz tās saistās ar cīņām par Vietnamas, reizē ar to par visas Āzijas brīvību. Šīs nesaprotamās balsis lieto izteiksmi, kuŗa apmāj klausītāju domas. Tiek runāts par mieru, kaut patiesībā domā kapitulāciju!"

Pašreizējā divējādās valodas un divējādā standarta laikmetā, kad komūnisms atradis jaunus sabiedrotos savu pasaules paklaušanas plānu reālizēšanai, arī mums, latviešiem brīvībā, būtu jāapsver, vai mūsu uzdevums nav ziedot mazliet vairāk laika un līdzekļu, lai veiktu abus mums vēstures uzliktos pienākumus. Pirmais pienākums ir brīdināt un, izmantojot visas iespējas, parādīt komūnisma īsto seju. Otrs pienākums ir nepārtraukti un diendienā prasīt un atgādināt, ka Baltijas valstīm un tautām nodarītā netaisnība nav aizmirstama. Lai pasaulē patiešām valdītu miers un pastāvētu nākotnes cerības, ir nevis tikai jādeklarē, bet patiešām arī jācīnās par to, lai ikviena tauta un ikviens indivīds varētu brīvi izvēlēties iekārtu, kāda atbilst tautas un valsts brīvajai gribai.

Karikatūrista Dadža ierosinājums, kā vieglāk un ātrāk nodarbināt jauniešus ar garajiem matiem.

Karaspēks apspiež zemniekus

„Beidziet savstarpējās cīņas, pienācis pēdējais laiks pavasara sējai!" mudina Pekingas radio. Tomēr radiofona klausītāju skaits stipri sarucis — tie tik ļoti iesaistīti savstarpējā cīņā, ka par lauku apsēšanu un apdēstīšanu nav ko domāt.

No Hongkongas saņemtās ziņas liecina, ka Kvangtungas provincē notikusi vispārēja zemnieku sacelšanās, pēdējiem katēgoriski atsakoties atgriezties darbā. Maocetungs zemnieku apspiešanai provincē iesūtījis 300.000 karaviru. Starp zemniekiem un armiju notikušas asiņainas sadursmes. Ceļotāji, kas sanieguši Hongkongu, stāsta, ka Kvangtungas sadursmēs nogalināti tūkstošiem cilvēku.

Sarkanās Ķīnas prese un radio nemitīgi mudina strādniekus atgriezties darbā un studentus skolās. Likās, ka vismaz pilsētās kultūras revolūcijas raditais chaoss tuvojas beigām un dzīve pamazām atgriezīsies pelēkā vienmulības ikdienā. Šāds spriedums tomēr izrādījies pāragrs, un tas nozīmē divus faktus. Pirmkārt, Maocetungs nolēmis neatkāpties savu ienaidnieku priekšā otrkārt, viņam un viņa piekritējiem nav izdevies nostabilizēt neapstrīdamu pārākumu arī pilsētās, nemaz nerunājot par lauksaimniecības apgabaliem.

Brīdi, kad ārvalstu diplomāti Pekingā jau sāka runāt par pēcrevolūcijas periodu, ap 100.000 Maocetunga piekritēju rikoja organizētu gājienu pilsētas ielās, vicinot sarkanus karogus un sarkanos vākos iesietās Mao gudrības un pamācības. No pilsētas centra marsētāji devās vairākos virzienos; populārākais izrādījās ceļš uz Pad. savienības sūtniecību, kuŗu vēl tikai pirms mēneša bija aplenkuši sarkanie gvardi. Atkārtojās daudz kas no jau agrāk redzētā un dzirdētā, piemēram, prasība pēc Brežņeva un Kosigina galvām. Interesanti atzīmēt, ka pēdējo pāris nedēļu laikā nedz Pad. savienība runājusi par sarkano Ķīnu, nedz pēdējā par Pad. savienību. Bet, kā liekas, Maocetungam šāds ārēja ienaidnieka iztrūkuma periods nav izdevīgs, kādēļ viņš nolēmis gādāt, lai attiecīgās ar Maskavu turpinātos agrākajās sliedēs — asumos un nesaskaņās.

Brežņevs un Kosigins nebija vienīgie, kuŗus apvainoja 100.000 Maocetunga demonstranti. Tiem par „ēsmu" pasvieda arī vicepremjēru Tančenlinu, politbiroja biedru un lietpratēju lauksaimniecības jautājumos. Tančenlina krišana nav nekāds pārsteigums. Tas tikai norāda, ka Mao atradis grēkāzi, kuŗam uzvelt vainu par zemnieku pretestību un liegšanos atgriezties darbā.

Vai šīs masu demonstrācijas turpinājumā var sagaidīt jaunu padomju sūtniecības aplenkumu? Ārvalstu diplomāti domā, ka tas neatkārtosies, bet — Pekingā nekas nav neiespējams.

Apmeklējiet DV grāmatnīcu!

AKTUĀLAIS KANADĀ

★ Kaut Ontario premjērs Dž. Robarts atkārtoti uzsvēris, ka par jaunām provinces valdības vēlēšanām vēl nav domāts, lietpratēji spriež, ka tās notiks vēl šogad. Ticamību šim pieņēmumam piešķir Ontaro parlamentā ierosinātie atvieglinājumi 5% tirdzniecības nodokļa piemērošanā un stingrāku likumu izstrādāšanā lietotu auto tirdzniecībā.

★ Kanadas ārlietu ministrs Martins paziņojis, ka 1967./68. gadā ārvalstu palīdzībai piešķirs par 42 milj. dolaru vairāk nekā šogad. Pašreizējais Kanadas devums atpalikušajām valstīm ir 243.301,400 milj. dolaru. Šai sakarā, būtu vietā minēt laikraksta „The Globe and Mail" 15. marta ievadraksta „Trešais vainīgais" beigas — „... kanadieši paši, kā arī valdība, var izdot tikai tik daudz, cik paši nopelna ražojot un pārdodot. Ja valdība izdod valsts bagātības pārmērīgu daļu, tā ierobežo tautas produkciju un rada cenu celšanos; galējā konsekvencē tas var izspiest mūs no pasaules tirgus un no labklājības. Un valdība ir ceļā uz galējībām." Šis norādījums attiecināms ne tikai uz palīdzību ārvalstīm, bet arī uz federālās valdības pārējiem budžeta izdevumiem un neapdomīgo rīcību arodbiedrību algu disputos, radot neapstrīdamu jaunu inflācijas ciklu. Konservātīvie Dž. Difenbēkera, D. Hārknesa, M. Lambēra un G. Čerčila vadībā jau pieprasījuši federālajai valdībai revidēt savu nākamā gada izdevumu budžetu, norādot uz nelikumībām attieksmē uz bruņoto spēku integrācijas izdevumu aplēsēm.

★ Montrealas ostas policija ziņo, ka ostas noliktavās vairojušās zādzības. Pazūd dažādas lietas, sākot ar metalla izstrādājumiem un mašīnām, beidzot ar pārtikas patēriņa precēm. No Canadian Pacific Steamships kravas pazuduši 40 revolveŗi un 25—40 mašīnpistoles, kuŗas „noceltas", kā domā, Montrealas kriminālistu vajadzībām. Nesen no ostmalas pazudusi pat vesela smagās kravas mašīna ar neapstrādāta kapara sūtījumu ap 20.000 dol. vērtībā. Policija ir iesākusi, ka zādzības organizē lielāka labi apgādāta noziedznieku banda.

★ No 31. marta līdz 8. aprilim Nacionālās izstādes Kolizeja telpās Toronto notiek Nacionālā mājas skate. Šai izstādē, kuŗā ik gadu rāda jaunākos sasniegumus pusgatavo māju rūpniecībā, kā arī iekštelpu architektūrā, mēbelēs un pārējā iekārtā, šoreiz būs redzami arī vairāk nekā 100 mākslas priekšmeti. Eļļas gleznas, litografijas, akvareļi no pag. gadsimta, divi lielgabali, 1885. g. „Miss Canada" ģimetne un audēju un vērpēju ģildes izstādītie vecie audumi esot „neaizstājami", ar vēsturisku un mākslinieciski vērtību, tādēļ to apsargās bruņoti sargi. Nacionālajā mājas skatē apmeklētāji varēs priecāties arī par puķu dārzu, dzīvžogiem, ziedu aranžējumiem un iegādāties Kanadas simtgades rožu šķirni.

★ Kanadas operas sabiedrība dodas savā pirmajā turnejā uz Jukonu, Ziemeļrietumu territoriju un Alasku. Turneju Kanadas simtgades ietvaros rīko ar Simtgades komisijas, Kanadas padomes, Alaskas simtgades komitejas un Mākslas apvienības atbalstu. Prominentākās un mazāk prominentās dziedātājas īpaši priecājoties par to, ka ziemeļos varēšot lēti iegādāties kažokādas.